

Új kiadás – Jeremiás próféta könyve

Az 1975-ben megjelent és 1990-ben revideált protestáns új fordítású Biblia legújabb revíziójának próbakiadását tartja kezében a Tisztelt Olvasó. A Magyar Bibliatársulat 2006-ban kezdett hozzá a revízió előkészítéséhez, az észrevételek gyűjtéséhez. Munkánk most jutott el arra a pontra, hogy az egyházi bibliaolvasó közvélemény elé tárhatjuk a Szöveggondozó Bizottság revíziós munkájának gyümölcseit, köztük Jeremiás próféta könyvét.

A bibliai szöveg gondozása során a következő revíziós alapelvekhez igyekeztünk tartani magukat: 1. Figyelembe vettük és értékeltük az 1990 és 2008 között beérkezett észrevételeket és javaslatokat. 2. Meg kívántuk őrizni az új fordítású Biblia alapvető szövegkritikai és fordítási döntéseit (a formális és a dinamikus ekvivalencia kiegyensúlyozott alkalmazása), a bibliai szöveg tagolását és az emelkedett, mai beszélt köznyelvi szintet. Ezeken a területeken csak akkor változtattunk az új fordítás szövegén, ha azt a mai írásértelmezési és fordításelméleti konszenzus megkövetelte. 3. Javítottuk a felismert nyomdahibákat, fordítási tévedéseket és archaikus (a mai beszélt nyelvben már nem használatos) kifejezéseket. 4. Igyekeztünk javítani a fordítás egységességén, következetességén. 5. Törekedtünk a „jó magyarságú” nyelvi megoldásokra, valamint arra, hogy az új bibliai szöveg felolvasva („szószéki használat”) is jól hangozzék. Legfőképpen pedig azt reméljük, hogy a revíziós munka eredményeként Isten ígéje még inkább érthetően és tisztábban szólalhat meg magyar nyelven.

A most kézben tartott szöveget a Magyar Bibliatársulat tagegyházainak hivatalos honlapjain, pdf formátumban jelentetjük meg.

Köszönjük az eddig kapott észrevételeket, és arra szeretnénk kérni mindenkit, hogy a revideált szöveggel kapcsolatos véleményével bátran keressen meg bennünket az info@bibliatarsulat.hu e-mail címen vagy levélben a 1113 Budapest, Bocskai út 35. postacímen.

Magyar Bibliatársulat

JEREMIÁS PRÓFÉTA KÖNYVE

1

¹Jeremiásnak, Hilkiájá fiának a beszédei, aki a Benjámin földjén, Anátótban lakó papok közül való volt. ²Őhozzá szólt az ÚR igéje Jósiásnak, Ámón fiának, Júda királyának az idejében, uralkodása tizenharmadik évében, ³továbbá Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának az idejében, egészen Cidkijjának, Jósiás fiának, Júda királyának a tizenegyedik esztendejéig, Jeruzsálem fogságba viteléig, ami az ötödik hónapban történt.

Isten prófétává teszi Jeremiást

⁴Így szólt hozzám az ÚR igéje:

⁵Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek, és mielőtt a világra jöttél, megszenteltelek, népek prófétájává tettelek.

⁶De én ezt válaszoltam: Ó, Uram, Uram! Hiszen nem értek én a beszédhez, mert fiatal vagyok! ⁷Az ÚR azonban ezt mondta nekem:

Ne mondd, hogy fiatal vagy, hanem menj, ahova csak küldelek, és hirdesd, amit csak parancsolok! ⁸Ne félj tőlük, mert én veled leszek, és megmentelek! – így szólt az ÚR.

⁹Azután kinyújtotta kezét az ÚR, megérintette a számat, és ezt mondta nekem az ÚR:

Én most a szádba adom igéimet!

¹⁰Lásd, én a mai napon népek és országok fölé rendellek, hogy gyomlálj és irts, pusztíts és rombolj, építs és plántálj!

Jeremiás két látomása

¹¹Majd így szólt hozzám az ÚR igéje: Mit láatsz, Jeremiás? Ezt feleltem: Mandulavesszőt látok.

¹²Az ÚR pedig ezt mondta nekem: Jól látod, mert gondom van rá, hogy igémet beteljesítsem.

¹³Másodszor is szólt hozzám az ÚR igéje: Mit láatsz? Így feleltem: Gőzölgő üstöt látok, ami észak felől megdőlt. ¹⁴Ekkor így szólt az ÚR:

Észak felől tör a veszedelem az ország minden lakójára.

¹⁵Mert idehívom az északi országok minden nemzetségét – így szól az ÚR. Eljönnek, és fölállítja trónját mindegyik Jeruzsálem kapuival szemben, a várfalak körül mindenütt, és Júda összes városával szemben.

¹⁶Ítéletet mondok fölöttük

minden gonoszságuk miatt,
mert elhagytak engem,
más isteneknek tömjéneztek,
és kezük csinálmányai előtt borultak le.

Isten munkába állítja a prófétát

¹⁷Övezd fel derekadat
és indulj, hirdesd nekik
mindazt, amit én parancsolok!
Ne rettenj meg tőlük,
különben én rettentelek meg téged általuk!
¹⁸Megerősített várossá teszek ma téged:
vasoszloppá és ércfallá
az egész országgal szemben,
Júda királyaival, vezetőivel,
papjaival és az ország népével szemben.
¹⁹Harcolni fognak ellened,
de nem bírnak veled,
mert én veled leszek – így szól az ÚR –,
és majd megmentelek!

2

A hűtlenné vált Izráel

¹Így szólt hozzám az ÚR igéje: ²Menj és hirdesd Jeruzsálemnek: Ezt mondja az ÚR:

Emlékszem rád: ifjúkorod hűségére,
mátkaságod szeretetére,
amikor követtél a pusztában,
a be nem vetett földön.

³Az ÚR szent tulajdona volt Izráel,
termésének a legjava.

Akik ettek belőle, mind meglakoltak,
rossz végük lett – így szól az ÚR.

⁴Halljátok az ÚR igéjét, Jákób háza
és Izráel házának minden nemzetsége!

⁵Ezt mondja az ÚR:

Mi rosszat találtak bennem őseitek,
hogyan eltávolodtak tőlem?

Hitványságok után jártak,
és maguk is hitványakká váltak.

⁶Nem kérdezték: Hol van az ÚR,
aki fölhozott bennünket

Egyiptom földjéről,
és vezetett bennünket a pusztaságban,
a sivár és szakadékos földön,
a szikkadt és veszélyes földön,
ahol nem járt senki,
és ember nem lakott?

⁷Dúsan termő országba

hoztalak titeket,
 hogy élvezzétek annak gyümölcsét és javait.
 De amikor bejöttetek,
 országomat tisztátalanná tettétek,
 örökségemet pedig utálatossá.

⁸A papok nem kérdezték:

Hol van az ÚR?

A törvény magyarázóit
 nem ismertek,

népem pásztorai hűtlenül elhagytak engem;
 a próféták Baal nevében prófétáltak,
 és haszontalanságok után jártak.

⁹Ezért még perbe szállok veletek

– így szól az ÚR –,

és perelni fogok még unokáitokkal is!

¹⁰Keljetek csak át a kittiek szigeteire,
 és nézzetek szét!

Küldjétek Kédárba, és jól figyeljétek!

Lássátok meg: fordult-e elő ilyesmi?!

¹¹Cserélt-e pogány nép isteneket?

– pedig azok nem is istenek!

De az én népem fölcserélte dicsőségét
 haszontalansággal.

¹²Egek, ámuljatok ezen,

borzadjatok, szörnyülködjétek nagyon!

– így szól az ÚR.

¹³Mert kétszeres rosszat

cselekedett népem:

engem, a friss víznek forrását elhagytak,

és víztárolókat vájnak;

repedt falú víztárolókat,

amelyek nem tartják a vizet.

A hűtlenség és következményei

¹⁴Szolga-e Izráel?

Rabszolgának született?

Miért lett mások zsákmányává?

¹⁵Oroszlánok ordítanak fölötte,

kieresztik hangjukat.

Országát sivataggá tették,

városai leégtek, lakatlanok.

¹⁶Nóf és Tahpanhész fiai is

kopaszra nyírják fejedet.

¹⁷Te magad okoztad ezt magadnak,

mert elhagytad Istenedet, az URat,

amikor a helyes úton akart vezetni.

¹⁸Most is miért járkálsz Egyiptomba:

hogy a Nílus vizét igyad?

És miért járkálsz Asszíriába:

hogy az Eufrátesz vizét igyad?

¹⁹Saját gonoszságod ver meg,
 elpártolásod fenyít meg téged.
 Tudd meg, és lásd meg,
 milyen gonosz és keserves dolog,
 hogy elhagytad Istenedet, az URat,
 és hogy nem félsz engem!
 – így szól az Úr, a Seregek Ura.

²⁰Réges-régen összetörted igádat,
 széttépted köteleidet,
 és ezt mondtad: Nem akarok szolgálni!
 De minden magas dombra
 és minden zöldellő fa alá
 odafekszel, akár egy parázna.

²¹Mint nemes vesszőt ültettelek el,
 mint fajtájának megfelelő sarjat.

Hogyan változtál
 idegen szőlőtő vad hajtásává?

²²Még ha lúgban mosakszol is,
 és a szappant pazarlod magadra:
 bűnöd akkor is szenny marad előttem
 – így szól az én Uram, az ÚR.

²³Hogy mered azt mondani:
 Nem lettem tisztátalan,
 nem jártam a Baalok után?!
 Lásd meg, hogyan viselkedtél a völgyben,
 ismerd be, mit csináltál,
 te gyors lábú tevekanca, amely összevissza futkos útjain!

²⁴Olyan vagy, mint a pusztához szokott vadszamár,
 mely érzéki kívánságában
 levegő után kapkod.

Ki tudná megfékezni gerjedelmét?
 Senki se fáradjon keresésével:
 megtalálja a maga hónapjában!

²⁵Vigyázz, lejáród a lábad,
 és kiszárad a torkod!
 De te ezt mondd: Ne fáradj, nem úgy lesz:
 az idegeneket szeretem,
 hát őrutánuk járok!

²⁶Ahogy megcségyenül a tolvaj,
 ha tetten érik,
 úgy szégyenül meg Izráel háza is,
 királyával, vezéreivel,
 papjaival és prófétáival együtt.

²⁷Mert ezt mondják a fának:
 Te vagy az apám! –
 a kőnek pedig: Te szültél engem!
 A hátukat fordítják felém,
 és nem az arcukat,
 de majd ha baj éri őket, így szólnak:

Kelj föl, segíts rajtunk!
²⁸Hol vannak isteneid,
 amelyeket magadnak csináltál?
 Keljenek föl, segítsenek rajtad
 bajodban, ha tudnak!
 Hiszen annyi istened van,
 Júda, ahány városod!

²⁹Miért pereltek velem?
 Hiszen ti hagyatok el hűtlenül
 – így szól az ÚR.

³⁰Hiába vertem fiaitokat,
 a fenyítés nem fogott rajtuk.
 Fegyveretek úgy irtotta prófétáitokat,
 mint a pusztító oroszlán.

³¹Ti, mai emberek!
 Figyeljete az ÚR igéjére!
 Olyan lettem én Izráelnek,
 mint a pusztaság,
 vagy mint a homályba borult föld?
 Miért mondta az én népem:

A magunk útját járjuk,
 többé nem megyünk hozzád!
³²Elfeledkeztek-e ékszereiről a lányok,
 díszes övéről a menyasszony?
 Rólam elfeledkezett népem számtalanszor.

Isten ítélete népén

³³De nagyon érted, hogyan kell
 szerelmet keresni,
 még a rossz nőket is
 te tanítottad!

³⁴Még a ruhád szegélyén is található
 ártatlan, szegény emberek vére,
 akiket nem betörésen kaptál rajta,
 csak ellene voltak mindezeknek.

³⁵Ezt mondod: Ártatlan vagyok,
 hiszen haragja is elfordult rólam!
 Pedig ítéletet tartok fölötted,
 hiába mondod: Nem vétkeztem!

³⁶Milyen könnyedén változtatod
 erre-arra az utadat!
 De majd Egyiptom miatt is megszégyenülsz,
 ahogyan megszégyenültél Assíria miatt.

³⁷Onnan is úgy jössz el,
 hogy kezvedbe temeted arcod,
 mert elveti az ÚR, akikben bizakodsz,
 nem mégy velük semmire.

3

Isten vádolja népét

¹Majd ezt mondta:

Ha valaki elbocsátja feleségét,
és az eltávozva férjétől
egy másik férfié lesz,
vajon visszatérhet-e megint hozzá?
Nem válna-e ezzel
gyalázatossá az ország?

Te pedig, aki sok barátoddal paráználkodtál,
vissza akarsz térni hozzám? – így szól az ÚR.

²Nézz föl a hegytetőkre, és lásd meg:
hol nem háltak veled?

Kiültél eléjük az útra,
mint az arab a pusztában:
gyalázatossá tetted az országot
paráznaságoddal és gonoszságoddal.

³Ezért maradt el a tavaszi eső,
és nem esett őszi eső sem.
Mégis olyan a homlokod,
mint egy paráznáé,
félredobtál minden szemérmet.

⁴Bezzeg most így kiáltasz hozzám: Atyám!
Ifjúságomtól fogva te vagy a segítőm!

⁵Örökké tart-e haragod,
megmarad mindvégig?
Így beszélsz, de közben folytatod
rossz életedet, ahogy csak bírod.

Júda Izráel példáját követi

⁶Ezt mondta nekem az ÚR Jósiás király idejében: Láttad, hogy mit művelt az elpártolt Izráel? Eljárt minden magas hegyre, minden zöldellő fa alá, és ott paráználkodott. ⁷Így szóltam, miután mindezt elkövette: Térj vissza hozzám! – de nem tért vissza. Látta ezt hűtlen húga, Júda. ⁸És bár látta, hogy a sok házasságtörés miatt elbocsátottam az elpártolt Izráelt, és kiadtam válólevelét, mégsem félt húga, a hűtlen Júda, hanem elkezdett ő is paráználkodni. ⁹Így történt, hogy könnyelmű paráznaságával gyalázatossá tette az országot, hiszen kövel is, fával is paráználkodott. ¹⁰Mindezek ellenére nem tért vissza hozzám hűtlen húga, Júda, teljes szívéből, hanem csak képmutató módon – így szól az ÚR.

¹¹Ezt mondta nekem az ÚR: Igazabb lelkű az elpártolt Izráel, mint a hűtlen Júda. ¹²Ezért indulj, kiáltsd ezeket a szavakat észak felé! Ezt mondd:

Térj vissza, elpártolt Izráel
– így szól az ÚR –,
akkor nem haragszom rátok!

Mert én hű vagyok
– így szól az ÚR –,
nem tart örökké haragom.

¹³Csak ismerd el bűnödöt,
hogy hűtlenül elhagytad
Istenedet, az URat.
Bájaidat idegeneknek osztogattad

minden zöldellő fa alatt.
Csak az én szavamra
nem hallgattatok
– így szól az ÚR.

Isten megtérésre hív

¹⁴Térjete meg, elpártolt fiaim – így szól az ÚR –, mert én vagyok a ti Uratok! Kiválasztok közületek városoként egyet, nemzetségenként kettőt, és elviszlek benneteket a Sionra.

¹⁵Adok majd nektek szívem szerint való pásztorokat, akik hozzáértéssel és okosan pásztorolnak titeket, ¹⁶és megsokasodtok és elszaporodtok majd az országban. Abban az időben – így szól az ÚR – nem beszélnek többé az ÚR szövetségládájáról. Senkinek sem jut eszébe, nem is emlegetik, nem hiányolják, és nem készítik el újból. ¹⁷Abban az időben Jeruzsálemet majd az ÚR trónjának nevezik. Minden nemzet Jeruzsálemben gyűl össze, hogy tisztelje az ÚR nevét, és nem élnek többé gonosz szívük konoksága szerint. ¹⁸Abban az időben Júda háza Izráel házához fog csatlakozni, és együtt jönnek meg észak földjéről abba az országba, amelyet örökségül adtam őseiteknek.

A nép hűtlensége és bűnbánata

¹⁹Én ezt mondtam:

Szeretnék veletek úgy bánni, mint fiaimmal,
és nektek adni a kívánatos földet,
mint legékesebb örökséget
a népek között.

Azt gondoltam,
hogy Atyádnak hívsz engem,
és nem fordulsz el tőlem!

²⁰De ahogy egy asszony
hűtlenül elhagyja házastársát,
úgy hagytatok el hűtlenül engem,
Izráel háza! – így szól az ÚR.

²¹Hang hallatszik a hegytetőkön,
Izráel fiainak panaszos sírása,
mert rossz útra tértek,
elfelejtették Istenüket, az URat.

²²Térjete meg, elpártolt fiaim!
Meggyógyítlak benneteket,
bár elpártoltatok.

Itt vagyunk, eljöttünk hozzád,
mert te vagy, URam, a mi Istenünk!

²³Bizony, csalás folyt csupán a halmokon,
zajongás a hegyeken.
Bizony, csak Istenünk, az ÚR
szabadítja meg Izráelt.

²⁴A gyalázatos bálvány emésztette
ifjúkorunk óta őseink szerzeményét:
juhaikat és marháikat,
fiaikat és leányaikat.

²⁵Fetregünk a gyalázatban,

szégyenpír a takarónk,
 mert vétkeztünk Istenünk,
 az ÚR ellen,
 mi is, atyáink is,
 ifjúkorunk óta mind a mai napig,
 és nem hallgattunk Istenünknek,
 az Úrnak szavára.

4

Új kezdet

¹Ha meg akarsz térni, Izráel
 – így szól az ÚR –, hozzám térj meg!
 Ha eltávolítod színem elől
 förtelmes bálványaidat, ne ingadozz!
²Ha őszintén esküszöl az élő Úrra,
 a törvénynek és az igazságnak megfelelően,
 akkor áldást kapnak tőle a népek,
 és vele dicsekszenek.

³Ezt mondja az ÚR
 a júdaiaknak és a jeruzsálemieknek:
 Szántsatok föl új szántóföldet,
 ne vessetek a tövissek közé!
⁴Metélkedjete körül az ÚRért,
 távolítsátok el szívetek előbőrét,
 Júda férfiai és Jeruzsálem lakói!
 Különben fellángol
 haragom, mint a tűz,
 és égni fog olthatatlanul
 gonosztetteitek miatt!

Veszedelem jön északról

⁵Adjátok hírül Júdában,
 hirdessétek Jeruzsálemben,
 és mondjátok:
 Fújjátok meg a kürtöt országszerte!
 Kiáltatok teljes erővel,
 és mondjátok:
 Gyülekezzetek, menjünk
 a megerősített városokba!
⁶Mutassátok Sion felé az irányt,
 fussatok megállás nélkül,
 mert veszedelmet hozok észak felől,
 és nagy pusztulást!
⁷Kijött az oroslán a bozótból,
 elindult a népek pusztítója,
 előjött rejtekéből,
 hogy pusztává tegye országodat;
 városaid romba dőlnek,
 lakatlanná válnak.

⁸Öltsetek azért zsákruhát,
sírjatok és jajgassatok,
mert nem fordult el rólunk
az ÚR izzó haragja!

⁹Azon a napon – így szól az ÚR –
odalesz a király
és a vezérek bátorsága.
A papok elszörnyednek,
a próféták elképednek,
¹⁰és ezt mondják: Ó, Uram, URam!

De nagyon rászédted
ezt a népet és Jeruzsálemet,
amikor azt mondtad,
hogy békességünk lesz,
pedig fegyver fenyegeti életünket.

¹¹Abban az időben ezt mondják majd
ennek a népnek és Jeruzsálemnek:
Heves szél fúj a hegytetőkről
a pusztában népem leányára,
nem a gabona szórásához
és tisztításához való.

¹²Erősebb szél jön annál,
az én parancsomra;
mert bizony most én is
ítéletet hirdetek fölöttük.

¹³Úgy jön, mint a fellegek,
harci kocsijai mint a forgószél,
lovai gyorsabbak a sasoknál.
Jaj nekünk, elvesztünk!

¹⁴Tisztítsd meg szívedet a gonosztól,
ó, Jeruzsálem, hogy megszabadulhass!
Meddig maradnak még benned
álnok gondolataid?

¹⁵Hírnök szava hallatszik Dánból,
vészt hirdető Efraim hegyéről.

¹⁶Figyelmeztessétek a népeket,
vigyétek hírül Jeruzsálemnek:
Ostromlók jönnek messze földről,
kiáltoznak Júda városai ellen.

¹⁷Mint mezőőrök veszik körül,
mert felláztak ellenem
– így szól az ÚR.

¹⁸A te utaid és tetteid okozták ezt.
Gonoszságod miatt kell most keseregned,
és járja át szívedet a bánat.

A próféta kesergése

¹⁹Mennyire gyötrődik egész bensőm,

a szívem összeszorul!
Háborog a szívem, nem hallgathatok,
mert lelkem hallja már
a kürtszót, a harci riadót!
²⁰Csapás csapást követ,
elpusztul az egész ország.
Hirtelen pusztulnak el sátraim,
egy pillanat alatt sátorlapjaim.
²¹Meddig kell még hadijelvényt látnom
és kürtszót hallanom?
²²Bizony, bolond az én népem,
nem ismernek engem!
Fiaim esztelenek,
értelem nélkül valók!
Csak abban bölcsek,
hogyan kell rosszat tenni,
de jót tenni nem tudnak!
²³Látom a földet: kietlen és puszt,
és az eget: nincs világossága!
²⁴Látom a hegyeket: megrendülnek,
és a halmok mind inognak!
²⁵Látom, hogy nincs ember,
és az ég minden madara elmenekült.
²⁶Látom, hogy a dúsán termő ország
pusztává lett,
és minden városa romba dőlt
az ÚR tekintetétől, izzó haragjától.
²⁷Mert ezt mondja az ÚR:
Sivár lesz az egész ország,
bár véget nem vetek neki.
²⁸Ezért gyászol a föld,
és elsötétedik odafent az ég,
mert kimondtam, amit határoztam,
nem bánom meg, és nem térek el tőle.
²⁹A lovasok és íjászok kiáltozásától
menekül az egész város.
Bemennek a sűrű erdőbe,
és felmásznak a sziklákra.
Minden város elhagyatott lesz,
senki sem lakik bennük.
³⁰Hát te, pusztulásra ítélt,
mit csinálsz? Bíborba öltözöl,
arany ékszerekkel ékesíted magad,
festékekkel készíted ki a szemedet?
Hiába szépítgeted magad:
szeretőid megvetnek, és az életedre törnek!
³¹Mintha vajúdjó asszony
hangját hallanám,
először szülő nő sikoltozását.

Sion leánya kitarja karjait,
 zihálva kiáltja:
 Jaj nekem, összeroskadok
 a gyilkosok miatt!

5

Isten szörnyű ítélete jogos

¹Járjátok be Jeruzsálem utcáit,
 nézzetek szét, tudakozódjatok,
 kutassátok át tereit!

Akad-e valaki, van-e olyan ember,
 aki törvény szerint él
 és igazságra törekszik?

Akkor megbocsátanék
 ennek a városnak!

²Még ha azt mondják is: Él az ÚR!
 – akkor is hamisan esküsznek!

³Pedig te, Uram, az igazságot nézed.
 Megverted őket, de nem fájt nekik,
 irtottad őket, de nem akarták
 megfogadni az intést.

Kőkemény maradt az arcuk,
 nem akartak megtérni.

A vezetők bűne

⁴Azt gondoltam,
 csak a nincstelenek
 ilyen okatlanok,
 mert nem ismerik az ÚR útját,
 Istenük törvényét.

⁵Elmegyek hát az előkelőkhöz,
 és beszélek velük,
 ők biztosan ismerik az ÚR útját,
 Istenük törvényét!

De ők éppúgy letörték magukról az igát,
 és leszaggatták a köteleket!

⁶Azért leteríti őket
 az erdei oroszlán,
 elpusztítja őket a pusztai farkas;
 párduc ólálkodik városaik körül,
 széttépi, aki csak kijön onnan.

Mert sokszor vétkeztek,
 súlyosan tévelyegnek.

⁷Hogyan bocsáthatnék meg neked?
 Hiszen fiaid elhagytak engem,
 és őreá esküsznek, aki nem is isten!

Jól tartottam őket,
 mégis házasságtörők,
 és parázna nő házában tolongnak.

⁸Felajzott, buja csődörökké váltak,

mindegyik a más feleségére nyerít.

⁹Ne kérjem számon ezeket
– így szól az ÚR –,
és ne álljak bosszút az ilyen népen?

¹⁰Menjetek föl szőlőhegyeire, és pusztítsátok,
de ne vessetek véget neki!
Távolítsátok el vadhajtásait,
mert nem az ÚRéi azok!

¹¹Bizony, egészen hűtlen lett hozzám
Izráel és Júda háza
– így szól az ÚR.

¹²Megtagadták az URat,
és ezt mondták: Nincsen ő,
nem érhet bennünket veszedelem,
nem látunk fegyvert és éhínséget.

¹³A próféták csak fecsegnek,
és nem az ige szól belőlük.
Csak ennyibe kell venni őket!

¹⁴Azért ezt mondja az ÚR,
a Seregek Istene:
Mivel ti így beszéltek,
most én tűzzé teszem
igémet a szádban,
ezt a népet pedig fává,
hogy megeméssze őket.

A félelmetes ellenség

¹⁵Egy távoli népet
hozok majd ellened,
Izráel háza! – így szól az ÚR.
Régi nép ez, ősidőkből való nép;
olyan nép, amelynek
nyelvét nem ismered,
és nem érted, hogy mit beszél.

¹⁶Tegze olyan, mint a nyitott sír,
mindnyájan vitéz harcosok.

¹⁷Felemészti aratásodat és kenyeredet,
felemészti fiaidat és leányaidat,
felemészti juhaidat és marháidat,
felemészti szőlődöt és fügefádat.
Erős városaidat pedig,
amelyekben bízol,
fegyverrel rombolja le.

A fogság oka

¹⁸De még akkor sem vetek véget nektek – így szól az ÚR. ¹⁹Ha pedig azt kérdezik: Miért tette velünk mindezt Istenünk, az ÚR? – akkor így felelj nekik: Ahogyan elhagyatott engem, és idegen isteneknek szolgáltatok a saját országotokban, ugyanúgy fogtok idegeneknek szolgálni egy olyan országban, amely nem a tiétek.

Engedetlen nép és kapzsi vezetők

²⁰Mondjátok meg Jákób házának,
és hirdessétek Júdában:

²¹Halljátok csak,
oktalan és esztelen nép,
amelynek van szeme, de nem lát,
van füle, de nem hall!

²²Nem félték engem
– így szól az ÚR –,
nem remegtek tőlem?
Hiszen én szabtam határt
homokból a tengernek,
örökké tartó gátként,
melyet nem léphet át.
Ostromolja ugyan, de nem bír vele,
hullámai zúgnak, de nem lépik át.

²³De ennek a népnek
engedetlen és konok a szíve,
állandóan lázadozik.

²⁴Eszükbe sem jut,
hogyan féljék Istenüket, az URat,
aki az őszi és a tavaszi esőt
megadja a maga idejében,
és biztosítja az aratásra rendelt heteket.

²⁵Bűneitek miatt elmaradnak ezek,
vétkeitek miatt elestek e javaktól!

²⁶Mert bűnösök vannak népem soraiban,
orvul leleselkednek, mint a madarászok,
csapdát állítanak, hogy embereket fogjanak.

²⁷Ahogy a kalitka tele van madárral,
úgy van tele házuk alattomosással:
így lettek hatalmasok és gazdagok.

²⁸Meghíztak, kövérek,
gonosz beszédükben
nem ismernek határt.
Nem hoznak ítéletet
az árvák ügyében,
hogyan boldogulhatnak,
a szegények igazát nem védik meg.

²⁹Ne kérjem számon ezeket
– így szól az ÚR –,
és ne álljak bosszút az ilyen népen?!

³⁰Borzasztó, szörnyű dolgok
történnek az országban:

³¹A próféták hazugságot profétálnak,
a papok tetszésük szerint hatalmaskodnak,
népem pedig ezt szereti!

De mit tesznek majd akkor,
ha eljön a vég?!

6

Közel a vég

¹Benjámin fiai,
meneküljétek Jeruzsálemből!
Fújjátok meg a kürtöt Tekóában,
adjatok vészjelet Bét-Hakkeremben!
Mert veszedelem fenyeget észak felől,
és nagy romlás.
²Elpusztítom Sion leányát,
a szépet és gyönyörűségést.
³Pásztorok jönnek ellene
nyájaikkal együtt,
sátrat vernek körülötte,
legeltet mindegyik, ahol csak éri:
⁴Készüljétek ellene a háborúra,
induljatok, vonuljunk föl délben!
– Jaj nekünk, mert estébe fordult már a nap,
a megnyúlt árnyak jelzik az este közeledtét!
⁵– Rajta, vonuljunk föl még az éjjel,
pusztítsuk el palotáit!
⁶Mert így szól a Seregek Ura:
Vágjatok ki fákat, emeljétek
ostromsáncot Jeruzsálem ellen,
a büntetésre ítélt város ellen,
amely zsarolt javakkal van tele!
⁷Ahogy frissen tartja vizét a kút,
úgy tartja ez frissen gonoszságát.
Erőszakról és elnyomásról híres,
mindenütt betegséget és sebeket látok.
⁸Fogadd el a fenyítést, Jeruzsálem,
különben el kell szakadnom tőled,
és sivár, lakatlan földdé kell tegyelek!

A próféta szent haragja

⁹Így szól a Seregek Ura:
Még egyszer böngéssz át
Izráel maradékát,
mint egy szőlőtövet;
nyújtsd ki ellenük ismét a kezed,
mint szüretelő a vesszőkre!
¹⁰Kinek mondjam el,
kinek bizonygassam, hogy végre meg is hallják?
Körülmetéletlen a fülük,
nem tudnak figyelni.
Gyalázzák az ÚR igéjét,
nem lelik kedvüket benne.
¹¹Az ÚR haragja tölt el engem,

nem tudom már magamban tartani.
 Töltsd ki az utcán a gyermekekre
 meg az ifjak csapatára!
 Foglyul esik férfi és nő,
 öreg és aggastyán egyaránt!
¹²Házaik másoké lesznek,
 földjükkel és feleségükkel együtt,
 ha kinyújtom kezemet
 az ország lakóira!
 – így szól az ÚR.

¹³Mert a legkisebbtől a legnagyobbig
 mindenki nyereséget hajhász,
 a prófétától a papig
 mindenki elvetemült csaló.

¹⁴Népem romlását azzal gyógyítanák,
 hogy könnyelműen mondogatják:
 „Békesség, békesség!”,
 pedig nincs békesség!

¹⁵Szégyenkezniük kellene,
 mert utálatos, amit tettek.
 De nem akarnak szégyenkezni,
 és már pirulni sem tudnak.
 Azért elesnek az összeomláskor,
 elbuknak a megtorlás idején
 – mondta az ÚR.

Isten hiába akarta megmenteni népét

¹⁶Így szól az ÚR:
 Álljatok ki az utakra, és nézzetek szét,
 kérdezősködjetek az ősi ösvények után,
 melyik a jó út, és azon járjatok,
 akkor nyugalmat találtok lelketeknek!
 De ők ezt mondták: Nem megyünk!

¹⁷Öröket is állítottam föléjük,
 hogy figyeljenek a kürt szavára.
 De ők ezt mondták: Nem figyelünk!
¹⁸Ezért halljátok, ti népek,
 és tudjátok meg, akik egybegyűltetek,
 hogy milyen sors vár rájuk!

¹⁹Halld meg, te föld!
 Íme, veszedelmet hozok erre a népre:
 saját gondolataik gyümölcsét,
 mert nem figyeltek beszédemre,
 és tanításomat megvetették.

²⁰Minek nekem a tömjén,
 mely Sábából érkezik,
 és a messze földről való
 jó illatú nád?
 Égőáldozataitok nem kedvesek,
 véresáldozataitok nem tetszenek nekem.

²¹Ezért így szól az ÚR:
Buktatókat állítok e nép elé,
és elbuknak bennük
apák és fiak egyaránt,
elpusztulnak a szomszédok és a barátok.

Az északi ellenség

²²Így szól az ÚR:
Íme, egy nép jön észak földjéről,
nagy nemzet indul el a föld széleiről.

²³Íjat és kopját ragadnak,
kegyetlenek, nem irgalmaznak.

Hangjuk zúg, mint a tenger,
lovakon nyargalnak;
egy emberként sorakoznak
ellened, Sion leánya!

²⁴Hallottuk a híret:
elernyedtek kezeink,
szorongás vett erőt rajtunk;
vonaglunk, mint aki vajúdik.

²⁵Ne menj ki a mezőre,
és ne járj az úton,
mert ellenség kardja vár,
és iszonyat mindenütt!

²⁶Népem leánya, öltözz zsákruhába,
hempergőzz meg hamuban!
Gyászolj, mintha egyszülöttedért tennéd,
zokogj keservesen!
Mert hirtelen eljön
a pusztító ellenünk.

A csalódott próféta

²⁷Népem vizsgálójává,
olvasztárává tettelek,
hogy megismerd és megvizsgáld életét.

²⁸Mindnyájan elvetemült lázadók,
rágalmakat terjesztenek;
közönséges réz és vas,
annak is mind hitvány.

²⁹Zihált a fújtató,
de csak ólom került ki a tűzből;
hiába a folytonos olvasztás,
a gonoszokat
nem lehet megtisztítani.

³⁰Eldobni való ezüstnek hívják őket,
mert az ÚR elveti őket.

7

A templomba vetett hamis hit

¹Ezt a parancsot kapta Jeremiás az Úrtól: ²Állj ki az ÚR házának kapujába, és így hirdesd ott az igét: Halljátok az ÚR igéjét, ti júdaiak mind, akik bementek ezeken a kapukon, hogy leboruljatok az ÚR előtt! ³Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket, akkor megengedem, hogy továbbra is ezen a helyen lakjatok! ⁴Ne bízzatok ilyen hazug szavakban: Az ÚR temploma, az ÚR temploma, az ÚR temploma van itt! ⁵Mert csak ha igazán megjobbítjátok útjaitokat és tetteiteket, ha egymással szemben igazságosan jártok el, ⁶ha a jövevényt, árvát és özvegyet nem nyomjátok el, és ártatlan vért sem ontotok ezen a helyen, nem követtek más isteneket a magatok romlására: ⁷akkor megengedem, hogy ezen a helyen lakjatok, azon a földön, amelyet őseiteknek adtam, öröktől fogva mindörökké.

⁸Ti hazug szavakban bíztok, amelyek semmit sem érnek. ⁹Loptok, öltök, paráználkodtok, hamisan esküztök, Baalnak tömjéneztek, és más isteneket követtek, akiket nem ismertek. ¹⁰Azután idejöttök, és megálltok előttem ebben a házban, amelyet az én nevemről neveztek el, és ezt mondjátok: Megszabadultunk! De azután ugyanazokat az utálatos dolgokat követitek el. ¹¹Hát rablók barlangjának nézitek ezt a házat, amelyet az én nevemről neveztek el? Majd én is annak nézem! – így szól az ÚR.

A templom elpusztul

¹²Menjete csak el szent helyemre, Sílóba, ahol először lakott az én nevem, és lássátok meg, hogyan bántam vele, népemnek, Izráelnek a gonoszsága miatt! ¹³Most pedig, mivel ilyen dolgokat követtetek el – így szól az ÚR –, bár én intettelek benneteket, idejében intettelek, de ti nem hallgattatok rám, szóltam nektek, de nem válaszoltatok, ¹⁴azért úgy bánok ezzel a házzal, amelyet nevemről neveztek el, amelyben bizakodtok, és ezzel a szent hellyel, amelyet nektek és őseiteknek adtam, ahogyan Sílóval bántam. ¹⁵És elvetlek benneteket színem elől, ahogyan elvettem testvéreiteket, Efraimnak minden leszármazottját.

Az ég királynőjét tisztelik Isten helyett

¹⁶Te pedig ne imádkozz ezért a népért, ne mondj értük esdeklő imádságot, ne is kérlelj engem, mert nem hallgatlak meg! ¹⁷Nem látod, mit csinálnak Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin? ¹⁸A fiak fát szedegetnek, az apák tüzet gyújtanak, az asszonyok pedig tésztát gyúrnak, hogy áldozati süteményeket készítsenek az ég királynőjének, és italáldozatot mutatnak be más isteneknek, és ezzel bosszantanak. ¹⁹Vajon nekem okoznak bosszúságot – így szól az ÚR –, nem inkább maguknak? Mert majd szégyen borítja arcukat! ²⁰Ezért így szól az én Uram, az ÚR: Lángoló haragom kiárad majd erre a helyre, emberre és állatra, a mezők fájára és a föld termésére. Égni fog, nem alszik ki!

Engedelmességet követel az ÚR, nem áldozatot

²¹Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Égőáldozataitokat rakjátok véresáldozataitok mellé, és egyétek meg a húst! ²²Mert nem az égő- és véresáldozatokról beszéltem őseitekkel, és nem azokról adtam parancsolatot nekik, amikor kihoztam őket Egyiptomból, ²³hanem ezt parancsoltam nekik: Hallgassatok a szavamra, akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek. Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgotok legyen! ²⁴De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték; hátukat fordították felém, nem pedig arcukat. ²⁵Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, a mai napig állandóan küldtem hozzátok szolgálókat, a prófétákat, idejében küldtem. ²⁶De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat, és gonoszabbak lettek, mint őseik. ²⁷Amikor elmondod nekik mindezt, nem fognak hallgatni rád, és bár szólsz nekik, nem fognak válaszolni. ²⁸Azért ezt mondd nekik: Ez az a nép, amely nem

hallgatott Istenének, az Úrnak szavára, és nem fogadta el a figyelmeztetést! Odavan az igazság, kiveszett szájukból.

Bálványimádás és gyermekáldozat

²⁹Nyírd le hajkoronád, és dobd el,
kezdj gyászéneke a hegytetőkön,
mert megvetette, eltaszította az ÚR
a nemzedéket, amelyre megharagudott!

³⁰Mert olyasmit tettek a júdaiak, amit rossznak látok – így szól az ÚR. Förtelmes bálványaikat abban a házban állították föl, amelyet az én nevemről neveztek el, és tisztátalanná tették azt. ³¹Fölepítették a Tófet áldozóhalmait a Ben-Hinnóm-völgyben, hogy elégessék fiaikat és leányaikat, pedig ezt nem parancsoltam, sőt eszembe sem jutott!

³²Azért eljön az az idő – így szól az ÚR –, amikor nem Tófetnek nevezik többé, sem Ben-Hinnóm-völgynek, hanem az Öldöklés völgyének, és más hely híján a Tófetben fognak temetkezni. ³³E nép halottai az ég madarainak és a föld állatainak lesznek eledele, és nem lesz majd, aki elriassza őket. ³⁴Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin véget vetek a hangos, vidám örvendezésnek, a völegény és a menyasszony örömeinek, mert romhalmazzá válik az ország.

8

A csillagimádás büntetése

¹Abban az időben – így szól az ÚR – kiszórják majd sírjukból Júda királyainak és vezéreinek csontjait, a papoknak, a prófétáknak és Jeruzsálem lakóinak a csontjait. ²Kiterítik azokat a nap, a hold és az ég minden serege elé, amelyeket szerettek, tiszteltek és követtek, amelyekhez folyamodtak, és amelyeket imádtak. Nem szedik össze, és nem temetik el: trágyaként használják majd őket a földeken. ³Akik pedig megmaradnak ebből a gonosz nemzetségből, az egész maradék, inkább választaná majd a halált, mint az életet bárhol, ahová a megmaradtakat szétszórtam – így szól a Seregek Ura.

Izráel konoksága

⁴Mondd meg nekik,
hogy így szól az ÚR:
Ha elesik valaki, nem kel-e föl?
Ha helytelen útra tér,
nem fordul-e vissza?
⁵Miért tért tévútra ez a nép,
miért tévelyeg állandóan Jeruzsálem?
Miért ragaszkodik a csalárdsághoz,
és miért nem akar megtérni?
⁶Figyeltem, és hallottam,
hogyan nem őszintén beszélnek.
Senki sem bánja gonoszságát,
és nem mondja: Mit tettem?!
Mindenki összevissza futkos,
mint a csatában száguldozó lovak.
⁷Még a gólya is, az égen,
tudja költözése idejét,
a gerlice, a fecske és a daru is
vigyáz, mikor kell megjönnie,
csak az én népem nem ismeri

az ÚR törvényét.

⁸Hogyan mondhatjátok:

Bölcsek vagyunk,

nálunk van az ÚR tanítása.

Hiszen hazugsággá tette ezt

az írástudók hazug tolla!

⁹Szégyent vallottak a bölcsek,

megrettentek, zavarba jöttek.

Mit is ér a bölcsességük,

ha megvetették az ÚR igéjét?!

Az ítélet súlyos lesz

¹⁰Azért feleségüket másoknak adom,

földjüket a hódítóknak,

mert a legkisebbtől a legnagyobbig

mindenki nyereséget hajhász,

a prófétától a papig mindenki elvetemült csaló.

¹¹Népem romlását azzal gyógyítanák,

hogy könnyelműen mondogatják:

„Békesség, békesség!”,

pedig nincs békesség!

¹²Szégyenkezniük kellene,

mert utálatos, amit tettek.

De nem akarnak szégyenkezni,

és már pirulni sem tudnak.

Azért elesnek az összeomláskor,

elbuknak a megtorlás idején!

– mondja az ÚR.

¹³Szüretelni akartam náluk

– így szól az ÚR –,

de nincs szőlő a tőkén,

nincs füge a fán,

levele is elhervadt.

Ezért sorsukra hagyom őket.

¹⁴Miért maradunk veszteg?

Gyűljetek össze,

menjünk a megerősített városokba,

hogy ott nyugton legyünk!

De Istenünk, az ÚR úgy ad nyugtot,

hogy méreggel itat meg minket,

hiszen vétkeztünk az ÚR ellen.

¹⁵Békességre várunk,

de nem lesz semmi jó;

a gyógyulás idejére,

de jön a rettegés.

¹⁶Dán felől hallatszik

lovainak prüszkölése,

méneinek nyerítésétől

reng az egész föld.

Megérkezve megemésztk
az egész országot:
a várost és lakóit.

¹⁷Bizony, mérges kígyókat küldök rátok,
amelyeken nem fog a varázslás,
és megmarnak benneteket!
– így szól az ÚR.

A próféta elsiratja népét

¹⁸Gyógyíthatatlan vagyok, gond terhel,
beteg a szívem.

¹⁹Népem kiáltása hangzik
messze földről:
Hát nincs az ÚR a Sionon?
Nincs már ott Királya?
Miért bosszantottak
engem bálványokkal,
idegen hiábavalóságokkal?

²⁰Elmúlt az aratás, véget ért a nyár,
és mi nem szabadultunk meg!

²¹Népem összetörése
engem is összetört;
gyászolok, rémület fogott el.

²²Nincs balzsamolaj Gileádban,
nincs ott orvos?
Miért nem tudnak begyógyulni
népemen a sebek?

²³Bárcsak a fejem víznek,
és a szemem könnynek
forrásává válnék!
Éjjel-nappal siratnám
népem megöltjeit.

9

Az egész nép romlott

¹Bárcsak lenne a pusztában
egy kunyhóm az út mentén!
Elhagynám népemet, elmennék tőle,
mert mindenki házasságtörő,
hűtlen társaság!

²Nyelvük olyan, mint a kifeszített íj,
hazugsággal biztosítják hatalmukat az országban,
nem pedig igazsággal!

Egyik gonoszságot tesz a másik után,
de engem nem ismernek
– így szól az ÚR.

³Óvakodjék mindenki a felebarátjától,
még a testvérben se bízzatok!

Hiszen a testvér is
mind rá akar csak szedni,
rágalmakat terjeszt
még a felebarát is.

⁴Becsapják egymást az emberek,
nem mondanak igazat.

Hazug fortélyokra tanítják nyelvüket,
folyvást romlottságon fáradoznak.

⁵Lakóhelyed álnokság tanyája;
az álnokság miatt

tudni sem akarnak rólam

– így szól az ÚR.

⁶Ezért így szól a Seregek URa:

Megolvasztom, megvizsgálom őket,
mi más tehetnék népemmel?

⁷Gyilkos nyíl a nyelvük,
szájuk álnok módon beszél,
békességről beszélnek egymással,
de magukban cselet szőnek.

⁸Ne kérjem számon ezeket

– így szól az ÚR –,

és ne álljak bosszút az ilyen népen?

A próféta siratóéneke

⁹Zokogva siratom a hegyeket,
gyászolom a pusztá legelőit,
mert kiégték, ember sem jár arra,
és nem hallik a nyájak bégetése.

Az ég madarai és a jószágok is
elbujdostak, elköltöztek.

¹⁰Jeruzsálemet kőhalommá teszem,
sakálok tanyájává,

Júda városait pedig

lakatlan pusztává teszem.

¹¹Ki az a bölcs ember, aki ezt megérti, és hirdetni tudja, amit az ÚR szája kijelentett neki:

Miért vész el az ország?

Miért ég ki, mint a pusztá,

ahol senki sem jár?

¹²Megmondta az ÚR: Mivel elhagyták tanításomat, amelyet én adtam nekik, nem hallgattak szavamra, és nem aszerint éltek, ¹³hanem megátalkodott szívvel követték a Baalokat, amire elődeik tanították őket, ¹⁴ezért így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Örömmel etetem meg ezt a népet, és méreggel itatom meg őket. ¹⁵Szétszélesztem őket olyan népek közé, amelyeket nem ismertek sem ők, sem elődeik, és fegyvert küldök a nyomukba, amíg csak meg nem semmisítem őket!

A halott nép elsiratása

¹⁶Ezt mondja a Seregek URa:

Gondoskodjatok siratóasszonyokról,
hívjátok őket, hogy jöjjenek!
Üzenjete a siratáshoz értőknek,
jöjjenek ide!

¹⁷Sietve kezdjenek elsiratni minket;
a mi szemünk is hadd lábadjon könnybe,
a mi szemünkből is omoljon a könny!

¹⁸Mert siratóének hangzik a Sionról:
Jaj, hogy elpusztultunk,
de nagy szégyen ért bennünket!
El kellett hagynunk ezt a földet,
feldúlták lakóhelyünket!

¹⁹Halljátok hát, asszonyok,
az ÚR igéjét,
figyeljete arra jól, amit mond!
Tanítsátok lányaitokat siratóénekekre,
egyik asszony a másikat erre a gyászénekekre:

²⁰Bemászott ablakainkon a halál,
betört palotáinkba;
kiirtotta a gyermekeket az utcáról,
az ifjakat a terekről!

²¹Beszélj! – így szól az ÚR:
Úgy hevernek ott az emberek hullái,
mint trágya a mezőn,
vagy mint gabona az arató mögött,
amelyet nem köt kévébe senki.

A helyes dicsekvés

²²Ezt mondja az ÚR:
Ne dicsekedjék bölcsességével a bölcs,
ne dicsekedjék erejével az erős,
ne dicsekedjék gazdagságával a gazdag!

²³Aki dicsekedni akar,
azzal dicsekedjék,
hogyan érti és tudja rólam,
hogyan én vagyok az ÚR,
aki szeretetet, jogot és igazságot
teremt a földön,
mert ezekben telik kedvem
– így szól az ÚR!

²⁴Eljön az idő – így szól az ÚR –, amikor megbüntetek minden körülmetéltet és körülmetéletlent: ²⁵Egyiptomot és Júdát, Edómot és az ammóniakat, Móábot és mindazokat, akik körülnyírt hajúak és a pusztában laknak. Mert mindezek a népek körülmetéletlenek, Izrael egész háza azonban körülmetéletlen szívű.

10

Isten és a bálványok

¹Halljátok meg az igét, amelyet az ÚR mond nektek, Izráel háza! ²Így szól az ÚR:

Ne tanuljátok el

a pogányok szokását,

és az égi jelektől ne rettegetek,

mert csak a pogányok

rettegnek azoktól!

³Bizony, a népek bálványai hiábavalók.

Hiszen egy fát vágnak ki az erdőben,

a mesterember keze készíti el baltával.

⁴Ezüsttel és arannyal díszítik,

szögekkel és kalapáccsal rögzítik,

hogy ne inogjon.

⁵Olyanok, mint madárijesztő az uborkaföldön:

nem beszélnek, hordozni kell őket,

mert menni sem tudnak.

Ne féljetek tőlük, mert nem tudnak ártani

– mint ahogy jót is hiába várnátok tőlük!

⁶Nincs hozzád hasonló, URam!

Nagy vagy te, és hatalmad által

nagy a te neved.

⁷Ki ne félne téged, népek Királya?

Bizony, megillet ez téged!

Mert nincs hozzád hasonló

a népek bölcsei között

egyetlen országban sem.

⁸Egytől egyig ostobák, bolondok;

hiábavaló a bálványok útmutatása,

hiszen fából vannak!

⁹Tarsísból hozott ezüstlappal

és úfázi arannyal vonják be;

mesterember csinálmánya,

ötvös keze munkája,

öltözetük kék és piros bíbor,

ügyes mesterek munkája valamennyi.

¹⁰De az ÚR igaz Isten,

élő Isten, örökkévaló Király!

Haragjától megrendül a föld,

dühével szemben a népek tehetetlenek.

¹¹Mondjátok meg nekik, hogy az istenek kivesznek a földről és az ég alól. Nem ők alkották az eget és a földet.

¹²Az ÚR ereje alkotta a földet,

az ő bölcsessége szilárdította meg a világot,

az ő értelme feszítette ki az eget.

¹³Mennydörgő szavára

víztömeg támad az égen,
felhőt hoz fel a föld széléről;
villámokat alkot az esőhöz,
és szelet bocsát ki kamráiból.

¹⁴Megáll a tudománya
minden embernek,
szégyent vall bálványával
minden ötvös,
mert csalódik öntvényében:
nincsen abban lélek!

¹⁵Hitvány és nevetséges dolgok azok,
semmivé lesznek a megtorlás idején.

¹⁶De nem ilyen Jákób osztályrésze,
mert ő a mindenség formálója,
Izrael törzse pedig az ő tulajdona:
Seregek URa a neve!

Összeomlás

¹⁷Szedd föl a földről batyudat,
ostromolt város lakója!

¹⁸Mert ezt mondja az ÚR:
Én most kiröpítem parittyámból
az ország lakóit.
Sarokba szorítom őket,
rájuk fognak találni.

¹⁹Jaj nekem, összetörtem,
gyógyíthatatlan a sebem!
Azt gondoltam, hogy
majd csak kibírom
ezt a bajomat.

²⁰De ledöntötték sátramát,
eltépték az összes sátorkötelet.
Fiaim elhagytak, nincsenek.
Nem feszíti ki senki a sátramát,
nem vonja föl senki a sátorlapokat.

²¹Bizony, ostobák voltak a pásztorok,
nem keresték az URat.
Ezért nem boldogultak,
egész nyájuk szétszóródott.

²²Már a hír is megérkezett,
nagy zúgás hangzik
észak földje felől:
Júda városai sivár pusztává válnak,
sakálok tanyájává.

Jeremiás könyörgése

²³Tudom, URam, hogy az ember
nem ura élete útjának,
és aki azon jár,

nem maga irányítja lépteit!

²⁴Fenyíts minket, URam, de mértékkel,
ne haragodban, hogy semmivé ne tégy!

²⁵Töltsd ki lángoló haragodat
a pogányokon, akik nem ismernek téged,
és a nemzetségeken, amelyek
nem hívják segítségül nevedet!
Mert megemésztették Jákóbot,
végleg megsemmisítették,
és lakóhelyét elpusztították!

11

Ítélet a szövetség megszegése miatt

¹Ezt az ígét mondta az ÚR Jeremiásnak: ²Halljátok meg e szövetség ígéit, és mondjátok el Júda férfainak és Jeruzsálem lakóinak! ³Ezt mondd nekik: Így szól az ÚR, Izráel Istene: Átkozott az az ember, aki nem hallgat ennek a szövetségnek az ígéire, ⁴amelyet őseiteknek parancsoltam azon a napon, amikor kihoztam őket Egyiptomból, a vaskohóból, és ezt parancsoltam: Hallgassatok a szavamra, és teljesítétek mindazt, amit én parancsolok nektek! Akkor az én népem leszek, én pedig Istenetek leszek, ⁵és teljesítem azt az esküt, amelyet atyáitoknak tettem, hogy nekik adom ezt a tejjel és mézzel folyó földet, ahogyan van ez ma is. Én pedig így válaszoltam: Bizony, így van, URam!

⁶Akkor ezt mondta nekem az ÚR: Hirdesd mindezeket az ígéket Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin: Halljátok meg, és teljesítétek ennek a szövetségnek az ígéit! ⁷Mert attól fogva, hogy felhoztam őseiteket Egyiptomból, a mai napig állandóan intettem őket. Idejében intettem, hogy hallgassanak szavamra. ⁸De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem mindenki a maga megátalkodott gonosz szíve szerint élt. Ezért beteljesítettem rajtuk ennek a szövetségnek minden ígését, amelyről megparancsoltam, hogy teljesítsék, de nem teljesítették.

⁹Majd ezt mondta nekem az ÚR: Föllázadtak ellenem Júda férfiai és Jeruzsálem lakói!

¹⁰Visszatértek őseik korábbi bűneihez, akik nem voltak hajlandók hallgatni ígéimre, más isteneket követtek, és azokat tisztelték. Izráel és Júda háza megszegte a szövetséget, amelyet őseikkel kötöttem. ¹¹Ezért így szól az ÚR: Veszedelemet hozok rájuk, amely elől nem tudnak elmenekülni. Segítségért kiáltanak majd hozzám, de nem hallgatom meg őket. ¹²Akkor majd mehetnek Júda városai és Jeruzsálem lakói, és kiálthatnak segítségért azokhoz az istenekhez, akiknek tömjénezní szoktak, de azok nem tudják megszabadítani őket a veszedelem idején.

¹³Hiszen annyi istened van, Júda, ahány városod, és annyi oltárt készítettél a gyalázatos bálványoknak, Jeruzsálem, ahány utcád van; oltárokat, hogy azokon tömjénezz Baalnak!

¹⁴Te pedig ne imádkozz ezért a népért, és ne mondj értük esdeklő imádságot! Mert nem hallgatom meg őket, amikor segítségül kiáltanak hozzám a veszedelem miatt!

Nem használ az áldozat

¹⁵Mit akarsz, kedves népem, templomomban?

Sok ravasz tervedet elérni?

Szent hússal elhárítani
a rád váró veszedelmet,
és aztán jót nevetni?

¹⁶Zöldellő, szép gyümölcsű
és formás olajfának
nevezett el téged az ÚR.
Nagy vihar zúgása közben

lángba borította lombját,
letördelte ágait.

¹⁷A Seregek URa, aki elültetett téged, elhatározta, hogy veszedelmet hoz Izráel és Júda házára gonoszságuk miatt, amelyet a maguk kárára követtek el, mert Baalnak tömjéneztek, hogy bosszantsanak engem.

Az anatótiak meg akarják ölni Jeremiást

¹⁸Az ÚR tudatta velem, ezért tudom, mit akarnak tenni velem; megmutatta nekem. ¹⁹Én pedig olyan voltam, mint a gyanútlan bárány, melyet a vágóhídra visznek. Nem tudtam, hogy ilyen terveket szőttek ellenem: Irtsuk ki ezt a fát gyökerestül! Vágjuk ki az élők földjéből, hogy nevét se említsék többé!

²⁰Ó, Seregek URa, igaz bíró,
vesék és szívek vizsgálója!
Hadd lássam, hogy állsz bosszút rajtuk,
mert eléd tártam ügyemet!

²¹Azért ezt mondta az ÚR az anatótiakról, akik életedre törnek, és azt mondták: Ne profétálj az ÚR nevében, különben a saját kezünkkel ölünk meg! ²²Azért ezt mondja a Seregek URa: Én megbüntetem őket: az ifjak fegyver által fognak meghalni, fiaik és leányaik pedig éhen halnak. ²³Senki sem marad meg közülük, mert veszedelmet hozok az anatótiakra a büntetésük idején.

12

Miért boldogulnak a bűnösök?

¹Igaz vagy, URam, ha perlek is veled.
Hadd tegyem szóvá mégis
azt, ami igazságtalan!

Miért szerencsés a bűnösök sorsa?
Miért boldogulnak mind,
akik csalárdul élnek?

²Elültetted őket, gyökeret is vertek,
fejlődnek, gyümölcsöt is hoznak.
Közel vagy a szájukhoz,
de a szívüktől távol.

³Te ismersz engem, URam!
Látod, mert megvizsgáltad,
hogyan tied a szívem.

Válaszd külön őket,
mint levágni való juhokat,
és készítsd őket elő
az öldöklés napjára!

⁴Meddig gyászol még a föld,
meddig maradnak szárazak a mezei növények?
Lakóinak gonoszsága miatt
elpusztul jószág és madár,
ők pedig ezt gondolják:
Nem látja meg Isten a mi végünket!

⁵Ha gyalogosokkal futva is kifáradsz,
hogyan fogsz lovakkal versenyezni?

Ha csak békés tájon
 érzed biztonságban magad,
 mit fogsz csinálni a Jordán sűrűjében?!

⁶Testvéreid és rokonaid is elárultak téged, teli torokból kiabálnak a hátad mögött. Ne higgy nekik, még ha szépen beszélnek is veled!

Az elpusztult ország szomorú képe

⁷Elhagytam házamat,
 magára hagytam örökségemet,
 ellenség kezébe adtam azt,
 akit lelkem kedvel.

⁸Úgy bánt velem örökségem,
 mint oroslán az erdőben.

Hangosan ordított rám,
 ezért meggyűlöltem.

⁹Tarka madár az én örökségem,
 körülfogják a madarak.

Gyűljetek össze, ti mezei vadak,
 jöjjetek, egyetek!

¹⁰Sok pásztor pusztította szőlőmet,
 taposta osztályrészemet.

Drága osztályrészemet
 sivár pusztává tették.

¹¹Sivárrá tették, gyászba borult
 előttem, mint a sivatag.

Sivárrá vált az egész ország,
 de senki sem törődik vele.

¹²A puszta kopár hegyein
 pusztítók jönnek.

Mert az ÚR fegyvere
 pusztítja az országot
 egyik szélétől a másikig.

Nincs békessége egy embernek sem!

¹³Búzát vetettek, de tövist aratnak,
 hasztalan fáradoztak.

Szégyent vallanak termésükkel
 az ÚR izzó haragja miatt.

Intelem a népekhez

¹⁴Ezt mondja az ÚR minden rossz szomszédomról, aki hozzányúl az örökséghez, amelyet népemnek, Izráelnek adtam: Kigyomlálom őket a földjükből, Júda házát is kigyomlálom! ¹⁵De miután kigyomláltam őket, újból megkönyörülök rajtuk: visszahozok mindenkit a maga örökségébe, a maga földjére. ¹⁶És ha majd jól megtanulják, hogy az én népem szokása szerint hogyan kell az én nevemre, az élő Úrra esküdni – ahogyan egykor ők tanították Baalra esküdni a népemet –, akkor újra felépülnek majd népemmel együtt. ¹⁷De amelyik nem hallgat rám, azt a népet gyökerestül kigyomlálom és elpusztítom! – így szól az ÚR.

13

Az övről mondott példázat

¹Ezt mondta nekem az ÚR: Menj, vegyél magadnak egy lenvászon övet, és kösd a derekadra! Ne engedd, hogy víz érje! ²Meg is vettem az övet az ÚR parancsa szerint, és a derekamra kötöttem.

³Másodszor így szólt hozzám az ÚR igéje: ⁴Fogd az övet, amelyet vettél, és a derekadon van! Indulj, menj el az Eufráteszhez, és rejsd el ott egy sziklahasadékban! ⁵Elmentem tehát, és elrejtettem az Eufrátesznél, ahogyan az ÚR parancsolta nekem.

⁶Hosszú idő múlva ezt mondta nekem az ÚR: Indulj, menj el az Eufráteszhez, és vedd elő az övet, amelyről azt parancsoltam, hogy rejsd el ott! ⁷Elmentem az Eufráteszhez, megkerestem és elővettem az övet onnan, ahová elrejtettem. És íme, az öv tönkrement, egészen hasznavehetetlen volt.

⁸Ekkor így szólt hozzám az ÚR igéje: ⁹Ezt mondja az ÚR: Így teszem tönkre Júda és Jeruzsálem nagy-nagy kevélységét! ¹⁰Ez a gonosz nép nem akar hallgatni az én beszédemre, megátalkodott szívük szerint élnek, és más isteneket követnek, azokat tisztelik és imádják. De olyan lesz ez a nép, mint ez az öv: egészen hasznavehetetlen. ¹¹Mert ahogyan az ember szorosan a derekára köti az övet, úgy kötöttem magamhoz Izráel és Júda egész házát – így szól az ÚR –, hogy az én népem legyenek, hírnevem, dicséretem és tiszteletem növekedésére. De ők nem hallgattak rám.

A boroskorsók példázata

¹²Mondd el nekik ezt az igét: Így szól az ÚR, Izráel Istene: Minden korsót meg kell tölteni borral! És ha azt mondják neked: Talán mi nem tudjuk, hogy minden korsót meg kell tölteni borral? – ¹³akkor ezt válaszd nekik: Így szól az ÚR: Majd én megtöltöm ennek az országnak minden lakóját, a Dávid trónján ülő királyokat, a papokat, a prófétákat és Jeruzsálem minden lakóját részegítő itallal. ¹⁴Összetöröm őket, egyiket a másikkal, az apákat a fiakkal együtt – így szól az ÚR. Nem kímélem és nem szánom őket, nem irgalmazok nekik, amikor elpusztítom őket!

Óvás az elbizakodottságtól

¹⁵Hallgassatok, figyeljétek,
ne legyetek kevélyek,
mert az ÚR szól.

¹⁶Dicsőítsétek az URat, a ti Isteneteket,
mielőtt sötétséget támaszt,
és mielőtt elbotlanátok
a homályba borult hegyeken.
Világosságra vártok, de az ÚR
vakhomályt hoz el,
és sűrű sötétséget támaszt.

¹⁷Ha nem hallgattok rám,
titkon sírni fogok kevélységetek miatt.
Áradnak könnyeim,
hull szememből a könny,
mert fogságba kerül az ÚR nyája.

¹⁸Mondd meg a királynak
és az anyakirálynőnek:
Alázkodjatok meg, és üljétek a porba,
mert leesett fejetekről

ékes koronátok!

¹⁹Körül vannak zárva
a Délvidék városai,
nincs aki felszabadítsa őket.
Fogságba viszik egész Júdát,
fogságba mindenestül.

Panasz dal Jeruzsálem fölött

²⁰Tekints föl, Jeruzsálem, és nézd:
jönnek már északról!

Hol van a rád bízott nyáj,
pompás juhnyájad?

²¹Mit fogsz mondani,
amikor föled rendeli,
nyakadba ülteti azokat az ÚR,
akiket barátokká akartál tenni?

Nem vesznek-e erőt
rajtad a fájdalmak,
mint a vajúzó asszonyon?

²²Ha pedig ezt kérded magadtól:
Miért történt ez velem? –
sok bűnöd miatt rántják le ruhádat,
és követnek el rajtad erőszakot.

²³Ha majd fehérre változtatja
bőrét az etióp,
vagy ha a párduc elrejteti foltjait,
akkor tudtok ti is jót tenni,
úgy megtanultátok a rosszat!

²⁴Úgy szétszórom őket,
akár a polyvát,
amelyet elsodor a pusztai szél.

²⁵Ez lesz a sorsod, ezt mérem ki rád
– így szól az ÚR –,
mert elfeledtél engem,
és hazugságban bízál!

²⁶Ezért én is arcodra borítom ruhádat,
hogy kilássék gyalázatod.

²⁷Bujaságodat, vihogásodat,
fajtalan paráznságodat
és bálványaidat ott látom
a halmokon és a mezőn.

Jaj neked, Jeruzsálem!
Nem akarsz megtisztulni.
Mikor lesz ennek vége?!

14

A nagy szárazság

¹Ezt az ígét mondta az ÚR Jeremiásnak a szárazságról:

²Gyászba borult Júda,

kapuiban ájuldoznak,
gyászolnak országszerte,
Jeruzsálemben jajkiáltás hangzik.

³Az előkelők vízért küldik szolgálóikat;
azok a ciszternákhoz mennek,
de vizet nem találnak.

Üres edényekkel térnek vissza,
szégyenkeznek, pirulnak,
fejüket eltakarják.

⁴Rettegnek a termőföld miatt,
mert nem volt eső az országban.
Szégyent vallanak a szántóvetők,
fejüket eltakarják.

⁵Még a szarvas is, ha megellett a mezőn,
otthagya borját, mert nincsen fű.

⁶A vadzamarak ott állnak
a hegytetőkön,
levegő után kapkodnak,
mint a sakálok,
tekintetük elhomályosul,
mert nincsen fű.

⁷Ha bűneink ellenünk szólnak is,
tégy jót velünk, Uram,
a te nevedért!

Mert számtalanszor elpártoltunk,
vétkeztünk ellened!

⁸Ó, Izráel reménysége,
szabadítója a nyomorúság idején!
Miért lennél olyan,
mint az ország jövevénye,
vagy mint a vándor, ki csak éjjelre tér be?

⁹Miért lennél olyan,
mint a riadt férfi,
vagy mint a vitéz,
aki nem tud segíteni?
Hiszen te közöttünk vagy, Uram,
rólad neveztek el minket:
ne hagyj el bennünket!

A próféta közbenjár Istennél

¹⁰Ezt mondja az ÚR erről a népről: Úgy szeretnek ide-oda futkosni, nem sajnálják a lábukat, ezért nem kedveli őket az ÚR. Most emlékezetbe idézi bűnüket, és számon kéri vétkeiket.

¹¹Ezt mondta nekem az ÚR: Ne imádkozz ennek a népnek a javáért! ¹²Ha böjtölnek, nem hallgatok esdeklésükre. Ha égőáldozatot vagy ételáldozatot mutatnak be, azok sem lesznek kedvesek előttem. Sőt fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel irtom ki őket.

¹³Én így szóltam: Ó, Uram, Uram! Hiszen a próféták ezt mondogatják nekik: Fegyvert nem láttok, éhínség nem tör rátok, sőt igazi békességet adok nektek ezen a helyen. ¹⁴De az ÚR ezt felelte nekem: Hazugságot prófétálnak a próféták az én nevemben. Nem küldtem őket, nem adtam parancsot nekik, nem is szóltam hozzájuk. Hazug látomást, hiábavaló jóslatot és

maguk koholta csalárdságot prófétálnak nekik. ¹⁵Azért így szól az ÚR ezekről a prófétákról: Az én nevemben prófétálnak, pedig én nem küldtem őket! Mégis ezt mondogatják: Nem lesz ebben az országban fegyver és éhínség! – De majd ezeknek a prófétáknak fegyver és éhínség miatt lesz végük. ¹⁶Az a nép pedig, amelynek prófétálnak, ott hever majd Jeruzsálem utcáin az éhínség és fegyver miatt, és nem lesz, aki eltemesse őket és feleségüket, fiaikat és leányaikat. Így zúdítom vissza rájuk saját gonoszságukat.

¹⁷Mondd el nekik ezt az ígét:
Szememből éjjel-nappal hullanak a könnyek,
nem apadnak el.
Mert súlyos sebet kapott
népem szűz leánya,
igen fájdalmas csapást.
¹⁸Ha kimegyek a mezőre,
fegyverrel megölteket látok,
ha bemegyek a városba,
éhínségtől szenvedőket.
A próféták és a papok pedig
olyan ország felé kelnek útra,
amelyet nem ismernek!

¹⁹Ennyire megvetetted Júdát,
szívükből megutáltad Siont?
Miért sújtottál bennünket
gyógyíthatatlan csapással?
Békességre vártunk,
de nem jött semmi jó,
és a gyógyulás idejére,
de csak rettegünk!
²⁰Elismerjük, URam, gonoszságunkat,
atyáink bűnét is:
vétkeztünk ellened.

²¹A te nevedért kérünk, ne utálj meg minket,
ne engedd, hogy meggyalázzák
dicső trónodat!

Gondolj ránk, ne bontsd fel
a velünk kötött szövetséget!

²²Tudnak-e esőt adni
a népek bálványai?
Vagy az ég adja-e a záporosókat?
Nem, hanem te, URunk, Istenünk,
benned reménykedünk:
hiszen te alkottad mindezeket!

15

Isten elutasítja a próféta kérését

¹De az ÚR ezt mondta nekem: Ha maga Mózes és Sámuel állna is elém, akkor sem esne meg a szívem ezen a népen. Kergesd el őket, menjenek előlem! ²Ha pedig megkérdezik tőled, hogy hová menjenek, ezt válaszd nekik: Így szól az ÚR:

Aki halált érdemel, a halálba,
 aki fegyvert, a fegyver elé,
 aki éhínséget, az éhínségre,
 és aki fogságot, az a fogságba!

³Mert négyféle csapással büntetem meg őket – így szól az ÚR: fegyverrel, amely gyilkolja, kutyákkal, amelyek marcangolják, az ég madaraival és a föld állataival, amelyek fölfalják és pusztítják őket. ⁴Elrettentő példává teszem őket a föld minden országa számára amiatt, amit Ezékiás fia, Manassé, Júda királya művelt Jeruzsálemben.

Jeruzsálem elpusztul

⁵Ugyan, ki könyörül
 rajtad, Jeruzsálem,
 és ki szánakozik rajtad?
 Ki tér be hozzád,
 hogy megkérdezze, jól vagy-e?

⁶Te dobtál el engem
 – így szól az ÚR –,
 hátat fordítottál nekem.
 Ezért kinyújtom kezemet
 és elpusztítalak,
 belefáradtam abba,
 hogy mindig megsajnáljalak.

⁷Szélnek szórom őket szórólappal
 az ország városaiban,
 gyermektelenné teszem,
 elpusztítom népem,
 mert nem tértek meg útjaikról.

⁸Özvegyei többen lesznek,
 mint a tengerparton a homok.
 Pusztítót hozok ellenük,
 anyára és ifjúra, fényes délben;
 a félelemtől hideglelést
 bocsátok rájuk hirtelen.

⁹Eleped a hétgyermekes anya,
 kileheli lelkét,
 idő előtt leáldozik napja,
 szégyen és gyalázat éri.
 Maradékukat kiszolgáltatom
 az ellenség fegyverének!
 – így szól az ÚR.

A próféta panasza

¹⁰Jaj nekem, anyám, mert arra szültél,
 hogy perlekedjem és vitázzam
 az egész országgal!
 Nem adtam és nem kaptam kölcsönt,
 mégis mindenki átkoz engem.

¹¹Az ÚR mondta:
 Javadat munkáltam,
 közbeléptem érted
 a veszedelem és nyomorúság idején
 az ellenséggel szemben.

¹²El lehet-e törni a vasat,
 az északi vasat és rezet?

¹³Vagyonodat és kincseidet
 zsákmányul adom másoknak
 – nem kapsz érte semmit! –
 sok vétkeid miatt,
 melyeket országszerte elkövettél.

¹⁴Ellenségeid szolgáljává teszek
 olyan országban,
 amelyet nem ismersz,
 mert lánggra lobbant haragom,
 miattatok ég!

¹⁵Te ismersz, URam!
 Gondolj rám, és fogd pártomat,
 állj bosszút üldözőimen!
 Ne tartsd vissza tovább a haragod,
 mert elfognak engem!
 Tudd meg, hogy érted
 szenvedek gyalázatot!

¹⁶Ha eljutott hozzám igéd, én élvezettel forgattam a számban,
 igéd vidámságot szerzett nekem
 és szívbeli örömet,
 hiszen rólad neveztek el engem,
 URam, Seregek Istene.

¹⁷Nem ültem vigadozva
 a tréfálkozók körében.
 Magamra maradtam,
 mert kezéd rám nehezedett,
 haraggal töltöttél el engem.

¹⁸Miért tart fájdalmam szüntelen,
 miért nincs gyógyulás
 súlyos sebemre?
 Olyan vagy hozzám,
 mint a csalóka patak,
 amelynek nincsen állandóan vize.

Isten válasza

¹⁹Erre így szólt az ÚR:

Ha megtérsz, megengedem,
 hogy újból szolgálatomba állj.
 Ha értékes dolgokat beszélsz
 értéktelenek helyett,
 akkor szószólóm lehetsz.

Nekik kell hozzád térniük,
nem neked hozzájuk.

²⁰Bevehetetlen ércfallá teszlek
ezzel a néppel szemben.

Harcolni fognak ellened,
de nem bírnak veled,
mert én veled leszek:
megszabadítalak és megmentelek
– így szól az ÚR.

²¹Kiragadlak a gonoszok kezéből,
és kiváltalak az erőszakosak markából.

16

Jeremiás élete ítéletet példáz

¹Majd így szólt hozzám az ÚR igéje: ²Ne végy senkit feleségül, ne legyenek fiaid és leányaid ezen a helyen! ³Mert ezt mondja az ÚR a fiakról és a leányokról, akik ezen a helyen születnek, az anyákról, akik szülik, és az apákról, akik nemzik őket ebben az országban: ⁴Halálos betegségben hálnak meg, nem gyászolják meg, és nem temetik el őket, trágyává lesznek a föld színén. Fegyver és éhínség miatt lesz végük, holttestük pedig az ég madarainak és a föld állatainak lesz az eledele.

⁵Mert ezt mondja az ÚR: Ne menj be gyászoló házába, siratni se menj, részvétet se mutass irántuk! Mert elveszem a békességet ettől a néptől – így szól az ÚR –, a szeretetet és az irgalmat. ⁶Meghal ennek az országnak apraja-nagyja. Nem temetik el, és nem gyászolják meg őket, nem vagdossák össze magukat, és hajukat sem nyírják le értük. ⁷Nem törnek kenyeret a gyászolónak vigasztalásul a halottért, és nem itatják meg a vigasztalás kelyhével se anyjáért, se anyjáért.

⁸Lakodalmas házba se menj be, és enni-inni ne ülj le közédük! ⁹Mert ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Majd meglátjátok, hogy még a ti időtökben véget vetek ezen a helyen a hangos, vidám örvendezésnek, a vőlegény és a menyasszony örömeinek!

¹⁰Ha majd elmondod ennek a népnek mindezeket, megkérdezik tőled: Miért fenyeget bennünket az ÚR ennyi nagy veszedelemmel? Milyen bűnt és vétet követtünk el Istenünk, az ÚR ellen? ¹¹Így válaszolj nekik: Azt, hogy őseitek elhagytak engem – így szól az ÚR –, más isteneket követtek, azokat szolgálták és imádták. Engem pedig elhagytak, és nem tartották meg törvényemet. ¹²Ti meg még őseiteknél is nagyobb gonoszságot követtetek el, hiszen ti mindnyájan megátalkodott gonosz szívetek szerint éltek, és nem hallgattok rám. ¹³Ezért eldoblak benneteket ebből az országból egy olyan országba, amelyet nemcsak ti, de még őseitek sem ismertek. Ott majd szolgálhattok más isteneket éjjel-nappal. Nem kegyelmezek meg nektek!

Ígéret a hazatérésről

¹⁴De majd eljön az idő – így szól az ÚR –, amikor nem azt mondják többé, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráel fiait Egyiptom földjéről, ¹⁵hanem azt, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráelt észak földjéről és mindazokból az országokból, amelyekbe szétszórta őket. Mert visszaviszem őket földjükre, amelyet őseiknek adtam.

¹⁶Íme, sok halászt hívatok – így szól az ÚR –, hogy halásszák ki őket. Azután sok vadászt hívatok, hogy hajtsák össze őket minden hegyről, minden halomról és sziklahasadékból.

¹⁷Bizony, szemmel tartom minden útjukat. Nem rejtőzhetnek el előlem, és bűnük nem maradhat rejtve szemem előtt. ¹⁸Előbb azonban kétszeresen megfizetek nekik bűnükért és vétükért, mert meggyalázták országomat holt bálványaikkal, és megtöltötték örökségemet utálatos szokásaikkal.

A pogányok is megtérnek

¹⁹Ó, Úram, én erőm és mentsvárom,
 menedékem a nyomorúság idején!
 Hozzád jönnek majd a nemzetek
 a föld legszéléről is, és ezt mondják:
 Bizony, hamis isteneik
 voltak elődeinknek,
 hiábavalók, egyik sem ér semmit!

²⁰Hiszen nem istenek azok,
 akiket istenként készít
 magának az ember!

²¹Ezért most megmutatom,
 ezúttal megmutatom nekik
 kezemnek hatalmát, és megtudják,
 hogy ÚR az én nevem!

17*Júda bűne és bűnhődése*

¹Júda vétke föl van írva
 vasból készült íróvesszővel,
 rá van vésve gyémántheggyel
 szívük táblájára
 és oltáraik szarvára.

²Mert fiaik is oltáraikkal
 és bálványoszlopaikkal törődnek
 a zöldellő fáknál,
 a magas halmokon

³és a síkságból kiemelkedő hegyeken.
 Vagyonodat és minden kincsedet
 zsákmányul adom másoknak
 áldozóhalmaid és vétkeid miatt,
 melyeket országszerte elköveltél.

⁴Elveszítéd örökségedet,
 melyet neked adtam,
 ellenségeid szolgájává teszek
 olyan országban,
 amelyet nem ismersz,
 mert lánggra lobbantottad haragomat,
 örökké égni fog!

Az Istenben bízók élete

⁵Ezt mondja az ÚR:
 Átkozott az a férfi,
 aki emberben bízik,
 és testi erőre támaszkodik,
 az Úrtól pedig elfordul szíve!

⁶Olyan lesz, mint bokor a pusztában:
 nem remélhet a jövőtől semmi jót.
 Kövek között tengődik a pusztában,

a szikes, lakatlan földön.

⁷De áldott az a férfi,
aki az ÚRban bíz, aki az ÚR a bizodalma.

⁸Mert olyan lesz,
mint a víz mellé ültetett fa,
amely a folyóig ereszti gyökereit.
Nincs mitől félnie, ha eljön a hőség,
lombja üde zöld marad.
Szár az esztendőben sem kell aggódnia,
szüntelenül termi gyümölcsét.

Isten az emberi szívek ismerője

⁹Csalárdabb a szív mindennél,
javíthatatlan; ki tudná kiismerni?!

¹⁰Én, az ÚR vagyok
a szívek ismerője,
a vesék vizsgálója,
mindenkivel úgy bánok, ahogyan élete
és tetteinek gyümölcse szerint megérdemli.

¹¹Aki törvénytelenül gyűjt gazdagságot,
olyan, mint a madár,
amely idegen tojásokon ül.
Élete derekán itt kell hagynia,
és a végén bolondnak tartják.

¹²Ó, dicső trónus,
kezdettől fogva felséges
a hely, ahol szentélyünk áll!

¹³Uram, te vagy Izráel reménysége,
megszégyenülnek mind,
akik elhagynak téged.
A tőled elpártolók nevét a porba írják,
mert elhagyták az URat,
a friss víznek forrását.

A próféta Isten oltalmát kéri

¹⁴Gyógyíts meg, Uram,
akkor meggyógyulok,
szabadíts meg, akkor megszabadulok,
csak téged dicsérlek.

¹⁵Lásd, ők ezt mondogatják nekem:
Hol van az ÚR igéje?
Teljesedjék már be!

¹⁶Én nem vonakodtam attól,
hogy pásztorod legyek,
és a végzetes napot nem kívántam.
Te tudod, mi jött ki ajkamon,
ismert volt az előtted.

¹⁷Ne ejts rémületbe engem,
légy oltalmam a veszedelem napján!

¹⁸Szégyenüljenek meg üldözőim,
ne én szégyenüljek meg!
Ők rettegjenek, ne én rettegjek!
Rájuk hozd el a veszedelem napját,
ismételten zúzd össze őket!

Felhívás a szombat megszentelésére

¹⁹Ezt mondta nekem az ÚR: Menj, és állj ki a nép kapujába, amelyen Júda királyai járnak ki és be, azután Jeruzsálem valamennyi kapujába, ²⁰és ezt mondd nekik: Halljátok az ÚR igéjét, Júda királyai, ti júdaiak mind, és Jeruzsálem minden lakója, akik bejártok ezeken a kapukon!

²¹Így szól az ÚR: Nagyon vigyázzatok, ne hordjatok ki, és ne vigyetek be semmiféle terhet Jeruzsálem kapuin szombaton! ²²Házatokból se vigyetek ki terhet szombaton, és ne végezzetek azon semmiféle munkát, hanem szenteljétek meg a szombati napot, ahogyan őseiteknek megparancsoltam! ²³De ők nem hallgattak és nem figyeltek rá, hanem megmakacsolták magukat, nem engedelmeskedtek, és nem fogadták meg az intést.

²⁴De ha ti figyelmesen hallgattok rám – így szól az ÚR –, és nem visztek be terhet a város kapuin szombaton, és megszentelitek a szombati napot azzal, hogy semmiféle munkát nem végeztek azon, ²⁵akkor olyan királyok és vezérek fognak bejárni ennek a városnak a kapuin, akik Dávid trónján ülnek, és harci kocsin meg lovon járnak; bejárnak majd ők és vezéreik, meg Júda férfiai és Jeruzsálem lakói, és lakott lesz ez a város örökre.

²⁶És ide járnak majd Júda városaiból, Jeruzsálem környékéről, Benjámin földjéről, a Sefelá-alföldről, a hegyvidékről és a Délvidékről mindazok, akik égőáldozatot, véresáldozatot, ételáldozatot és füstáldozatnak való tömjént hoznak, meg akik hálaáldozatot hoznak az ÚR házába.

²⁷De ha nem hallgattok rám, és nem szentelitek meg a szombatot, ha terhet hordtok, és úgy mentek be szombaton Jeruzsálem kapuin, akkor olthatatlan tüzet gyújtok kapuiban, és az megemészti Jeruzsálem palotáit!

18

Jeremiás a fazekasnál

¹Ezt az igét mondta az ÚR Jeremiásnak: ²Indulj, menj el a fazekas házába, mert ott akarom közölni veled igéimet. ³Elmentem tehát a fazekas házába, aki éppen a korongon dolgozott.

⁴De rosszul sikerült az edény, amelyet a fazekas agyagból készített a kezével. Ekkor egy másik edényt készített belőle a fazekas, ahogyan azt jónak látta.

⁵Ekkor így szólt hozzám az ÚR igéje: ⁶Vajon nem bánhatok-e én is úgy veled, Izráel háza, mint ez a fazekas? – így szól az ÚR. Hiszen olyanok vagytok a kezemben, Izráel háza, mint az agyag a fazekas kezében. ⁷Megtörténik, hogy kimondom egy népről vagy országról, hogy kigyomlálom, lerombolom és elpusztítom. ⁸De ha megtér gonoszságából az a nép, amelyről beszéltem, akkor én is megbánom, hogy veszedelmet akartam zúdítani rá. ⁹Megtörténik, hogy megígérem egy népnek vagy egy országnak, hogy felépítem és elplántálom. ¹⁰De ha azt műveli, amit rossznak látok, és nem hallgat a szavamra, akkor megbánom, hogy jót akartam vele tenni.

¹¹Most azért mondd meg Júda férfainak és Jeruzsálem lakóinak, hogy ezt mondja az ÚR: Én most veszedelmet készítek, és tervet szövök ellenetek! Térjete meg azért mindnyájan gonosz útjaitokról, jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket! ¹²De ők ezt mondták: Ne fáradj! Mert mi csak a magunk feje után megyünk, és megátalkodott, gonosz szívünk szerint élünk!

A nép hűtlensége érthetetlen

¹³Azért ezt mondja az ÚR:
Kérdezzétek csak meg a népeket:

ki hallott ilyesmit?
 Nagyon borzalmas, amit elkövetett
 Izráel szűz leánya.
¹⁴Eltűnik-e a hó
 a Libánon sziklás tetejéről?
 Kiszáradnak-e a másoktól érkező,
 hús vizű patakok?
¹⁵De az én népem elfelejtett engem,
 és a hitvány bálványoknak tömjénezik!
 Eltántorították őket útjukról,
 a régi ösvényről,
 hogy más csapásokon járjanak,
 egyenetlen úton.
¹⁶Igy teszik pusztává országukat,
 mely iszonyatos marad örökre;
 aki csak arra jár, megborxad,
 és a fejét csóválja.
¹⁷Keleti szélként szórom szét őket
 az ellenség előtt.
 A hátamat mutatom nekik,
 és nem az arcomat
 a pusztulásuk napján.

A papok és a próféták összeesküsznek Jeremiás ellen

¹⁸Akkor ezt mondták: Gyertek, találjuk ki, mit tehetnénk Jeremiás ellen! Mert nem igaz, hogy nincs már a papnál tanítás, a bölcsnél tanács és a prófétánál ige! Gyertek, győzzük le vitában, hogy ne kelljen többé figyelniük soha a szavára!

¹⁹Figyelj rám, URam,
 halld meg, mit beszélnek ellenfeleim!

²⁰Szabad a jóért rosszal fizetni?
 Hiszen vermet ástak nekem!
 Emlékezz rá, hogy eléd álltam,
 és szót emeltem értük,
 hogy elfordítsam róluk haragodat.

²¹Büntesd azért fiaikat éhínséggel,
 és tedd őket fegyver martalékává!

Asszonyaik legyenek
 meddők és özvegyek,
 férfijaikat terítse le a halál,
 ifjajaikat háborúban
 a fegyver vágja le!

²²Jajkiáltás hangozzék házaikból,
 ha portyázó csapatokat hozol
 rájuk hirtelen!

Mert vermet ástak,
 hogy megfogjanak,
 és csapdákat raktak lábam elé.

²³De te, URam, ismered
 ellenem szótt gyilkos terveiket.
 Ne bocsásd meg bűnüket,

ne töröld el színed elől vétküket!
Roskadjanak össze előtted,
bánj el velük haragod idején!

19

Az eltört cserépedény

¹Ezt mondta az ÚR: Menj el a fazekashoz, és vegyél tőle egy cserépkorsót! Azután végy magad mellé néhány embert a nép és a papok vénei közül, ²és menj ki a Ben-Hinnóm-völgybe, a fazekasok kapujának bejáratához, és hirdesd ott azokat az igéket, amelyeket én mondok neked! ³Ezt mondd:

Halljátok az ÚR igéjét, Júda királyai és Jeruzsálem lakói! Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Én olyan veszedelmet hozok erre a helyre, hogy belecsendül a füle annak, aki csak hallja! ⁴Mert elhagytak engem, ezt a helyet pedig idegenné tették számomra azzal, hogy más isteneknek tömjéneztek benne, akiket nem ismertek sem ők, sem őseik, sem Júda királyai. Sok ártatlan vért is ontottak ezen a helyen. ⁵Áldozóhalmokat is építettek Baalnak, hogy elégessék fiaikat égőáldozatul Baalnak, pedig ezt nem parancsoltam, nem rendeltem el, sőt eszembe sem jutott!

⁶Azért eljön az az idő – így szól az ÚR –, amikor nem Tófetnek nevezik többé ezt a helyet, sem Ben-Hinnóm-völgynek, hanem az Öldöklés völgyének. ⁷Meghiúsítom ezen a helyen Júda és Jeruzsálem terveit: kiszolgáltatom őket ellenségeiknek, akik az életükre törnek, hogy fegyverrel ejtsék el őket. Holttestüket pedig az ég madarainak és a föld állatainak adom eledelül. ⁸Ezt a várost pusztává és iszonyatossá teszem, és aki csak erre jár, megborzad, és iszonyat fogja el a várost ért mindenféle csapás miatt. ⁹Megetetem velük fiaik és leányaik húsát, egyik ember megeszi a másiknak a húsát az ostrom és a szorongatás idején, amikor majd szorongatják őket ellenségeik, akik az életükre törnek.

¹⁰Ezután törd össze a korsót azoknak a férfiaknak szeme láttára, akik veled mentek, ¹¹és mondd nekik, hogy így szól a Seregek Ura: Úgy összetöröm ezt a népet és ezt a várost, ahogyan összetörik a cserépedényt, úgyhogy nem lehet többé megjavítani. A Tófetben pedig temetni fognak, mert másutt nem lesz elég hely a temetkezéshez.

¹²Így cselekszem ezzel a hellyel és lakóival – így szól az ÚR. A Tófethez teszem hasonlóvá ezt a várost. ¹³Jeruzsálem házai és Júda királyainak palotái olyan tisztátalanok lesznek, mint az egész Tófet, mindazokkal a házakkal együtt, amelyeknek a tetején az ég minden seregének tömjéneztek, és italáldozatokat mutattak be más isteneknek.

Pashúr kalodába záratja Jeremiást

¹⁴Amikor Jeremiás visszaért a Tófetből, ahová prófétálni küldte az ÚR, kiállt az ÚR házának udvarára, és ezt mondta az egész népnek: ¹⁵Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: El fogom hozni erre a városra és a hozzá tartozó többi városra mindazt a veszedelmet, amit kijelentettem róla. Mert megmakacsolták magukat, és nem hallgattak az én igéimre.

20

¹De Pashúr pap, Immér fia, aki az ÚR háza felügyelőinek volt a vezetője, meghallotta, hogy mit prófétált Jeremiás. ²Ezért megverette Pashúr Jeremiás prófétát, majd bezáratta abba a kalodába, amely a felső Benjámin-kapuban volt, az ÚR háza mellett. ³Reggel, amikor kivétette Pashúr Jeremiást a kalodából, ezt mondta neki Jeremiás: Nem Pashúrnak nevez téged az ÚR, hanem így: Iszonyat mindenütt!

⁴Mert ezt mondja az ÚR: Iszonyatot támasztok benned és minden barátodban. Elhullanak ellenségeik fegyvere által szemed láttára. Egész Júdát pedig Babilónia királyának kezébe adom, aki fogságba viszi őket Babilóniába, vagy karddal vágatja le őket. ⁵Neki adom ennek a városnak minden vagyonát, szerzeményét és értékét. Júda királyainak összes kincsét is

ellenségeik kezébe adom. Zsákmányul ejtik, elveszik, és Babilóniába viszik. ⁶Te pedig, Pashúr, házad összes lakójával együtt fogságba mégy, és Babilóniába kerülsz. Ott halsz meg, ott temetnek el téged is, meg összes barátodat is, mivel hazugságot profétáltál nekik!

Jeremiás kesereg, hogy próféta lett

⁷Rászedtél, URam,

és én hagytam, hogy rászedj.

Erősebb voltál nálam, és legyőztél!

Nevetnek rajtam egész nap,

engem gúnyol mindenki.

⁸Ahányszor csak megszólalok,

kiáltanom kell és hirdetnem,

hogy erőszak és elnyomás uralkodik.

Az ÚR igéje csak gyalázatot

és gúnyt szerzett nekem egész nap.

⁹Azt gondoltam: nem törődöm vele,

nem szólok többé az ő nevében.

De perzselő tűzzé vált szívemben,

csontjaimba van rekesztve.

Erőlködtem, hogy magamban tartsam,

de nincs rajta hatalmam.

¹⁰Hallom, hogy sokan suttogják:

Iszonyat mindenütt?!

Jelentsétek föl! Föl is jelentjük!

Akik jóakaróim voltak,

mind a bukásomra várnak:

Talán rá lehet szedni!

Hatalmunkba ejtjük,

és bosszút állunk rajta!

¹¹De az ÚR velem van,

mint egy erős vitéz.

Ezért elbuknak üldözőim,

nem bírnak velem.

Csúfosan felsülnek,

kudarcot vallanak,

gyalázatuk soha nem megy majd feledésbe!

¹²Ó, Seregek Ura,

aki megvizsgálod az igazat,

aki belelátsz a vesékbe és a szívekbe!

Hadd lássam, hogy állsz bosszút rajtuk,

mert eléd tártam ügyemet!

¹³Énekeljétek az Úrnak,

dicsérjétek az URat,

mert kiragadja a szegény ember életét

a gonoszok kezéből!

¹⁴Átkozott az a nap,

amelyen születtem,

ne legyen áldott az a nap,

amelyen anyám szült!

¹⁵Átkozott az az ember,
aki hírül vitte apámnak,
hogy fiúgyermeke született,
és nagy örömet szerzett neki!

¹⁶Úgy járjon az az ember,
mint a városok,
amelyeket száanalom nélkül
elpusztított az ÚR:
reggel jajkiáltást halljon,
délben harci zajt!

¹⁷Miért nem öltök meg anyám méhében,
hogy anyám lett volna a sírom,
méhe örökre terhes maradt volna!

¹⁸Minek is jöttem ki anyám méhéből,
ha csak gyötrelmet és szenvedést látok,
és napjaim szégyenben érnek véget?!

21

Jeremiás válaszol a király követeinek

¹Ezt az ígét mondta az ÚR Jeremiásnak, amikor Cidkijjá király elküldte hozzá Pashúrt, Malkijjá fiát és Cefanjá papot, Maaszéj fiát, ezzel az üzenettel: ²Kérdezd meg ügyünkben az URat, mert Nebukadneccar, Babilónia királya háborút indított ellenünk! Talán csodát tesz velünk az ÚR, ahogyan máskor, és ő is elvonul tőlünk.

³Jeremiás így felelt nekik: Mondjátok meg Cidkijjának, ⁴hogy ezt mondta az ÚR, Izráel Istene: Én visszafordítok minden fegyvert a kezetekben, amivel Babilónia királya és a káldeusok ellen harcoltok, akik ostromolnak benneteket a várfalon kívül, és behozom őket a város közepébe. ⁵Mert én magam harcolok ellenetek kinyújtott kézzel és erős karral, lángoló haraggal és nagy felháborodással. ⁶Megverem e város lakóit, embert és állatot egyaránt: súlyos dögvészben halnak meg. ⁷Azután pedig – így szól az ÚR – Cidkijját, Júda királyát, udvari embereit és a népet, akik megmaradnak e városban a dögvész, a fegyver és az éhínség után, kezébe adom Nebukadneccarnak, Babilónia királyának és ellenségeiknek, akik az életükre törnek. Kardélre hányja őket, nem szánja, nem kíméli, és nem irgalmaz nekik.

⁸Ennek a népnek pedig mondd meg: Így szól az ÚR: Én most elétek adom az élet útját és a halál útját. ⁹Aki ebben a városban marad, az fegyver, éhínség és dögvész miatt fog meghalni. Aki azonban kimegy, és a benneteket ostromló káldeusokhoz pártol, az megmarad, és ajándékkul kapja az életét. ¹⁰Mert e város ellen fordulok, vesztére és nem javára – így szól az ÚR. Babilónia királyának a kezébe kerül, és ő fölperzseli azt.

Jeruzsálem elpusztul

¹¹Júda királyi házának pedig mondd meg:

Halljátok az ÚR igéjét,

¹²Dávid háza! Így szól az ÚR:
Törvényesen ítéljetez reggelenként,
mentsétek meg a kizsákmányoltat elnyomójától
– különben fellángol haragom, mint a tűz,
és égni fog olthatatlanul
gonosztetteik miatt!

¹³Én rátok támadok, akik a völgyben

és a fennsík szikláján laktok
 – így szól az ÚR –,
 akik ezt gondoljátok:
 Ki törhetne ránk,
 ki hatolhat be erődjeinkbe?
¹⁴Ezért megbüntetek titeket
 saját tetteitek gyümölcse szerint
 – így szól az ÚR:
 Tüzet gyújtok erdőkben,
 amely mindenestül megemészti azt!

22

Jövendölés a királyi ház és Jeruzsálem ellen

¹Ezt mondta az ÚR: Menj Júda királyának a palotájába, és mondd el ott ezt az igét! ²Mondd: Júda királya, aki Dávid trónján ülsz, hallgasd meg az ÚR igéjét, udvari embereiddel és népeddel együtt, akik bejártok ezeken a kapukon!

³Ezt mondja az ÚR: Járjatok el törvényesen és igazságosan! Mentsétek meg a kizsákmányoltat elnyomójától! A jövevényt, árvát és özvegyet ne nyomorgassátok! Ne erőszakoskodjatok, és ne ontsatok ártatlan vért ezen a helyen! ⁴Ha eszerint jártok el, akkor olyan királyok fognak bejárni ennek a háznak a kapuin, akik Dávid trónján ülnek, és harci kocsin meg lovon járnak; bejárnak majd ők udvari embereikkel és népükkel együtt. ⁵De ha nem hallgattok ezekre az igékre, én magamra esküszöm – így szól az ÚR –, hogy rommá lesz ez a ház!

⁶Mert ezt mondja az ÚR Júda királyának palotájáról:

Ha olyan volnál is, mint a Gileád
 vagy a Libánon csúcsa,
 akkor is pusztává teszek,
 lakatlan várossá.

⁷Pusztítókat küldök ellened,
 csupa fölfegyverzett embert.
 Kivágják legszebb cédrusaidat,
 és tüzre vetik azokat.

⁸Sok nép megy majd el e város mellett, és azt kérdezik egymástól: Miért bánt el így az ÚR ezzel a nagy várossal? ⁹Akkor majd ezt fogják felelni: Azért, mert elhagyták Istenüknek, az Úrnak szövetségét, más isteneket imádtak, és azokat tisztelték.

Siratóének Sallúm fölött

¹⁰Ne a halottat sirassátok,
 és ne azt sajnáljátok!
 Azt sirassátok, aki elmegy,
 mert nem tér vissza többé,
 nem láthatja viszont szülőföldjét.

¹¹Mert ezt mondja az ÚR Sallúmról, Jósiás fiáról, Júda királyáról, aki apja, Jósiás után lett király: Aki most elmegy erről a helyről, nem tér vissza ide többé. ¹²Ott hal meg, ahová fogságba viszik, nem látja többé ezt az országot!

Jövendölés Jójákímról

¹³Jaj annak,
 aki nem igaz úton építi a házát,
 és a felső szobáit törvénytelen módon,
 felebarátját ingyen dolgoztatja,
 és a bérét nem adja meg neki,
¹⁴de ezt mondja: Hatalmas palotát építetek,
 tágas felső szobákat!
 Ablakokat vágat rá,
 cédrusfával burkolja,
 és vörösre festeti!
¹⁵Attól leszel király,
 hogy halmozod a cédrust?
 Apád talán nem evett és nem ivott?
 De törvényesen és igazságosan járt el:
 ezért ment jól a dolga!
¹⁶Jogához segítette
 a nincstelent és szegényt,
 ezért ment jól a dolga!
 Így tesz, aki ismer engem
 – így szól az ÚR.
¹⁷Szemed és szíved nem törődik mással,
 csak a magad hasznával.
 Kiontod az ártatlanok vérét,
 elnyomsz és sanyargatsz másokat!

¹⁸Azért ezt mondja az ÚR Jójákímról, Jósiás fiáról, Júda királyáról:
 Nem fogják így elsiratni:
 Jaj, bátyám! Jaj, öcsém!
 Így sem siratják el:
 Jaj, uram! Jaj, felség!
¹⁹Úgy temetik el, mint egy szamarat;
 kivonszolják, kidobják
 Jeruzsálem kapuin.

Jeruzsálem panaszos éneke

²⁰Menj föl a Libánonra, és jajgass,
 a Básánon is hallasd hangodat!
 Jajgass az Abárímon,
 mert tönkrementek mind a szeretőid!
²¹Intettelek, mikor még békében éltél,
 de azt mondtad: Nem hallgatok rád!
 Így éltél ifjúságod óta,
 nem hallgattál a szavamra.
²²Pásztoraidat elsodorja a szél,
 szeretőid fogságba mennek,
 te pedig majd akkor szégyenkezni
 és pirulni fogsz
 minden gonoszságodért.
²³A Libánonon trónolsz,

a cédrusok közt van a fészked?!
 Hogy fogsz majd nyögni,
 ha rád törnek a fájdalmak,
 mint a szülő asszonyra a vajúdás!

Jövendölés Konjáhúról

²⁴Életemre mondom neked, Konjáhú, Jójákím fia, Júda királya, ha pecsétgyűrű volnál is a jobb kezemen, még onnan is lehúználak! – így szól az ÚR. ²⁵Azoknak a kezébe adlak, akik az életedre törnek, akiktől iszonyodsz: Nebukadneccarnak, Babilónia királyának és a káldeusoknak a kezébe! ²⁶Szülőanyáddal együtt egy másik országba doblak; nem ott születetek, de ott fogtok meghalni! ²⁷Nem térhetnek vissza abba az országba, ahova oly nagyon szeretnének majd visszatérni.

²⁸Vajon hitvány, törött edény
 ez a Konjáhú, ami senkinek sem kell?
 Miért dobták hát el gyermekével együtt?
 Miért dobták őket olyan országba,
 amelyet nem ismertek?
²⁹Ország, ország, ország!
 Hallgass az ÚR szavára!
³⁰Így szól az ÚR:
 Úgy tartásátok számon ezt az embert,
 mintha gyermektelen volna,
 olyan emberként,
 akinek sikertelen az élete.
 Mert egyetlen leszármazottjának sem sikerül
 Dávid trónjára ülnie
 és valaha is uralkodnia Júdában.

23

A hűtlen pásztorok és az eljövendő király

¹Jaj a pásztoroknak, akik veszni hagyják és szétszélesztik legelőm nyáját! – így szól az ÚR.
²Azért ezt mondja az ÚR, Izráel Istene a pásztorokról, akik népemet pásztorolják: Ti hagyátok, hogy elszéledjen és szétszóródjon a nyájam, nem törődtetek vele. Hát én majd törődöm veletek és gattetteitekkel! – így szól az ÚR. ³Összegyűjtöm nyájam maradékát minden országból, ahová szétszórtam őket, és visszahozom őket legelőjűkre, ahol szaporodni és sokasodni fognak. ⁴Olyan pásztorokat adok melléjük, akik majd jól pásztorolják őket. Nem kell többé rettegniük és ijedezniük, számolgatni sem kell őket – így szól az ÚR.

⁵Eljön majd az idő
 – így szól az ÚR –,
 amikor igaz sarjadékot
 támasztok Dávidnak,
 olyan királyt, aki bölcsen uralkodik,
 törvényesen és igazságosan
 jár el az országban.

⁶Az ő napjaiban szabad lesz Júda,
 Izráel is biztonságban él,
 és így fogják nevezni:
 Az ÚR a mi igazságunk!

⁷Eljön majd az idő – így szól az ÚR –, amikor nem azt mondják többé, hogy él az ÚR, aki fölhozta Izráel fiait Egyiptom földjéről, ⁸hanem azt, hogy él az ÚR, aki fölhozta, hazahozta Izráel házának utódait észak földjéről és mindazokból az országokból, amelyekbe szétszórta őket; és a maguk földjén fognak lakni.

Harc a hamis próféták ellen

⁹A prófétákról:

Összetört a szívem,
reszket minden csontom.
Olyan vagyok, mint a részeg,
és mint aki bortól lett mámoros,
ha az Úrra és szent igéjére gondolok.

¹⁰Mert tele van az ország
házasságtörőkkel,
átkozódás miatt
gyászol a föld,
és szárazak a puszta legelői.

Törekvésük gonosz,
erejük a jogtalanság.
¹¹Próféta és pap egyaránt elvetemült,
még házamban is

megtalálom gonoszságukat
– így szól az ÚR.

¹²Ezért síkossá válik útjuk,
a homályban elcsúsznak
és elesnek rajta,
mert veszedelmet hozok rájuk,
büntetésük esztendejét!
– így szól az ÚR.

¹³Samária prófétáinál
botrányos dolgot látok:
Baal nevében prófétálnak,
és félrevezetik népemet, Izráelt.

¹⁴Jeruzsálem prófétáinál
borzasztó dolgokat látok:
házasságtörők, hazugságban élnek,
bátorítják a gonosztevőket,
ezért senki sem tér meg gonoszságából.

Olyanok előttem
mindnyájan, mint Sodoma,
lakói pedig, mint Gomora.

¹⁵Így szól tehát a Seregek Ura
a próféták ellen:
Ürömmel etetem meg őket,
és méreggel itatom meg őket,
mert Jeruzsálem prófétái terjesztik
az elvetemültséget az egész országban.

¹⁶Ezt mondja a Seregek Ura:

Ne hallgassatok a próféták szavára,
 amikor prófétálnak nektek;
 bolonddá tesznek benneteket!
 Saját szívük látomását hirdetik,
 nem azt, amit az ÚR adott.
¹⁷Váltig mondják azoknak,
 akik megvetnek engem:
 Azt mondja az ÚR, hogy békeségetek lesz!
 És ezt mondják mindazoknak,
 akik megátalkodott szívük szerint élnek:
 Nem jön rátok veszedelem!
¹⁸Mert ki volt jelen az ÚR tanácsülésén,
 ki látta őt,
 és hallotta igéjét?
 Ki figyelt igéjére,
 és ki hallgatta engedelmesen?

¹⁹Íme, az ÚR forgószele,
 lángoló haragja árad,
 mint kavargó szélvész kavarog
 a bűnösök feje fölött.
²⁰Nem szűnik az ÚR haragja,
 amíg el nem végzi
 és meg nem valósítja
 szíve szándékait.
 Az utolsó napokban
 értitek majd meg ennek az értelmét.
²¹Nem küldtem e prófétákat,
 mégis igyekeztek;
 nem szóltam hozzájuk,
 mégis prófétáltak.
²²Ha tanácsülésemen ott lettek volna,
 akkor az én igéimet
 hirdetnék népemnek,
 megtérítenék őket
 gonosz útjukról és gáztetteikből.

A hazug jövendölések ellen

²³Nemcsak a közelben vagyok Isten
 – így szól az ÚR –,
 hanem Isten vagyok a távolban is!
²⁴El tud-e rejtőzni valaki
 olyan helyre, ahol nem látom?
 – így szól az ÚR.
 Nem én töltöm-e be
 az eget és a földet?
 – így szól az ÚR.

²⁵Hallottam, hogy mit mondanak a próféták, akik hazug módon így prófétálnak nevemben:
 Álmodtam, álmodtam! ²⁶Meddig tart még ez? Mit forgatnak a hazugságot prófétáló

próféták a fejükben, mikor saját szívük csalárdságát profétálják? ²⁷El akarják talán feledtetni népemmel az én nevemet álmaikkal, amelyeket elbeszélnek egymásnak, ahogyan Baal kedvéért őseik is elfeledték nevemet? ²⁸Az a proféta, aki álmot látott, mondja meg, hogy csak álom volt. De aki ígét kapott, hirdesse ígémet igazán!

Mi köze a szalmának
a tiszta búzához?
– így szól az ÚR.

²⁹Nem olyan-e az én ígém, mint a tűz
– így szól az ÚR –,
vagy mint a sziklazúzó pöröly?

³⁰Ezért rátámadok az olyan profétákra – így szól az ÚR –, akik egymástól lopkodják ígéimet!
³¹Rátámadok az olyan profétákra – így szól az ÚR –, akik csak a szájukat járatják, és azt állítják, hogy az kijelentés. ³²Rátámadok az olyan profétákra, akik hazug álmaikat beszélnek el – így szól az ÚR –, és félrevezetik népemet hazugságaikkal és kérkedésükkel. Pedig nem küldtem őket, nem adtam parancsot nekik, és használni sem tudnak ennek a népnek – így szól az ÚR.

³³Ha megkérdezi tőled ez a nép vagy egy proféta vagy egy pap, hogy mi az ÚR ígérete, akkor ezt mondd nekik: Az az ígét, hogy elvetlek benneteket – így szól az ÚR. ³⁴Ha egy proféta, pap vagy a nép az ÚR ígétéről beszél, megbüntettem azt az embert háza népével együtt. ³⁵Csak azt kérdezhetitek egymástól, egyik ember a másiktól, hogy mit válaszolt az ÚR, vagy hogy mit szólt az ÚR! ³⁶De az ÚR ígétét ne emlegessétek többé, mert az ígét csak emberi beszéd, amivel megváltoztatjátok az élő Istennek, a Seregek URának, Istenünknek az ígétét. ³⁷Csak azt lehet kérdezni a profétától, hogy mit válaszolt neki az ÚR, vagy hogy mit szólt az ÚR! ³⁸Ha azonban az ÚR ígétéről beszéltek, akkor így szól az ÚR: Mivel ki mertétek mondani azt, hogy az ÚR ígérete, noha üzentem nektek, hogy ne beszéljete az ÚR ígétéről, ³⁹ezért fölemeltek benneteket, és elvetlek benneteket színem előtt a várossal együtt, amelyet nektek és őseiteknek adtam. ⁴⁰Örök szégyennel és örök gyalázzal sújtalak titeket, ami soha nem megy majd feledésbe!

24

Látomás a két kosár fügéről

¹Ezt mutatta nekem látomásában az ÚR: Két kosár füge volt letéve az ÚR temploma előtt. Ez azután történt, hogy Nebukadneccar, Babilónia királya fogságba vitte Konjáhút, Jójákím fiát, Júda királyát és Júda vezetőit, meg a mesterembereket és várépítőket Jeruzsálemből, és elvitette őket Babilóniába. ²Az egyik kosárban nagyon jó fügék voltak, amilyenek a korai fügék. A másik kosárban igen rossz fügék voltak, ehetetlenül rosszak.

³Ezt kérdezte tőlem az ÚR: Mit látsz, Jeremiás? Ezt feleltem: Fügéket. A jó fügék igen jók, a rosszak pedig igen rosszak, ehetetlenül rosszak.

⁴Ekkor így szólt hozzám az ÚR igéje: ⁵Ezt mondja az ÚR, Izráel Istene: Ahogy ezekre a jó fügékre nézek, olyan jó szándékkal nézek majd Júda foglyaira is, akiket a káldeusok országába küldtem erről a helyről. ⁶Jó szándékkal tekintek rájuk, és visszahozom őket ebbe az országba: felépítem őket és nem döntöm romba, elplántálom és nem gyomlálom ki őket.

⁷Olyan szívet adok nekik, amellyel megismernek engem, hogy én vagyok az ÚR. Az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek, mert teljes szívükkel megtérnek hozzám.

⁸De amilyenek a rossz fügék, amelyek ehetetlenül rosszak – mondja az ÚR –, olyaná teszem Cidkijját, Júda királyát, vezető embereit és Jeruzsálem maradékát, akik itt maradtak ebben az országban, meg azokat is, akik Egyiptomba települtek. ⁹Elrettentő példává teszem őket a föld minden országa számára. Szitokszóként, átkaikban példálózva, maró gúnnyal

fogják emlegetni őket mindenütt, ahová csak szétszórom őket. ¹⁰Fegyvert, éhínséget és dögvészt bocsátok rájuk, amíg csak el nem tűnnek arról a földről, amelyet nekik és őseiknek adtam.

25

Babilónia Isten büntetésének az eszköze

¹Ez az ige szólt Jeremiáshoz Júda egész népéről, Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében, amely Nebukadneccarnak, Babilónia királyának első esztendeje volt.

²Ezt hirdette Jeremiás próféta Júda egész népének és Jeruzsálem minden lakójának:

³Jósiásnak, Ámón fiának, Júda királyának a tizenharmadik esztendejétől fogva a mai napig, tehát huszonhárom éven át szólt hozzám az ÚR igéje, én pedig hirdettem nektek, idejében hirdettem, de ti nem hallgattatok rám. ⁴Az ÚR elküldte hozzátok szolgáit, a prófétákat, idejében küldte, de ti nem hallgattatok és nem figyeltetek rájuk, meg sem hallgattatok őket. ⁵A próféták ezt mondták: Térjen meg mindenki a maga gonosz útjáról és gáztetteiből! Akkor mindörökké azon a földön lakhattok, amelyet nektek és őseiteknek adott az ÚR. ⁶Ne kövessetek más isteneket, ne tiszteljétek és ne imádjátok őket! Ne bosszantsatok engem kezetek csinálmányaival, hogy rosszat ne tegyek veletek! ⁷De ti nem hallgattatok rám – így szól az ÚR –, csak azért, hogy bosszantsatok kezetek csinálmányaival, a saját vesztetekre.

⁸Azért ezt mondja a Seregek URA: Mivel nem hallgattatok az én igémre, ⁹elhozatom észak valamennyi nemzetségét – így szól az ÚR –, meg szolgámat, Nebukadneccart, Babilónia királyát. Rázúdítom erre az országra, lakóira és valamennyi szomszédos népre. Kiirtom őket, hogy megborzadva felszisszen, aki látja, mert örökre romhalmazzá teszem őket.

¹⁰Megszüntettem náluk a hangos, vidám örvendezést, a vőlegény és a menyasszony örömét, a malomzúgást és a mécsvilágot. ¹¹Ez az ország szörnyű romhalmazzá lesz, és ezek a népek Babilónia királyának fognak szolgálni hetven esztendeig.

¹²De ha majd letelik a hetven év, megbüntettem Babilónia királyát és népét – így szól az ÚR –, meg a káldeusok országát bűnei miatt, és pusztasággá teszem örökre. ¹³Mert beteljesítem mindazt, amit erről az országról mondtam, mindazt, ami meg van írva ebben a könyvben, amit Jeremiás a népekről prófétált. ¹⁴Ők is szolgálni fognak hatalmas népeknek és nagy királyoknak. Így fizetek meg nekik tetteikért, amiket elkövettek.

A harag serlege

¹⁵Ezt mondta nekem az ÚR, Izráel Istene: Vedd el kezemből ezt a poharat, amelyben a harag bora van, és adj inni belőle minden népnek, amelyhez küldelek. ¹⁶Igyanak és tántorogjanak eszeveszetten a fegyver miatt, amelyet én küldök ellenük!

¹⁷Elvettem a poharat az ÚR kezéből, és inni adtam minden népnek, amelyhez küldött az ÚR: ¹⁸Jeruzsálemnek és Júda városainak, királyainak és vezetőinek, hogy romhalmazzá tegye azokat. Megborzad és felszisszen, aki látja, és átkaiban példálózik velük. Így van ez ma is. ¹⁹Inni adtam a fáraónak, Egyiptom királyának, udvari embereinek, vezéreinek és egész népének; ²⁰minden keverék népnek és Úc földje minden királyának; a filiszteusok országa valamennyi királyának: Askelónnak, Gázának, Ekrónnak és Asdód maradékának, ²¹továbbá Edómnak, Móábnak és az ammóniaknak, ²²Tírus minden királyának, Szidón minden királyának és a tengeri szigetek királyainak: ²³Dedánnak, Témának, Búznak és minden körülnyírt hajúnak; ²⁴Arábia összes királyának és a keverék népek minden királyának, akik a pusztában laknak, ²⁵Zimrí összes királyának, Élám összes királyának és Média összes királyának, ²⁶észak összes királyának, a közelieknek és távoliaknak egyaránt, egyiknek a másik után: a föld minden országának, ahány csak van a föld színén. Legvégül Sésak királyának is kell innia!

²⁷Mondd nekik: Így szól a Seregek URA, Izráel Istene: Igyatok, részegedjete le, és hányjatok! Ejtsen el benneteket az ellenetek küldött fegyver, ne tudjatok fölkelni!

²⁸Ha pedig nem akarják elvenni kezedből a poharat, hogy igyanak belőle, ezt mondd nekik: Így szól a Seregek URa: Ki kell innotok! ²⁹Mert ha először arra a városra hoztam veszedelmet, amelyet az én nevemről neveztek el, ti talán büntetlenül maradhattok? Nem maradtok büntetlenül! Mert a föld minden lakója ellen fegyvert küldök – így szól a Seregek URa.

A népek pusztulása

³⁰Te pedig prófétálj, és mondd el nekik ezeket az igéket:

Felharsan az ÚR hangja a magasból,
mennydörög szent hajlékából,
harsányan rákiált legelőjére,
az ország minden lakójára;
szőlőtaposók módján kiált,
³¹zúgása eljut a föld határáig.
Mert pere van az Úrnak a népekkel,
megítél minden embert,
a bűnösöket kardélre hányja
– így szól az ÚR.

³²Ezt mondja a Seregek URa:
Indul a vész néptől néphez,
nagy forgószél támad a föld végéről.

³³Azon a napon annyi embert öl meg az ÚR a föld egyik szélétől a másikig, hogy nem tudják elsiratni, sem összegyűjteni, sem eltemetni őket: trágyaként hevernek szerte a földön.

³⁴Jajgassatok, pásztorok, kiáltozzatok,
hempergőzzetek meg a porban, vezetői a nyájnak,
mert eljött rátok a mészárlás ideje;
összetörtök, mint amikor
leesik a drága edény!

³⁵Nincs hová futniuk a pásztoroknak,
és menekülniük a nyáj vezetőinek.

³⁶Pásztorok kiáltása hangzik,
a nyáj vezetőinek jajgatása,
mert elpusztította legelőiket az ÚR.

³⁷Kihaltak a békés delelőhelyek
az ÚR izzó haragja miatt.

³⁸Elhagyta rejtekét,
mint egy hím oroszlán;
gyilkos fegyverétől,
izzó haragjától
országuk pusztasággá válik.

26

Jeremiást elfogják

¹Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának uralkodása kezdetén így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ²Ezt mondja az ÚR: Állj az ÚR házában udvarába, és szólj mindazokhoz, akik Júda városaiból eljönnek, hogy az ÚR házában leboruljanak. Hirdesd nekik mindazt, amit megparancsoltam neked, egyetlen szót sem hagyhatsz el belőle! ³Talán hallgatnak rá, és

mindenki megtér a maga gonosz útjáról; akkor én is megbánom, hogy gaztetteik miatt veszedelmet akartam zúdítani rájuk. ⁴Ezt mondd nekik: Így szól az ÚR: Ha nem hallgattok rám, és nem éltek törvényem szerint, amit elétek tártam, ⁵és nem hallgattok szolgálóimnak, a prófétáknak beszédére, akiket hozzátok küldtem – még hozzá idejében küldtem, de ti nem hallgattatok rájuk –, ⁶akkor úgy bánok ezzel a házzal, ahogyan Sílóval; ezzel a várossal pedig átkaiban példálózik majd a föld minden népe!

⁷A papok, a próféták és az egész nép hallották, amint Jeremiás az ÚR házában elmondta ezeket az igéket. ⁸Amikor Jeremiás elmondott mindent, amit az ÚR parancsa szerint mondania kellett az egész népnek, megragadták a papok, a próféták és az egész nép, és ezt mondták: Meg kell halnod! ⁹Miért prófétáltad az ÚR nevében, hogy úgy jár ez a templom, mint Síló, ez a város pedig romhalmazzá és lakatlanná válik? És az egész nép összesereglett Jeremiás körül az ÚR házábanál.

A prófétát szabadon bocsátják

¹⁰Amikor meghallották ezeket Júda vezetői, felmentek a királyi palotából az ÚR házába, és leültek az ÚR háza új kapujának bejáratánál. ¹¹A papok és a próféták ezt mondták a vezetőknek és az egész népnek: Halálra kell ítélni ezt az embert, mert ez ellen a város ellen prófétált, ahogyan magatok is hallottátok.

¹²Jeremiás viszont ezt mondta az összes vezetőnek és az egész népnek: Az ÚR küldött engem, hogy a templom és a város ellen elmondjam mindazokat a prófétai igéket, amelyeket hallottatok. ¹³Most azért jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket, és hallgassatok az Úrnak, a ti Isteneteknek szavára! Akkor majd megbánja az ÚR, hogy veszedelemmel fenyegetett titeket. ¹⁴Ami pedig engem illet: a kezetekben vagyok. Bánjatok velem úgy, ahogyan jónak és helyesnek látjátok! ¹⁵De tudjátok meg, hogy ha megöltök, ártatlan vér terhel benneteket, ezt a várost és lakóit, mert valóban az ÚR küldött engem hozzátok, hogy elmondjam nektek mindezeket az igéket.

¹⁶A vezetők és az egész nép ezt mondták a papoknak és prófétáknak: Nem kell halálra ítélni ezt az embert, hiszen Istenünknek, az Úrnak nevében beszélt hozzánk. ¹⁷Az ország vénei közül is felálltak egyesek, és ezt mondták az egész összegyűlt népnek: ¹⁸Ezékiás júdai király idejében is volt egy próféta, a móreseti Mikeás, aki ezt mondta Júda egész népének: Így szól a Seregek Ura: Felszántják a Siont, mint a mezőt, Jeruzsálem romhalmaz lesz, a templomhegy pedig erdős magaslat. ¹⁹Mégsem ölte meg Ezékiás júdai király és egész Júda, mert félték az URat, és mert esedeztek az Úrhoz. Az ÚR pedig megbánta, hogy veszedelemmel fenyegette őket. Mi pedig ilyen nagy bajt zúdítanánk magunkra?

Úrijjá mártírhalála

²⁰Volt egy másik ember is, aki az ÚR nevében prófétált: a Kirjat-Jeárimból való Úrijjá, Semajá fia. Ő is ez ellen a város és ország ellen prófétált, egészen úgy, ahogy Jeremiás.

²¹Amikor meghallotta Jójákím király, az előkelők és a vezérek, hogy mit beszélt, halálra kerestette a király. Úrijjá ezt meghallva megijedt, és Egyiptomba menekült. ²²Jójákím király azonban embereket küldött Egyiptomba: Elnátánt, Akbór fiát, és vele együtt másokat is Egyiptomba küldött. ²³Ezek visszahozták Úrijját Egyiptomból, Jójákím király elé vitték, aki kivégeztette, holttestét pedig a köznép temetőjébe dobatta.

²⁴Jeremiásnak azonban pártját fogta Ahíkám, Sáfán fia; ezért nem adták a nép kezébe, és nem ölték meg.

27

Jeremiás igát vesz a nyakába

¹Cidkijjának, Jósiás fiának, Júda királyának uralkodása kezdetén így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ²Ezt mondta nekem az ÚR: Készíts magadnak kötelet meg jármot, és vedd a

nyakadba! ³Azután küldj üzenetet Edóm királyához, Móáb királyához, az ammóniak királyához, Tírusz királyához és Szidón királyához azokkal a követekkel, akik Jeruzsálembé érkeztek Cidkijjá júdai királyhoz! ⁴Parancsold meg nekik, hogy mondják meg uruknak: Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Mondjátok meg uratoknak: ⁵Nagy hatalmammal és kinyújtott karommal én alkottam meg a földet, meg az embereket és az állatokat, amelyek a földön élnek, és annak adom, akinek jónak látom. ⁶Most szolgáltnak, Nebukadneccar babilóniai királynak a kezébe adom mindezeket az országokat. Még a vadállatokat is neki adom, hogy neki szolgáljanak. ⁷Őt, fiát és unokáját szolgálja majd minden nép, amíg el nem érkezik az az idő, amikor az ő országa is szolgálni fog hatalmas népeknek és nagy királyoknak. ⁸Ezért fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel büntetem azt a népet és országot, amely nem szolgálja Nebukadneccart, Babilónia királyát, és nem hajtja nyakát Babilónia királyának az igájába! – így szól az ÚR. Végül egészen megsemmisítem őket általa. ⁹Ne hallgassatok azért prófétáitokra, a jósokra és álomlátókra, a varázslókra és az igézőkre, akik ezt mondják nektek: Ne szolgáljatok Babilónia királyának! ¹⁰Mert hazugságot prófétálnak nektek, hogy eltávolítsalak benneteket földetekről, szétszórjalak benneteket, és elpusztuljatok. ¹¹Azt a népet azonban, amely a nyakát Babilónia királyának az igájába hajtja, és őt szolgálja, meghagyom földjén – így szól az ÚR –, hogy művelje azt, és lakjék rajta.

¹²Cidkijjának, Júda királyának is ugyanezeket mondtam: Hajtsátok a nyakatokat Babilónia királyának az igájába, szolgáljátok őt és népét, akkor élni fogtok! ¹³Miért hálnál meg népeddel együtt fegyver, éhínség és dögvész miatt, ahogyan megmondta az ÚR arról a népről, amely nem akarja szolgálni Babilónia királyát? ¹⁴Ne hallgassatok azoknak a prófétáknak a szavára, akik azt mondják, hogy ne szolgáljatok Babilónia királyának, mert hazugságot prófétálnak nektek! ¹⁵Nem én küldtem őket – így szól az ÚR –, hazugságot prófétálnak a nevemben, hogy szétszórjalak benneteket, és elpusztuljatok azokkal a prófétákkal együtt, akik ilyeneket prófétálnak nektek.

¹⁶A papokhoz és az egész néphez pedig így beszéltem: Ezt mondja az ÚR: Ne hallgassatok prófétáitok szavára, akik azt prófétálják nektek, hogy most már hamarosan visszahozzák Babilonból az ÚR házának edényeit. Hazugságot prófétálnak nektek. ¹⁷Ne hallgassatok rájuk, szolgáljátok Babilónia királyát, és élni fogtok! Miért legyen romhalmazzá ez a város? ¹⁸Ha próféták ők, és az ÚR ígéje van náluk, akkor kérleljék a Seregek URát, hogy ne kerüljenek Babilonba azok az edények, amelyek még megmaradtak az ÚR házában, Júda királyi palotájában és Jeruzsálemben.

¹⁹Ezt mondja a Seregek Ura az oszlopokról, a nagy medencéről, az állványokról és a többi edényről, amelyek még ebben a városban vannak, ²⁰amelyeket nem vitt el Nebukadneccar, Babilónia király, amikor fogságba vitte Jekonját, Jójákím fiát, Júda királyát, meg Júda és Jeruzsálem valamennyi nemesét Jeruzsálemből Babilóniába; ²¹bizony, ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene azokról az edényekről, amelyek még az ÚR házában, Júda királyi palotájában és Jeruzsálemben maradtak: ²²Ezek is Babilonba kerülnek, és ott lesznek mindaddig, amíg számon nem kérem azokat – így szól az ÚR –, és vissza nem hozom erre a helyre.

28

Hananjá és Jeremiás összetűzése

¹Abban az esztendőben, Cidkijjá júdai király uralkodása kezdetén, a negyedik esztendő ötödik hónapjában ezt mondta nekem a Gibeónból való Hananjá próféta, Azzúr fia, az ÚR házában, a papok és az egész nép előtt: ²Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Összetöröm Babilónia királyának az igáját! ³Két esztendőn belül visszahozom erre a helyre az ÚR házában minden edényét, amelyet elvitt Nebukadneccar, Babilónia király erről a helyről, és Babilonba vitt. ⁴Visszahozom erre a helyre Jekonját, Jójákím fiát, Júda királyát, és az összes júdai foglyot, aki elkerült Babilóniába – így szól az ÚR –, mert összetöröm Babilónia királyának az igáját.

⁵De Jeremiás próféta válaszolt Hananjá prófétának a papok és az egész nép előtt, akik ott álltak az ÚR házábanál. ⁶Ezt mondta Jeremiás próféta: Ámen! Bár megtenné ezt az ÚR, és teljesítené az ÚR a szavaidat, amelyben azt profétáltad, hogy az ÚR házában edényei és azok, akik fogságba mentek, mind visszakerülnek Babilonból erre a helyre! ⁷De hallgasd csak meg azt az ígét, amelyet én hirdetek most neked és az egész népnek: ⁸Azok a próféták, akik előttem és előtted voltak régtől fogva, háborúról, éhínségről és dögvészről profétáltak hatalmas országok és nagy királyságok ellen. ⁹Ha pedig egy próféta békességről profétál, akkor a prófétai ige beteljesedésekor majd kiderül, hogy valóban az ÚR küldte-e azt a profétát.

¹⁰Ekkor Hananjá próféta levette a jármot Jeremiás próféta nyakáról, és összetörte. ¹¹Majd ezt mondta Hananjá az egész nép előtt: Ezt mondja az ÚR: Így töröm le Nebukadneccar babilóniai király igáját két esztendőn belül minden nép nyakáról! Jeremiás próféta ekkor elment útjára.

¹²De így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz, miután Hananjá próféta letörte a jármot Jeremiás próféta nyakáról: ¹³Menj, és ezt mondd Hananjának: Így szól az ÚR: Fajármot törtél össze, de vasjármot csináltál helyette! ¹⁴Mert ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Vasigát teszek mindezeknek a népeknek a nyakára, hogy Nebukadneccart, Babilónia királyát szolgálják. Szolgálni is fogják, sőt még a vadállatokat is neki adom.

¹⁵Majd ezt mondta Jeremiás próféta Hananjá prófétának: Hallgass ide, Hananjá! Nem küldött téged az ÚR, hazugsággal biztatod ezt a népet! ¹⁶Azért ezt mondja az ÚR: Eltöröllek téged a föld színéről, még ebben az esztendőben meghalsz, mert szavaiddal el akartad téríteni őket az Úrtól. ¹⁷Meg is halt Hananjá próféta még annak az esztendőnek a hetedik hónapjában.

29

Jeremiás levelet ír a száműzötteknek

¹Ez szó szerint az a levél, amelyet Jeremiás próféta Jeruzsálemből küldött a foglyok közt megmaradt véneknek és papoknak, profétáknak és az egész népnek, akiket fogságba vitt Nebukadneccar Jeruzsálemből Babilóniába, ²miután Jekonjá király, az anyakirálynő, a főemberek, Júda és Jeruzsálem vezetői, a mesteremberek és a várépítők elkerültek Jeruzsálemből. ³Elászá, Sáfán fia és Gemarjá, Hilkiájá fia által küldte el, akiket Cidkijjá, Júda királya küldött Nebukadneccar babilóniai királyhoz Babilonba:

⁴Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene valamennyi fogolyhoz, akiket fogságba vittem Jeruzsálemből Babilóniába: ⁵Építsetek házakat, és lakjatok bennük! Ültessetek kerteket, és egyétek azok gyümölcsét! ⁶Házasodjatok, szülessenek fiaitok és leányaitok! Házasítsátok meg fiaitokat, és adjátok férjhez leányaitokat! Szüljenek azok fiúkat és lányokat! Szaporodjatok azon a helyen, és ne fogyjatok! ⁷Fáradozzatok annak a városnak a jólétén, ahová fogságba vittelek titeket, és imádkozzatok érte az Úrhoz, mert annak a jólététől függ a ti jóléteket is!

⁸Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Ne engedjétek, hogy rászedjenek benneteket a próféták és a jósök, akik köztetek vannak, és ne hallgassatok az álomlátók álmaira! ⁹Mert hazugságot profétálnak nektek az én nevemben. Nem én küldtem őket! – így szól az ÚR.

¹⁰Ezt mondja az ÚR: Majd ha eltelik a babiloni hetven esztendő, akkor gondom lesz rátok, és valóra váltom azt a jót, amit megígértem, és visszahozlak benneteket erre a helyre. ¹¹Mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az ÚR –: jólétet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövő az, amit nektek szánok. ¹²Ha segítségül hívtok, és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket. ¹³Ha kerestek majd, megtaláltok engem, ha teljes szívből kutattok utánam. ¹⁴Megengedem majd, hogy megtaláljatok – így szól az ÚR –, és jóra fordítom sorsotokat: összegyűjtelek titeket minden nép közül; mindenhol, ahová csak szétszórtalak – így szól az ÚR –, és visszahozlak erre a helyre, ahonnan fogságba vittelek titeket.

¹⁵Hiába mondtátok, hogy támasztott nektek az ÚR profétákat Babilóniában is!

¹⁶Ezt mondja az ÚR a királynak, aki Dávid trónján ül, és az egész népnek, amely ebben a városban lakik, honfitársaitoknak, akik nem mentek veletek fogságba: ¹⁷Így szól a Seregek Ura: Fegyvert, éhínséget és dögvészt bocsátok rájuk, és olyanná teszem őket, mint a rothadt fűgék, amelyek ehetetlenül rosszak. ¹⁸Üldözni fogom őket fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel. Elrettentő példává teszem őket a föld minden országa számára: átkaikban velük példálózhatnak, elborzadva fölszisszennek láttukra, és gyalázattal fogják emlegetni őket mindazok a népek, amelyek közé szétszórtam őket. ¹⁹Mert nem hallgattak a szavamra – így szól az ÚR –, pedig üzentem nekik szolgálaim, a próféták által, még hozzá idejében üzentem, de nem engedelmeskedtek – így szól az ÚR.

Jövendölés a hamis próféták ellen

²⁰Halljátok meg az ÚR igéjét mindnyájan, ti foglyok, akiket Jeruzsálemből Babilóniába száműztem! ²¹Így szól a Seregek Ura, Izrael Istene Ahábról, Kólájá fiáról, és Cidkijjáról, Maaszéjáj fiáról, akik hazugságot prófétálnak nektek az én nevemben: Nebukadneccar babilóniai király kezébe adom őket, és ő kivégezti őket a szemetek láttára. ²²Átkaikba foglalják őket a Babilóniában élő júdai foglyok, és ezt mondják: Olyanná tegyen téged az ÚR, mint Cidkijját és Ahábot, akiket lassú tűzön égetett meg Babilónia királya! ²³Mert olyan dolgot követtek el, ami becstelenség Izraelben: paráználkodtak felebarátaik feleségével, és hazug ígét hirdettek az én nevemben, amit nem parancsoltam nekik. Én tudom és tanúsítom ezt – így szól az ÚR.

²⁴A nehelámi Semajának pedig mondd meg: ²⁵Így szól a Seregek Ura, Izrael Istene: Te levelet küldtél a magad nevében Jeruzsálem egész népének és Cefanjá főpapnak, Maaszéjáj fiának, meg az egész papságnak, és ezt írtad: ²⁶Az ÚR tett téged Jójádá főpap utódjává, hogy ügyelj az ÚR házában minden féleszű és prófétálgató emberre, és zárd kalodába, vagy verd vasra őket. ²⁷Akkor miért nem fenytetted meg az anatóti Jeremiást, aki nektek prófétálgat? ²⁸Hiszen ilyen levelet küldött hozzánk Babilóniába: Hosszú lesz a fogság! Építsetek házakat, és lakjatok bennük! Ültessetek kerteket, és egyétek azok gyümölcsét! ²⁹Cefanjá főpap azonban felolvasta ezt a levelet Jeremiás prófétának. ³⁰Ekkor így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ³¹Küldd el ezt az üzenetet mindazoknak, akik fogságba mentek: Így szól az ÚR a nehelámi Semajáról: Mivel Semajá prófétált nektek, pedig nem én küldtem őt, és hazugsággal biztatott benneteket, ³²azért ezt mondja az ÚR: Megbüntetem a nehelámi Semaját és ivadékait. Nem marad meg közülük senki e nép soraiban, és nem fogja élvezni azt a jót, amit népemmel teszek – így szól az ÚR –, mert szavaival el akarta téríteni őket az Úrtól.

30

Vigasztaló ígét a népnek

¹Így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ²Ezt mondja az ÚR, Izrael Istene: Írd le magadnak egy könyvbe mindazokat az ígéket, amelyeket kijelentettem neked! ³Eljön az idő – így szól az ÚR –, amikor jóra fordítom népemnek, Izraelnek és Júdának a sorsát – mondja az ÚR –, és visszahozom őket arra a földre, amelyet őseiknek adtam, és birtokba fogják azt venni. ⁴Ezeket az ígéket jelentette ki az ÚR Izraelről és Júdáról. ⁵Így szól az ÚR:

Riadt lármát hallok,

rettegés van, nincs békesség!

⁶Kérdezzétek meg, nézzetek utána:

szokott-e szülni férfiember?

Miért látok ennyi férfit

ágyékra tett kézzel, mintha vajúdnának?

Miért sápadt el annyira minden arc?

⁷Jaj, mert nagy nap lesz az,

nincs hozzá fogható!
Nyomorúság ideje lesz az Jákóbnak,
de megszabadul belőle!

⁸Azon a napon letöröm igáját nyakadról – így szól a Seregek URa –, köteleidet leszaggatom.
Nem szolgálnak többé idegeneknek, ⁹hanem Istenüket, az URat fogják szolgálni, és Dávidot, a királyukat, akit adok nekik.

¹⁰Te azért ne félj, szolgám, Jákób
– így szól az ÚR –,
és ne rettegj, Izráel!
Mert én hazasegítelek a messzeségből,
gyermekedet a fogság földjéről.
Visszatér Jákób, és békében lesz,
gondtalanul él, nem háborgatja senki.
¹¹Én veled leszek – így szól az ÚR –,
és megszabadítalak.
Véget vetek minden népnek,
akik közé szétszórtalak,
de neked nem vetek véget.
Megfenyítelek igazságosan,
mert nem hagyhatlak büntetés nélkül.

Izráel újjáépül

¹²Ezt mondja az ÚR:
Halálos a bajod,
sérüléseid gyógyíthatatlanok!
¹³Sebedet senki sem orvosolja,
gyógyír és kötszer nincsen a számodra.
¹⁴Szeretőid mind elfelejtettek,
nem törődnek veled.
Megvertelek,
mintha ellenség vert volna,
és kegyetlen ember fenytett volna meg.
Mert sok a bűnöd,
és súlyosak a vétkeid.
¹⁵Miért kiáltozol bajodban,
kibírhatatlan fájdalmaid miatt?
Mert sok a bűnöd és súlyosak a vétkeid,
azért bántam így veled.
¹⁶De majd elpusztulnak pusztítóid,
fogságba fog menni minden ellenséged.
Ki fogják fosztani fosztogatóidat,
prédára vetem minden prédálódat.
¹⁷Bekötözöm sebeidet,
meggyógyítom zúzódásaidat
– így szól az ÚR.
Mert eltaszítottak hívnak téged, Sion,
akivel senki sem törődik.

¹⁸Ezt mondja az ÚR:

Jóra fordítom Jákób sátrainak sorsát,
és megkönyörülök lakóhelyein.
A romok helyén fölépül a város,
és ott áll majd a palota az őt illető helyen.

¹⁹Hálaének hangzik belőlük,
örvendezők hangja.

Megszaporítom őket,
és nem fogynak el,
tiszteletet támasztok irántuk,
és nem nézik le őket.

²⁰Fiai olyanok lesznek, mint hajdan,
és gyülekezete szilárdan áll majd előttem.
De megbüntetem minden sanyargatóját!

²¹Közülük származik fejedelme,
közülük kerül ki uralkodója.
Közelembe engedem,
s ő közeledik hozzám;
mert ki merné kockáztatni életét,
hogyan közeledjék hozzám?
– így szól az ÚR.

²²Az én népem lesztek,
én pedig Istenetek leszek.

²³Íme, az ÚR forgószele,
lángoló haragja árad,
mint kavargó szélvész kavarog
a bűnösök feje fölött.

²⁴Nem szűnik az ÚR izzó haragja,
amíg el nem végzi
és meg nem valósítja
szíve szándékait.
Az utolsó napokban
majd megértitek ezt.

31

Jövendölés a hazatérésről

¹Abban az időben – így szól az ÚR – Izráel minden nemzetségének Istene leszek, ők pedig az én népem lesznek.

²Ezt mondja az ÚR:

Kegyelmet kapott a pusztában
a fegyvertől megmenekült nép,
a nyugalma felé tartó Izráel.

³A messzeségben is megjelent az ÚR:
Örök szeretettel szerettelek,
azért vontalak magamhoz hűségesen.

⁴Fölepítelek még téged, és fölepülsz,
Izráel szüze!

Fölékesíted még magad,
és kézi dobokkal

lejtesz majd táncot a vigadozók között!

⁵Ültetsz te még szőlőt

Samária hegyein,

és akik elültetik,

azok fogják szüretelni is.

⁶Mert eljön az a nap,

amikor az örök így kiáltanak

Efraim hegyein:

Jöjjetek, menjünk a Sionra,

Istenünkhöz, az Úrhoz!

A hazatérés

⁷Ezt mondja az ÚR:

Ujjongjatok, örüljétek Jákób sorsán,

vigadozzatok a népek élén,

hirdessétek, és mondjatok dicséretet:

az ÚR megszabadította népét,

Izráel maradékát!

⁸Visszahozom őket észak földjéről,

összegyűjtöm a föld pereméről.

Lesz közöttük vak és sánta,

terhes és szülő asszony egyaránt:

nagy gyülekezétként térnek ide vissza.

⁹Sírva jönnek, és fohászkodnak,

miközben vezetem őket;

folyóvizekhez vezetem egyenes úton,

amelyen nem botladoznak.

Mert atyja vagyok Izráelnek:

Efraim az elsősülöttem.

¹⁰Halljátok az ÚR igéjét, ti népek,

hirdessétek a távoli szigeteken,

és mondjátok:

Aki szétszórta Izráelt, össze is gyűjti,

és őrzi, mint pásztor a nyáját.

¹¹Mert megváltotta az ÚR Jákóbot,

kiszabadította az erősebb kezéből.

¹²Megjönnek majd, és ujjonganak

Sion magaslatán,

élvezik az Úrtól kapott javakat:

a gabonát, a mustot és az olajat,

a juhokat és a marhákat.

Olyan lesz a lelkük,

mint az öntözött kert,

és nem hervadoznak többé.

¹³Akkor örömtáncot jár a szűz,

örülnek az ifjak a vénekkal együtt.

Gyászukat örömmre fordítom,

megvigasztalom őket,

örömet szerzek nekik

a kiállott szenvedés után.

¹⁴A papokat bőséggel árasztom el,
népem pedig jóllakik javaimmal
– így szól az ÚR.

¹⁵Ezt mondja az ÚR:

Hangos jajgatás hallatszik Rámában,
és keserves sírás:
Ráhel siratja fiait,
nem tud megvigasztalódni,
mert nincsenek többé fiai.

¹⁶Ezt mondja az ÚR:

Hagyd abba a hangos sírást,
ne könnyezzenek szemeid!
Mert meglesz szenvedésed jutalma
– így szól az ÚR –,
visszatérnek fiaid
az ellenség földjéről.

¹⁷Reménykedhetsz a jövőben

– így szól az ÚR –,
mert visszatérnek hazájukba fiaid.

Efraim bűnbánata – Isten irgalmassága

¹⁸Jól hallom Efraim kesergését:

Megvertél, mint egy tanulatlan borjút,
és én elszenvedtem a verést.

Téríts meg engem, hogy megtérjek,
mert te vagy, Uram, az én Istenem!

¹⁹Elfordultam tőled,

de aztán megbántam,
belátva bűnömet a mellemet vertem,
szégyenkeztem, pironkodtam,
mert viselnem kellett
ifjúságom gyalázatát.

²⁰Hát nem az én drága fiam Efraim?

Hát nem az én kedves gyermekem?

Valahányszor megfenyegetem,
végül mégis elfog a törődés iránta:
megremeg érte a bensőm,
irgalmaznom kell neki
– így szól az ÚR.

²¹Állíts magadnak jelzőoszlopokat,

rakj le útjelzőket,
figyeld az országutat,
az utat, amelyen elmentél!

Térj vissza, Izráel szüze,
térj vissza városaidba!

²²Meddig tétovázol még,
te szófogadatlan leány?

Mert valami újat teremt
az ÚR a földön:
a nő fog járni a férfi után!

²³Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Fogják még ezt mondani Júda országában és városaiban, ha majd jóra fordítom sorsukat: Áldjon meg téged az ÚR, igazság hajléka, szent hegy! ²⁴Ott laknak majd Júdában és összes városában együtt a földművesek és a pásztorkodók. ²⁵Felüdítem a fáradt lelket, és megelégiték minden elcsüggedt lelket. ²⁶Akkor mondják majd: Fölbredtem és fölnéztem; milyen jólesett az alvás!

²⁷Eljön még az az idő – így szól az ÚR –, amikor bevetem Izráel házát és Júda házát embermaggal és állatmaggal. ²⁸És ahogy gondom volt arra, hogy kigyomláljam és leromboljam, ledöntsem és elpusztítsam őket, és veszedelmet hozzak rájuk, úgy gondom lesz arra is, hogy fölépítsem és elplántáljam őket – így szól az ÚR.

²⁹Abban az időben nem mondják többé, hogy

az apák ettek egrest,
és a fiak foga vásott el tőle,

³⁰hanem mindenki a maga bűnéért hal meg: minden embernek a saját foga vásik el, ha egrest eszik.

Isten új szövetséget köt népével

³¹Eljön az az idő – így szól az ÚR –, amikor új szövetséget kötök Izráel és Júda házával.

³²Nem olyan szövetséget, amelyet őseikkel kötöttem, amikor kézen fogva vezettem ki őket Egyiptom földjéről; mert ezt a szövetséget megszegték, pedig én voltam az Uruk – így szól az ÚR. ³³Hanem ilyen lesz az a szövetség, amelyet Izráel házával fogok kötni, ha eljön az ideje – így szól az ÚR –: Törvényemet beléjük helyezem, szívükbe írom be. Én Istenük leszek, ők pedig az én népem lesznek. ³⁴Akkor nem tanítja többé egyik ember a másikat, ember az embertársát arra, hogy ismerje meg az URat, mert mindenki ismerni fog engem, kicsinyek és nagyok – így szól az ÚR –, mert megbocsátom bűneiket, és nem gondolok többé vétkeikre.

³⁵Ezt mondja az ÚR,
aki adta a napot,
hogy nappal világítson,
és megszabta
a hold meg a csillagok rendjét,
hogy éjjel világítsanak,
aki mozgásban tartja a tengert,
hogy zúgjanak hullámai,
akinek Seregek URa a neve:

³⁶Ha majd eltűnik ez a rend
színem elől – így szól az ÚR –,
akkor szakad magva Izráelnek is,
és soha többé nem lesz az én népem.

³⁷Ezt mondja az ÚR:

Ha majd meg lehet mérni
az eget odafent,
és ki lehet kutatni
idelent a föld alapjait,
akkor vetem el Izráel utódait

mindazért, amit elkövettek
– így szól az ÚR.

³⁸Eljön az az idő – így szól az ÚR –, amikor fölépül az ÚR városa, a Hananél-toronytól a Szeglet-kapuig. ³⁹Azután továbbmegy a mérőzsinór egyenesen a Gáréb-halomig, majd elfordul Góá felé. ⁴⁰Az egész Hulla-völgy és Hamu-völgy, a Kidrón-patakig valamennyi mező, a Ló-kapu szegletéig kelet felé az ÚR szent helye lesz. Nem düljék föl, és nem rombolják le soha többé.

32

Jeremiás földet vásárol

¹Az ÚR igéje szólt Jeremiáshoz Cidkijjának, Júda királyának a tizedik esztendejében, amely Nebukadneccar tizenhétedik esztendeje volt. ²Akkor már körülzárva tartotta a babilóniai király hadserege Jeruzsálemet, Jeremiás próféta pedig fogoly volt Júda királyának palotájában, a börtön udvarában. ³Itt tartotta fogva Cidkijjá, Júda király, ezzel a váddal: Miért prófétálsz, hogy azt mondja az ÚR: „Ezt a várost a babilóniai király kezébe adom, és ő elfoglalja azt!” ⁴És hogy „Cidkijjá, Júda király sem fog megmenekülni a káldeusok kezéből, hanem a babilóniai király kezébe kerül: személyesen beszél majd vele, és szemtől szemben fog majd állni vele. ⁵Babilóniába viszi Cidkijját, és ott lesz, amíg rá nem tekintek – így szól az ÚR. Hiába harcoltok a káldeusok ellen, nem boldogultok!”

⁶Jeremiás ezt mondta: Így szólt hozzám az ÚR igéje: ⁷Sallúm nagybátyádnak a fia, Hanamél el fog jönni hozzád, és ezt mondja majd: Vedd meg a szántóföldemet Anátótban, mert te vagy a legközelebbi rokonom, neked van jogod megvenni. ⁸El is jött hozzám Hanamél, a nagybátyám fia az ÚR szava szerint a börtön udvarába, és ezt mondta nekem: Vedd meg szántóföldemet, amely Benjámin földjén, Anátótban van, mert tied az öröklés joga, vedd meg mint legközelebbi rokon! Mivel ráismertem, hogy ez az ÚR szava, ⁹megvettem Hanaméltól, nagybátyám fiától az anatóti szántóföldet, és kimértem ezüstben az árát: tizenhét sekelt. ¹⁰Megírtam a szerződést, lepecsételtem, és tanúkkal hitelesítettem, az ezüstöt pedig kimértem mérlegen. ¹¹Azután fogtam az adásvételi szerződést, azt is, amely annak rendjelmódja szerint le volt pecsételve, meg a le nem zártat is, ¹²és odaadtam az adásvételi szerződést Bárúknak, Nérijjá fiának, Mahszéjáj unokájának, nagybátyám fia, Hanamél előtt, az adásvételi szerződést aláíró tanúk meg a börtön udvarán ülő júdaiak előtt. ¹³És megparancsoltam Bárúknak mindannyiuk előtt: ¹⁴Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Fogd ezeket az iratokat, ezt az adásvételi szerződést, a lepecsételést is, meg ezt a le nem zárt szerződést is, és tedd azokat cserépedénybe, hogy sokáig megmaradjanak!

¹⁵Mert ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Fognak még házat, szántóföldet és szőlőt venni ebben az országban!

Jeremiás tanácsért könyörög Istenhez

¹⁶Majd így imádkoztam az Úrhoz, miután odaadtam az adásvételi szerződést Bárúknak, Nérijjá fiának:

¹⁷Ó, Uram, Uram! Nagy hatalmaddal és kinyújtott karoddal te alkottad meg az eget és a földet; neked semmi sem lehetetlen! ¹⁸Te irgalmas vagy ezer nemzedéken át, de megfizetsz az atyák bűnéért fiaiknak is, te nagy Isten, te hatalmas, akinek Seregek Ura a neve!

¹⁹Nagyszerűek a terveid, hatalmasak a tetteid. Szemedet rajta tartod az emberek minden útján, mindenkivel úgy bánasz, ahogyan élete és tetteinek a gyümölcse szerint megérdemli. ²⁰Jeleket és csodákat tettél Egyiptomban, Izráelben és az emberek között is mind a mai napig. Olyan nevet szereztél magadnak, amely ma is ismert. ²¹Kihoztad népedet, Izráelt Egyiptomból jelek és csodák között, erős kézzel, kinyújtott karral, nagy és félelmetes tettek kíséretében. ²²Nekik adtad ezt az országot, amelyet esküvel ígértél oda őseiknek, ezt a tejjel-mézzel folyó földet.

²³Ők bementek, és birtokba is vették. De nem hallgattak szavadra, nem éltek törvényed szerint, és nem tették meg mindazt, amit megparancsoltál nekik. Ezért zúdíttad rájuk mindezt a veszedelmet. ²⁴Az ostromsáncok már elérték a várost, elfoglalására készen, és ez a város a fegyver, éhínség és dögvész miatt hamarosan az ostromló káldeusok kezébe kerül. Amit megígértél, megtörtént, magad is láthatod! ²⁵És mégis ezt mondtad nekem, Uram, ó, Uram: Vedd meg ezt a szántóföldet ezüstért, és hitelesítsed tanúkkal! – pedig ez a város a káldeusok kezébe kerül!

Isten válasza

²⁶Igy szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ²⁷Én vagyok az ÚR, minden élőnek az Istene. Van-e számomra lehetetlen? ²⁸Azért ezt mondja az ÚR: Én ezt a várost a káldeusok és Nebukadneccar babilóniai király kezébe adom, és ő elfoglalja azt. ²⁹Behatolnak az ostromló káldeusok ebbe a városba, fölgyújtják a várost, és fölperzselik a házakkal együtt, amelyeknek a tetején Baalnak tömjéneztek, és más isteneknek mutattak be italáldozatokat, hogy engem bosszantsanak. ³⁰Bizony, Izráel és Júda fiai ifjúságuktól fogva mindig azt tették, amit rossznak látok, Izráel fiai csak bosszantottak engem kezük csinálmányaival – így szól az ÚR. ³¹Mert csak dühített és bosszantott engem ez a város felépítése napjától fogva mind a mai napig; ezért elvetem színem elől. ³²Mert Izráel és Júda fiai sok gonoszságot követtek el bosszantásomra, ők maguk, királyaik, vezetőik, papjaik, prófétáik, Júda férfiai és Jeruzsálem lakói. ³³A hátukat fordították felém, és nem az arcukat; bár tanítottam őket, idejében tanítottam, de nem fogadták meg engedelmesen az intést. ³⁴Förtelmes bálványait az abban a házban állították föl, amelyet az én nevemről neveztek el, és tisztátalanná tették azt. ³⁵Áldozóhalmokat építettek Baalnak a Ben-Hinnóm-völgyben, és feláldozták fiaikat és leányaikat Moloknak. Pedig ezt nem parancsoltam, sőt eszembe sem jutott, hogy ilyen utálatos dolgot követhetnek el, és ezzel viszik majd vétekbe Júdat.

³⁶Most mégis ezt mondja az ÚR, Izráel Istene erről a városról, amelyről azt mondjátok, hogy a fegyver, éhínség és dögvész miatt a babilóniai király kezébe kerül: ³⁷Összegyűjtöm majd lakóit mindazokból az országokból, ahová lángoló haragomban és nagy felháborodásomban szétszórtam őket. Visszahozom őket erre a helyre, és megengedem, hogy biztonságban lakjanak. ³⁸Az én népem lesznek, én pedig Istenük leszek. ³⁹Egy szívet és egy utat adok nekik, hogy engem féljenek mindenkor, és jó dolguk legyen nekik is, meg utódaiknak is. ⁴⁰Örök szövetséget kötök velük: nem fordulok el tőlük, mindig jót teszek velük, és olyaná teszem szívüket, hogy féljenek engem, és többé ne hagyjanak el. ⁴¹Örömmel, teljes szívemből és teljes lelkemből teszek jót velük, és véglegesen elültetem őket ebbe a földbe.

⁴²Mert ezt mondja az ÚR: Ahogyan elhoztam erre a népre mindezt a nagy rosszat, ugyanúgy elhozom rájuk mindazt a jót is, amit most ígérek nekik. ⁴³Mert fognak még szántóföldet venni ebben az országban, amelyről azt mondjátok, hogy ember és állat nélkül maradt pusztaság, amely a káldeusok kezébe került. ⁴⁴Ezüstért vesznek szántóföldet, lepecsételt és tanúkkal hitelesített szerződést írnak róla Benjámin földjén, Jeruzsálem környékén és Júda városaiban, a hegyvidék, az alföld és a Délvidék városaiban, mert jóra fordítom sorsukat! – így szól az ÚR.

33

Jeruzsálem és Júda sorsa jóra fordul

¹Másodszor is szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz, amikor még fogoly volt a börtön udvarában.

²Ezt mondta az ÚR, aki a földet megalkotta, az ÚR, aki azt formálta és megerősítette – az ÚR az ő neve –: ³Kiálts hozzám, és én válaszolok, hatalmas és rejtett dolgokat jelentek ki neked, melyekről még nem tudsz!

⁴Mert ezt mondja az ÚR, Izráel Istene e város házairól és Júda királyi palotáiról, amelyeket leromboltak, hogy felhasználják az ostromsáncokkal és fegyverekkel szemben ⁵azok, akik

harcba bocsátkoztak a káldeusokkal, de csak a lángoló haragomban megölt emberek holttestével lett tele a város, mert elrejtettem arcomat az elől a város elől sok gonoszsága miatt: ⁶Én majd bekötözöm és orvoslom sebeit, meggyógyítom őket, és megmutatom nekik, milyen kincs az igazi béke. ⁷Jóra fordítom Júda és Izráel sorsát, újjáépítem őket, hogy olyanok legyenek, mint régen. ⁸Megtisztítom őket minden bűnüktől, amelyeket elkövettek ellenem; megbocsátom minden bűnüket, amelyeket elkövettek ellenem, amikor elpártoltak tőlem. ⁹Ez a város hírnevet, örömet, dicséretet és tisztességet szerez majd nekem a föld minden népe előtt, ha meghallják, hogy mennyi jót teszek velük. De rettegni és reszketni is fognak, ha látják, mennyi jót és milyen békességet adok nekik.

¹⁰Ezt mondja az ÚR erről a helyről, amelyet ember és állat nélkül maradt pusztának mondtok, Júda városairól és Jeruzsálem utcáiról, amelyek lakatlan pusztasággá váltak, ember és állat nélkül: ¹¹Felhangzik még a vidám örvendezés hangja, a vőlegény és a menyasszony hangja, és azoké, akik így énekelnek:

Adjatok hálát a Seregek URának,
mert jó az ÚR,
mert örökké tart szeretete!

Hálaadó énekkel jönnek az ÚR házába, mert jóra fordítom az ország sorsát, és olyan lesz, amilyen régen volt – ezt mondja az ÚR.

¹²Ezt mondja a Seregek URA: Ezen az ember és állat nélkül maradt, pusztasággá vált helyen és ennek minden városában fognak még pásztorok tanyázni, nyájukat legeltetve. ¹³A hegyvidék, a Sefélá-alföld és a Délvidék városaiban, Benjámín földjén, Jeruzsálem környékén és Júda városaiban átmeleg még a nyáj a számadó keze alatt – ezt mondja az ÚR.

Ígéret a dávidi királyságról és a lévita papságról

¹⁴Eljön majd az idő – így szól az ÚR –, amikor valóra váltom azt a jót, amit Izráel és Júda házáról ígértem. ¹⁵Azokban a napokban és abban az időben igazi sarjadékot sarjasztok Dávidnak, aki törvényesen és igazságosan jár el az országban. ¹⁶Azokban a napokban szabad lesz Júda, Jeruzsálem is biztonságban él, és így fogják nevezni: Az ÚR a mi igazságunk!

¹⁷Mert így szól az ÚR: Nem hálnak ki Dávid utódai; lesz, aki Izráel házának trónján üljön. ¹⁸És nem hálnak ki a lévita papok utódai sem; lesznek, akik égőáldozatot mutatnak be, ételáldozatot égetnek, és véresáldozatot készítenek szíнем előtt mindenkor.

¹⁹Így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ²⁰Ezt mondja az ÚR: Ha érvénytelenné tudjátok tenni a nappalra és éjszakára vonatkozó szövetségemet úgy, hogy ne legyen nappal és éjszaka a maga idejében, ²¹akkor válik érvénytelenné szolgálammal, Dáviddal kötött szövetségem is úgy, hogy nem lesz fia, aki a trónján uralkodjék; meg szolgálímmal, a lévita papokkal kötött szövetségem is. ²²Amilyen megszámlálhatatlan az ég serege, és megmérhetetlen a tenger partján a homok, úgy megszorítom szolgálómat, Dávidnak az utódait és a lévítákat, akik nekem szolgálnak.

²³Azután így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ²⁴Nem veszed észre, mit beszél ez a nép? Azt, hogy elvetette az ÚR azt a két nemzetséget, amelyet kiválasztott. Népemet pedig azzal csúfolják, hogy az már nem is számít nemzetnek előttük.

²⁵Ezt mondja az ÚR: Ha már nem lesz érvényben a nappalra és éjszakára vonatkozó szövetségem, ha már nem én szabom meg az ég és a föld rendjét, ²⁶akkor vetem el Jákóbnak és szolgálómat, Dávidnak az utódait is, hogy ne az ő utódai közül válasszak uralkodókat Ábrahám, Izsák és Jákób utódai fölé. Mert én jóra fordítom sorsukat, és megkönyörülök rajtuk.

34

Cidkijjá sorsa megpecsételődik

¹Az ÚR igéje szólt Jeremiáshoz, amikor Nebukadneccar, Babilónia királya egész hadseregével, az uralma alatt álló országok minden királyságával és népével ostromolni kezdte Jeruzsálemet és a többi várost. ²Ezt mondta az ÚR, Izráel Istene: Menj, szólj Cidkijjának, Júda királyának, és mondd meg neki, hogy így szól az ÚR: Ezt a várost Babilónia királyának a kezébe adom, és ő fölperzseli. ³Te sem menekülsz meg a kezéből, hanem elfognak, és átadnak neki. Szemtől szemben állsz a babiloni királlyal, személyesen beszél majd veled, és Babilonba kerülsz. ⁴De azért halld meg az ÚR igéjét, Cidkijjá, Júda királya! Ezt mondja rólad az ÚR: Nem fegyvertől fogsz meghalni! ⁵Békességben halsz meg, és amilyen gyásztűzet gyűjtottak őseidnek, a korábbi királyoknak, elődeidnek, olyat gyűjtanak neked is, és így siratnak el: Jaj, uram! Ezt határoztam! – így szól az ÚR.

⁶Akkor jelentette ki mindezt Jeremiás próféta Cidkijjának, Júda királyának Jeruzsálemben, ⁷amikor Babilónia királyának a hadserege ostromolta Jeruzsálemet és Júda megmaradt városait, Lákíst és Azékát; mert Júda városai közül csak ezek a megerősített városok maradtak már meg.

A vezetők megszegik a rabszolgáknak adott ígéretet

⁸Az ÚR igéje szólt Jeremiáshoz, miután Cidkijjá király egyezséget kötött Jeruzsálem egész népével, hogy hirdessék ki a rabszolgák felszabadítását, ⁹és engedje szabadon mindenki a héber rabszolgáját és rabszolganőjét, és ne tartsa szolgaságban senki a júdai embertársát.

¹⁰Engedelmeskedtek is a vezetők valamennyien meg az egész nép; belementek az egyezségbe, hogy mindenki szabadon engedi rabszolgáját és rabszolganőjét, és nem tartja tovább senki szolgaságban őket. Engedelmeskedtek, és elengedték őket, ¹¹de azután kényszerítették a szabadon bocsátott rabszolgákat és rabszolganőket, hogy térjenek vissza, és erőszakkal újra rabszolgákká és rabszolganőkké tették őket.

¹²Ekkor így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ¹³Ezt mondja az ÚR, Izráel Istene: Én szövetséget kötöttem őseitekkel, amikor kihoztam őket Egyiptom földjéről, a szolgaság házából, és azt mondtam, ¹⁴hogy minden hetedik esztendőben engedje el mindenki héber embertársát, aki eladta magát. Hat évig szolgáljon, azután engedd őt szabadon! De őseitek nem hallgattak és nem figyeltek rám. ¹⁵Ti viszont most megtértetek, és azt tettétek, amit én helyesnek látok. Kihirdettétek felebarátaitok felszabadítását, és egyezséget kötöttetek szíнем előtt abban a házban, amelyet az én nevemről neveztek el. ¹⁶De azután újra meggyaláztátok nevemet, mert mindenki visszakényszerítette rabszolgáját és rabszolganőjét, akit szabadon bocsátott, hogy menjen, amerre lát, majd erőszakkal újra rabszolgákká és rabszolganőkké tettétek őket.

¹⁷Azért ezt mondja az ÚR: Ti nem engedelmeskedtetek nekem igazán, amikor felszabadulást hirdettetek, ki-ki az embertársának és a felebarátjának. Most azért én hirdetek nektek felszabadulást – így szól az ÚR –, hogy szabadon pusztítson titeket a fegyver, a dögvész és az éhínség, és elretentő példává teszlek benneteket a föld minden országa számára. ¹⁸Azokat pedig, akik megszegték az egyezséget, akik nem tartották meg azt, amit szíнем előtt foglaltak egyezségbe, olyanokká teszem, mint azt a borjút, amelyet kettévágtak, és átmentek a részei között. ¹⁹Júda és Jeruzsálem vezetőit, az udvarnokokat, a papokat és az ország egész népét, akik átmentek a borjút részei között, ²⁰ellenségeik kezébe adom, az életükre török kezébe, holttestük pedig az ég madarainak és a föld állatainak lesz az eledele. ²¹Cidkijját, Júda királyát és vezéreit is ellenségeik kezébe adom, az életükre török kezébe, a babilóniai király hadseregének hatalmába, amely most elvonult innen. ²²Mert parancsot adok – így szól az ÚR –, és visszahozom őket ehhez a városhoz: ostrom alá veszik, elfoglalják és fölperzselik. Júda városait pedig lakatlan pusztasággá teszem!

35

A rékábiak példaadó engedelmissége

¹Így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz, Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának az idejében:
²Menj el a rékábiak háza népéhez, és beszélj velük; vidd be őket az ÚR házának egyik kamrájába, és adj nekik bort inni! ³Magam mellé vettem tehát Jaazanját, aki Jirmejá fia, Habaccinjá unokája volt, továbbá a testvéreit és valamennyi fiát: a rékábiak egész háza népét.
⁴Bevittem őket az ÚR házába, Hánán fiainak a kamrájába, aki Jigdaljának, az Isten emberének volt a fia. Ez a kamra a vezetők kamrája mellett volt, Maaszéjának, Sallúm fiának a kamrája fölött, aki ajtóőr volt. ⁵Itt a rékábiak háza népének a fiai elé borral telt kelyheket és poharakat tettem, és ezt mondtam nekik: Igyatok bort! ⁶De ők így feleltek: Nem iszunk bort, mert a mi ősünk, Jónádáb, Rékáb fia ezt parancsolta nekünk: Ne igyatok bort soha, se ti, se a fiaitok!
⁷Házat se építetek, gabonát se vessetek, szőlőt se ültessetek, birtokotok se legyen, hanem sátorban lakjatok egész életetekben, hogy sokáig éljete az azon a földön, ahol jövevények vagytok! ⁸És mi hallgattunk ősünknek, Jónádábnak, Rékáb fiának a szavára, mindarra, amit parancsolt nekünk, hogy ne igyunk egész életünkben bort, se mi, se feleségünk, se fiaink, se leányaink; ⁹és házakat se építsünk, hogy azokban lakjunk; ne legyen szőlőnk, szántóföldünk és vetésünk sem, ¹⁰hanem sátrakban lakjunk. Engedelmeskedtünk tehát, és mindent úgy tettünk, ahogyan ősünk, Jónádáb parancsolta. ¹¹Csak amikor fölvonult Nebukadneccar, Babilónia királya az ország ellen, akkor mondtuk: Gyertek, menjünk Jeruzsálembe a káldeusok és az arámok hadserege elől! Ezért lakunk Jeruzsálemben.

¹²Ekkor így szólt Jeremiáshoz az ÚR igéje: ¹³Ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Menj, és mondd meg Júda férfiainak és Jeruzsálem lakóinak: Miért nem fogadjátok meg az intést, és miért nem hallgattok a szavamra? – így szól az ÚR. ¹⁴Jónádábnak, Rékáb fiának betartották az utasításait. Ő azt parancsolta fiainak, hogy ne igyanak bort; nem is ittak a mai napig sem, hanem engedelmeskedtek ősük parancsának. Én is szóltam hozzátok, idejében szóltam, de ti nem hallgattatok rám. ¹⁵Elküldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem, és ezt mondtam: Térjen meg mindenki a maga gonosz útjáról! Jobbítsátok meg tetteiteket, ne kövessetek más isteneket, és ne tiszteljétek őket! Akkor azon a földön lakhattok, amelyet nektek és őseiteknek adtam. De ti nem figyeltetek és nem hallgattatok rám. ¹⁶Jónádábnak, Rékáb fiának az utódai megtartották ősük parancsát, amit az megparancsolt, de ez a nép nem hallgatott rám.

¹⁷Azért ezt mondja az ÚR, a Seregek Istene, Izráel Istene: Elhozom Júdára és Jeruzsálem minden lakójára mindazt a veszedelmet, amit meghirdettem ellenük. Mert beszéltem hozzájuk, de nem hallgattak rám, hívtam őket, de nem válaszoltak.

¹⁸A rékábiak háza népének pedig ezt mondta Jeremiás: Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Mivel ti hallgattatok ősötöknek, Jónádábnak a parancsára, megtartottátok minden parancsát, és mindent úgy tettetek, ahogyan ő parancsolta nektek, ¹⁹azért így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Nem hálnak ki Jónádábnak, Rékáb fiának az utódai, színem előtt maradnak mindenkor!

36

Jeremiás leírta jövendöléseit

¹Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ²Fogj egy irattekereszt, és írd rá mindazokat az igéket, amelyeket kijelentettem neked Izráelről, Júdáról és a többi népről, attól fogva, hogy beszélni kezdtem hozzád: Jósiás idejétől kezdve egészen mindmáig. ³Talán meghallja Júda háza, hogy mennyi veszedelmet készülök rájuk zúdítani, és megtér mindenki a maga gonosz útjáról. Akkor én is megbocsátom bűnüket és vétküket.

Bárúk felolvassa a jövendölést a templomban

⁴Ekkor Jeremiás hívta Bárúkot, Nérijjá fiát, Bárúk pedig leírta Jeremiás diktálása után az irattekercsre az Úrnak mindazokat az igéit, amelyeket kijelentett neki. ⁵Majd ezt parancsolta Jeremiás Bárúknak: Én akadályoztatva vagyok, nem mehetek az ÚR házába, ⁶azért menj el te, és az ÚR házában a böjt napján olvasd fel a nép előtt a tekercset, amelyre diktálásom után leírtad az ÚR igéjét. Olvasd fel azok előtt a júdaiak előtt is, akik a városaiból érkeztek!

⁷Talán az ÚR elé jut könyörgésük, és megtér mindenki a maga gonosz útjáról. Mert nagy és lángoló haraggal beszélt az ÚR ez ellen a nép ellen. ⁸Bárúk, Nérijjá fia mindenben úgy járt el, ahogyan Jeremiás próféta parancsolta, és felolvasta az iratból az ÚR igéjét az ÚR házában.

⁹Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának ötödik esztendejében, a kilencedik hónapban ugyanis kihirdették Jeruzsálem egész népének és a Júda városaiból Jeruzsálembe érkezett egész népnek, hogy tartsanak böjtöt az ÚR előtt. ¹⁰Ekkor olvasta fel Bárúk az iratból Jeremiás szavait az ÚR házában, Gemarjának, Sáfán kancellár fiának a kamrájában, a felső udvarban, az ÚR háza új kapujának a bejáratánál, az egész nép füle hallatára.

¹¹Amikor meghallgatta Míkájehú, Gemarjá fia, Sáfán unokája ebből az iratból az ÚR minden igéjét, ¹²lement a királyi palotába a kancellár szobájába, ahol éppen együtt volt valamennyi vezető ember: Elísámá kancellár, Delájá, Semajának a fia, Elnátán, Akbórnak a fia, Gemarjá, Sáfánnak a fia, Cidkijjá, Hananjának a fia és a többi vezető ember. ¹³Míkájehú jelentette nekik mindazt, amit hallott, amikor Bárúk felolvasta az iratot a nép előtt.

¹⁴Ekkor elküldték a vezető emberek Bárúkhhoz Jehúdít, Netanjá fiát, Selemjá unokáját, Kúsi dédunokáját ezzel az üzenettel: Vedd magadhoz a tekercset, amelyet felolvastál a nép előtt, és gyere ide! Bárúk, Nérijjá fia magához vette a tekercset, és elment hozzájuk. ¹⁵Ők ezt mondták neki: Ül le és olvasd fel előttünk! És Bárúk felolvasta előttük. ¹⁶Amikor az egészet végighallgatták, megrettenve néztek egymásra, és ezt mondták Bárúknak: Nekünk jelentenünk kell mindezt a királynak. ¹⁷Majd ezt kérdezték Bárúktól: Mondd el nekünk, hogyan írtad le mindezeket? Az ő diktálása után? ¹⁸Bárúk így felelt nekik: Ő mondta nekem tollba mindezeket az igéket, én pedig leírtam a tekercsre tintával. ¹⁹A vezetők ezt mondták Bárúknak: Menj, és rejtőzz el te is, meg Jeremiás is; ne tudja senki, hogy hol vagytok!

A király elégette a tekercset

²⁰Majd bementek a királyhoz az udvarba, miután a tekercset elhelyezték Elísámá kancellár szobájában, és jelentették mindezt a királynak.

²¹A király elküldte Jehúdít, hogy hozza el a tekercset. Jehúdít el is hozta Elísámá kancellár szobájából, és felolvasta a király és a király szolgálatában álló vezető emberek előtt. ²²A király éppen a téli palotában tartózkodott, mert az év kilencedik hónapja volt; előtte a szenesserpenyőben égett a tűz. ²³Amikor Jehúdít három vagy négy hasábot elolvasott, a király levágta azt a kancellár késével, és a serpenyő tűzébe dobta, míg csak az egész tekercs a serpenyő tűzébe nem került. ²⁴Nem rettentek meg, ruháikat sem szaggatták meg, sem a király, sem udvari emberei, amikor hallották mindezeket. ²⁵Elnátán, Delájá és Gemarjá kérlelték ugyan a királyt, hogy ne égesse el a tekercset, de nem hallgatott rájuk. ²⁶Sőt megparancsolta a király Jerahmeélnak, a király fiának, Szerájának, Azriél fiának és Selemjának, Abdeél fiának, hogy fogják el Bárúk írnokot és Jeremiás prófétát. De az ÚR elrejtette őket.

Jeremiás újból lediktálja az ÚR kijelentését

²⁷Így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz azután, hogy a király elégette a tekercset azokkal az igékkel, amelyeket Bárúk leírt Jeremiás diktálása után: ²⁸Végy elő egy másik tekercset, és írd rá az előbbi igéket mind, amelyek az előző tekercsen voltak, de elégette Jójákím, Júda királya! ²⁹Jójákímnak, Júda királyának pedig mondd meg: Így szól az ÚR: Te elégetted azt a tekercset, és ezt mondtad: Miért írtad rá, hogy el fog jönni a babilóniai király, elpusztítja ezt az országot, és véget vet benne embernek és állatnak?!

³⁰Ezért így szól az ÚR Jójákímról, Júda királyáról: Nem fog az utódja Dávid trónján ülni. Holttestét pedig kidobják, és ott hever nappal a hőségben, éjszaka a fagyban. ³¹Megbüntetem őt és utódját meg udvari embereit a bűneik miatt. Elhozom rájuk és Jeruzsálem lakóira meg a júdaiakra mindazt a veszedelmet, amit megmondtam nekik, de nem hallgattak meg.

³²Jeremiás tehát elővett egy másik tekerceset, odaadta Bárúk írnoknak, Nérijjá fiának, az pedig felírta rá Jeremiás diktálása után azokat a beszédeket, amelyek a Jójákím, Júda királya által elégetett iratban voltak. Sőt még sok más hasonló kijelentést is csatoltak hozzájuk.

37

Jeremiás válasza a király követeknek

¹Konjáhú, Jójákím fia helyett Cidkijjá, Jósiás fia lett a király, akit Nebukadneccar, Babilónia királya tett meg Júda királyának. ²Nem hallgatott sem ő, sem udvari emberei, sem az ország népe az ÚR igéjére, amelyet Jeremiás próféta által jelentett ki.

³Egyszer elküldte Cidkijjá király Júkalt, Selemjá fiát és Cefanjá papot, Maaszéj fiát Jeremiás prófétához ezzel az üzenettel: Imádkozz értünk Istenünkhöz, az Úrhoz! ⁴Jeremiás szabadon járt-kelt a nép között, mert még nem vetették börtönbe. ⁵Akkor vonult ki a fáraó hadserege Egyiptomból, a Jeruzsálemet ostromló káldeusok pedig, hallva ennek hírért, elvonultak Jeruzsálem alól.

⁶Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához: ⁷Ezt mondja az ÚR, Izrael Istene: Júda királyának, aki hozzám küldött titeket, hogy megkérdezzetek, mondjátok meg, hogy a fáraó hadserege, amely segítségetekre indult, visszatér országába, Egyiptomba. ⁸A káldeusok pedig újból ostrom alá veszik ezt a várost, elfoglalják és fölperzselik.

⁹Ezt mondja az ÚR: Ne áltassátok magatokat azzal, hogy majd elvonulnak innen a káldeusok, mert nem fognak elvonulni! ¹⁰Ha megvernétek is az ellenetek harcoló káldeusok egész hadseregét, úgyhogy csak sebesültek maradnának belőle, még ezek is fölkelnének sátruktól, és fölperzselnék ezt a várost.

Jeremiást fogságba vetik

¹¹Amikor a káldeusok hadserege a fáraó hadserege miatt elvonult Jeruzsálem alól, ¹²Jeremiás el akart menni Jeruzsálemről Benjámin földjére, hogy átvegye birtokát rokonai körében. ¹³De amikor a Benjámin-kapuhoz ért, az őrség parancsnoka, név szerint Jirijjá, Selemjá fia, Hananjá unokája letartóztatta Jeremiás prófétát, mert azt mondta: Át akarsz szökni a káldeusokhoz! ¹⁴Jeremiás azonban így felelt: Hazugság! Nem akarok átszökni a káldeusokhoz! De Jirijjá nem hallgatott rá, hanem letartóztatta Jeremiást, és a vezetők elé hurcolta. ¹⁵A vezetők felháborodtak, megverték Jeremiást, és börtönbe vetették Jónátán kancellár házában, mert azt használták fogháznak. ¹⁶Így került Jeremiás a tömlöcbe, egy föld alatti üregbe. Ott kellett maradnia Jeremiásnak sokáig.

A király megmenti a prófétát

¹⁷Cidkijjá király azonban érte küldött, kihozatta, és a palotájában titokban megkérdezte tőle a király: Van-e mondanivalója az Úrnak? Jeremiás ezt felelte: Van – és hozzátette –, a babilóniai király kezébe kerülsz!

¹⁸Majd ezt kérdezte Jeremiás Cidkijjá királytól: Mit vétettem ellened, udvari embereid és a nép ellen, hogy fogházba vetettetek? ¹⁹Hol vannak prófétáitok, akik azt prófétálták nektek, hogy nem jön el Babilónia királya ellenetek és az ország ellen?! ²⁰Most azért, uram, királyom, hallgass meg, és jusson eléd könyörgésem: Ne vitess vissza Jónátán kancellár házába, ne kelljen ott meghalnom!

²¹Cidkijjá király ezért azt parancsolta, hogy a börtön udvarán legyen felügyelet alatt Jeremiás, és adjanak neki naponként egy kenyeret a pékek utcájából, amíg csak el nem fogy a kenyér a városban. Így maradhatott Jeremiás a börtön udvarában.

38

Jeremiás a ciszternában

¹Hallotta Sefatjá, Mattánnak a fia, Gedaljá, Pashúrnak a fia, Júkal, Selemjának a fia és Pashúr, Malkijjának a fia is, amikor Jeremiás ezt mondta az egész népnek: ²Ezt mondja az ÚR: Aki ebben a városban marad, az fegyver, éhínség és dögvész miatt fog meghalni. Aki azonban kimegy a káldeusokhoz, az megmarad, életét ajándékkul kapja, és élni fog. ³Ezt mondja az ÚR: A babilóniai király hadseregének a kezébe fog kerülni ez a város, és elfoglalja.

⁴Ezért a vezető emberek ezt mondták a királynak: Meg kell halnia ennek az embernek, mert elcsüggeszti a városban megmaradt harcosokat és az egész népet azzal, hogy ilyeneket hirdet nekik. Hiszen ez az ember a népnek nem a javára, hanem a vesztére törekszik! ⁵Cidkijjá király így válaszolt: A kezetekben van, hiszen a király tehetetlen veletek szemben! ⁶Fogták tehát Jeremiást, és beledobták Malkijjának, a király fiának a ciszternájába, amely a börtön udvarán volt. Köteleken bocsátották le Jeremiást, és mivel a ciszternában nem volt víz, csak sár, belesüllyedt Jeremiás a sárba.

Ebed-Melek kiszabadítja Jeremiást

⁷Meghallotta az etióp Ebed-Melek, a királyi palota egyik udvarnok, hogy Jeremiást a ciszternába vetették. A király akkor a Benjámin-kapuban tartózkodott, ⁸ezért kiment Ebed-Melek a királyi palotából, és így szólt a királyhoz: ⁹Uram, királyom! Rosszul tették ezek az emberek, hogy így bántak Jeremiás prófétával, és a ciszternába dobták. Anélkül is meghalt volna az éhínség miatt, hiszen nincs már kenyér a városban!

¹⁰Akkor a király ezt parancsolta az etióp Ebed-Meleknek: Vigyél innen magaddal harminc embert, és húzasd föl Jeremiás prófétát a ciszternából, mielőtt meghalna! ¹¹Ebed-Melek tehát magával vitte az embereket, bement a királyi palotába, a kincstár alatt levő helyiségbe, összeszedett ott régi és elnyűtt ruhadarabokat, és leeresztette azokat Jeremiásnak köteleken a ciszternába. ¹²Majd ezt mondta az etióp Ebed-Melek Jeremiásnak: Tedd ezeket a régi és elnyűtt ruhadarabokat hónod alatt a kötelek alá! Jeremiás úgy is tett, ¹³és akkor kihúzták Jeremiást a kötelekkel, és kiemelték a ciszternából. Jeremiás ezután ott maradt a börtön udvarában.

A király titkos tárgyalása a prófétával

¹⁴Cidkijjá király magához hívatta Jeremiás prófétát az ÚR házának a harmadik bejáratához. A király így szólt Jeremiáshoz: Akarok valamit kérdezni tőled, de ne titkolj el semmit előlem!

¹⁵Jeremiás így válaszolt Cidkijjának: Ha kijelentést mondok neked, biztosan megöletsz, ha pedig tanácsot adok, nem hallgatsz rám. ¹⁶Cidkijjá király ekkor titokban megesküdt Jeremiásnak: Az élő Úrra mondom, aki az életet adta nekünk, hogy nem öletlek meg, és nem adlak azoknak a kezébe, akik az életedre törnek!

¹⁷Jeremiás ezt mondta Cidkijjának: Így szól az ÚR, a Seregek Istene, Izráel Istene: Ha kimegy a babilóniai király vezéreihez, akkor életben maradsz, és nem perzselik föl ezt a várost sem; életben maradsz házad népével együtt. ¹⁸De ha nem megy ki a babilóniai király vezéreihez, akkor ez a város a káldeusok kezébe kerül, és fölperzselik, és te sem menekülsz meg a kezükből!

¹⁹De Cidkijjá király ezt felelte Jeremiásnak: Aggódok, hogy a káldeusokhoz pártolt júdaiak kezébe adnak, és azok gúnyt üznek belőlem. ²⁰Nem adnak! – szólt Jeremiás. –

Hallgass az ÚR szavára, amelyet most mondok neked, akkor jól jársz, és életben maradsz!

²¹De ha nem akarsz kimenni, megmutatta nekem az ÚR, hogy akkor mi történik: ²²Kivisznek minden asszonyt, aki itt maradt a júdai király palotájában, a babilóniai király vezéreihez, és akkor ezt mondják az asszonyok:

Rászedtek, hatalmukba kerítették
legjobb barátaid.
És amikor lábad ingoványba merült,
ők cserbenhagytak!

²³Feleségeidet és fiaidat is mind kiviszik a káldeusokhoz. Te sem menekülsz meg kezükből, hanem elfognak, és a babilóniai király kezébe adnak; ezt a várost pedig fölperzselik.

²⁴Cidkijjá ezt mondta Jeremiásnak: Senkinek sem szabad megtudnia ezeket a dolgokat, mert különben meghalsz! ²⁵Ha meghallják a vezető emberek, hogy beszéltem veled, elmennek hozzád, és ezt mondják neked: Mondd el, miről beszéltél a királlyal! Ne titkolj el előttünk semmit, különben megölünk! Miről beszélt veled a király? ²⁶Akkor te így válaszolj nekik: A király elé terjesztettem kérésemet, hogy ne vitessen vissza Jónátán házába, mert ott meghalnék. ²⁷El is mentek a vezető emberek Jeremiáshoz, és kikérdezték. De ő úgy tájékoztatta őket, ahogyan a király megparancsolta. Azok aztán békén hagyták, mert semmit nem tudtak meg tőle.

²⁸Így maradt Jeremiás a börtönudvarban egészen addig, amíg el nem foglalták Jeruzsálemet. Ott volt, amikor elfoglalták Jeruzsálemet.

39

Jeruzsálemet elfoglalják a káldeusok

¹Cidkijjá, Júda királya uralkodásának kilencedik évében, a tizedik hónapban jött el Nebukadneccar, Babilónia királya egész haderejével Jeruzsálem ellen, és ostrom alá vette.

²Cidkijjá uralkodásának tizenegyedik évében, a negyedik hónap kilencedik napján törtek be a városba. ³Bevonultak a babilóniai király vezérei, és leültek a középső kapuban: Nérgal-Szárecer, Szamgar-Nebú, Szár-Szekím udvarmester, Nérgal-Szárecer főmágus és a babilóniai király összes többi vezére. ⁴Amikor meglátta őket Cidkijjá, Júda királya és a harcosai, éjszaka kimenekültek a városból a király kertje felé vezető úton, a két várfal közt levő kapun át, és elvonultak az Arábá-völgy felé vezető úton. ⁵A káldeusok egy csapata azonban üldözőbe vette őket, és utolérték Cidkijját Jerikó síkságán. Elfogták, és elvitték Nebukadneccarhoz, Babilónia királyához Riblába, Hamát földjére, ahol ítéletet tartott fölötte.

⁶Babilónia királya Cidkijjá fiait a szeme láttára ölette meg Riblában, és megölette Babilónia királya Júda valamennyi nemesét is. ⁷Azután Cidkijját megvakították, majd bilincsbe verette és úgy vitette el Babilonba. ⁸A káldeusok fölperzseltek a királyi palotát, még a köznép házeit is, Jeruzsálem várfalait pedig lerombolták. ⁹A nép maradékát, akár a városban maradtak életben, akár átpártolók voltak, akik átpártoltak hozzá, tehát a nép maradékát, akik életben maradtak, fogságba hurcolta Nebuzaradán testőrparancsnok Babilóniába. ¹⁰A népből csak a nincsteleneket, akiknek semmijük sem volt, hagyta Júda földjén Nebuzaradán testőrparancsnok, és szőlőket meg szántóföldeket adott nekik azon a napon.

Jeremiás sorsa

¹¹Jeremiásra nézve pedig ezt a parancsot adta Nebukadneccar, Babilónia királya Nebuzaradán testőrparancsnoknak: ¹²Vedd magad mellé, és legyen rá gondod! Ne tégy vele semmi rosszat, hanem úgy bánj vele, ahogyan kívánja. ¹³Intézkedett tehát Nebuzaradán testőrparancsnok, Nebusazbán udvarmester, Nérgal-Szárecer főmágus és a babilóniai király többi vezető embere, ¹⁴kihozatták Jeremiást a börtönudvarból, és átadták Gedaljának, Ahíkám fiának, Sáfán unokájának, hogy vigye haza. Így ő a nép között maradt.

Jövendölés Ebed-Meleknek

¹⁵Jeremiáshoz pedig így szólt az ÚR igéje, amikor még fogoly volt a börtön udvarában:

¹⁶Menj, és mondd meg az etióp Ebed-Meleknek: Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Én

beteljesítem, amit kijelentettem erről a városról, vesztére és nem javára. Szemed láttára következik be minden a maga idejében. ¹⁷De téged megmentelek azon a napon – így szól az ÚR –, és nem kerülsz azoknak az embereknek a kezébe, akiktől félsz. ¹⁸Mert én megszabadítalak, nem esel el fegyvertől, és életedet ajándékkul kapod, mert bíztál bennem! – így szól az ÚR.

40

Jeremiás Gedaljá helytartónál

¹Így következett be az, amit Jeremiásnak mondott az ÚR, miután Nebuzaradán testőrparancsnok szabadon bocsátotta Rámában. Mert elfogatásakor őt is láncra verték a többi jeruzsálemi és júdai fogollyal, akiket fogságba vittek Babilóniába. ²A testőrparancsnok kivette közülük Jeremiást, és ezt mondta neki: Az ÚR, a te Istened kijelentette, hogy milyen veszedelem éri ezt a helyet. ³Beteljesítette, véghezvitte az ÚR, amit kijelentett. Mert vétkeztetek az ÚR ellen, és nem hallgattatok a szavára, ezért történt ez veletek. ⁴Én tehát még ma leveszem a kezdről a láncot. Ha úgy látod jónak, hogy Babilóniába jöjj velem, akkor jöjj, és nekem gondom lesz rád. Ha pedig nem látod jónak, hogy velem jöjj Babilóniába, akkor maradj! Nézd, előtted van az egész ország, mehetsz, ahová jónak és helyesnek látod! ⁵De később már nem lehet visszatérni. Menj Gedaljához, Ahíkám fiához, Sáfán unokájához, akit Babilónia királya Júda városainak a helytartójává tett. Lakj vele a nép között, vagy menj akárhová, ahova akarsz! A testőrparancsnok élelmet és ajándékot adott neki, és elbocsátotta. ⁶Jeremiás pedig elment Gedaljához, Ahíkám fiához Micpába, és ott lakott vele az országban maradt nép között.

Gedaljá összegyűjti a júdaiakat

⁷Amikor meghallották a szétszóródott csapatok parancsnokai és emberei, hogy Babilónia királya Gedalját, Ahíkám fiát nevezte ki helytartóvá az országban, és hogy rábízta a férfiakat, az asszonyokat és a gyermekeket, az ország nincstelenjeit, akiket nem vittek fogságba Babilóniába, ⁸elmentek Gedaljához Micpába, mégpedig Jismáél, Netanjá fia, Jóhánán és Jónátán, Káréah fiai, Szerájá, Tanhumet fia, a netófái Éfaj fiai meg Jaazanjá, Maakáti fia embereikkel együtt. ⁹Gedaljá, Ahíkám fia, Sáfán unokája megesküdt nekik és embereiknek, és így szólt: Ne féljetek attól, hogy a káldeusokat kell szolgálnotok! Maradjatok az országban, és szolgáljátok Babilónia királyát, akkor jó dolgotok lesz! ¹⁰Én is itt maradok Micpában, hogy a káldeusok szolgálatára álljak, akik idejönnek majd hozzánk. Ti pedig gyűjtsétek be a bort, a gyümölcsöt és az olajat, és tegyétek el edényekbe! Lakjatok a városokban, amelyeket birtokba vehettek! ¹¹Meghallották a móábiaknál, az ammóniaknál, az edómiaknál és a többi országban élő júdaiak is, hogy Babilónia királya otthon hagyta a júdaiak maradékát, és hogy Gedalját, Ahíkám fiát, Sáfán unokáját nevezte ki helytartójukká. ¹²Visszatértek tehát a júdaiak mindenhonnan, ahová szétszóródtak; megjöttek Júda földjére Gedaljához Micpába. Igen sok bort és gyümölcsöt gyűjtöttek be.

¹³Jóhánán, Káréah fia és a szétszóródott csapatok parancsnokai mindnyájan elmentek Gedaljához Micpába, ¹⁴és ezt mondták neki: Nem tudod, hogy Baalísz ammóni király elküldte Jismáélt, Netanjá fiát, hogy megöljön téged? De Gedaljá, Ahíkám fia nem hitt nekik.

¹⁵Jóhánán, Káréah fia pedig titokban ezt mondta Gedaljának Micpában: Majd én elmegyek, és megölöm Jismáélt, Netanjá fiát úgy, hogy senki sem fogja megtudni. Miért ölne meg ő téged? Hiszen akkor szétszóródnának mindazok a júdaiak, akik köréd gyűltek, és Júdának még a maradéka is elpusztulna. ¹⁶De Gedaljá, Ahíkám fia így válaszolt Jóhánánnak, Káréah fiának: Nehogy ezt megtedd; hazugság, amit Jismáélról mondasz!

41

Jismáél megöli a helytartót és híveit

¹A hetedik hónapban azonban Jismáél, Netanjá fia, Elisámá unokája, aki királyi származású és a király vezető emberei közül való volt, elment tíz emberével Gedaljához, Ahíkám fiához Micpába. És amikor együtt étkeztek Micpában, ²fölkelt Jismáél, Netanjá fia meg az a tíz ember, aki vele volt, és levágták Gedalját, Ahíkám fiát, Sáfán unokáját karddal. Így ölték meg azt, akit Babilónia királya nevezett ki az ország helytartójává. ³Levágta Jismáél azokat a júdaiakat is, akik Gedaljával voltak Micpában, sőt az ott tartózkodó káldeusokat és harcosokat is.

⁴A Gedaljá megölése után következő napon, amikor még nem tudtak a dologról, ⁵nyolcvan ember jött Sikemből, Sílóból és Samáriából levágott szakállal, megszagattott ruhában és bevagdalt testtel. Ételáldozat és tömjén volt náluk, amelyet az ÚR házába akartak vinni. ⁶Jismáél, Netanjá fia azonban kiment eléjük Micpából, és amíg ment, egyre sírt. Amikor összetalálkoztak, ezt mondta nekik: Jöjjetek el Gedaljához, Ahíkám fiához! ⁷De amint a város közepére értek, Jismáél, Netanjá fia meg a vele levő emberek lemészárolták és bedobálták őket egy ciszternába. ⁸De volt közöttük tíz ember, akik ezt mondták Jismáélnak: Ne ölj meg bennünket, mert rejtett készleteink vannak a mezőn: búza és árpa, olaj és méz. Ezért békén hagyta, és nem ölte meg őket a többiekkel együtt. ⁹Azoknak az embereknek a holttestét, akiket megöltek, mert Gedaljával tartottak, abba a ciszternába dobatta Jismáél, amelyet Ászá király készíttetett, amikor megtámadta őt Baasá, Izráel királya. Ezt töltötte meg Jismáél, Netanjá fia a legyilkoltakkal. ¹⁰Azután foglyul ejtette Jismáél Micpában a nép egész maradékát, a király leányait és az egész népet, amely Micpában maradt, akiket Nebuzaradán testőrparancsnok Gedaljára, Ahíkám fiára bízott. Foglyul ejtette őket Jismáél, Netanjá fia, és elindult, hogy visszamenjen az ammóniakhoz.

¹¹De meghallotta Jóhánán, Káréah fia és a csapatparancsnokok, akik vele voltak, hogy milyen gonoszsgot követett el Jismáél, Netanjá fia. ¹²Ezért maguk mellé vették összes emberüket, és elindultak, hogy megtámadják Jismáélt, Netanjá fiát. Utol is érték a Gibeón melletti tónál. ¹³Amikor az egész nép, amely Jismáéllal volt, megpillantotta Jóhánánt, Káréah fiát és vele az összes csapatparancsnokot, megörült, ¹⁴és megfordult az egész nép, amelyet Jismáél foglyul ejtett Micpában, és visszament Jóhánánhoz, Káréah fiához. ¹⁵Jismáél, Netanjá fia pedig nyolc emberrel elmenekült Jóhánán elől, és az ammóniakhoz ment.

A júdaiak Egyiptomba akarnak menni

¹⁶Jóhánán, Káréah fia a vele levő összes csapatparancsnokkal együtt maga mellé vette a Micpából megmaradt népet, amelyet visszaszerzett Jismáéltól, Netanjá fiától, miután ez megölte Gedalját, Ahíkám fiát: a vitézeket és a harcosokat, az asszonyokat és a gyermekeket meg az udvarnokokat, akiket visszahozott Gibeónból. ¹⁷Elindultak, és Kimhám szállásainál tartózkodtak Betlehem mellett, mert Egyiptomba akartak menni. ¹⁸Féltek ugyanis a káldeusoktól, mert Jismáél, Netanjá fia megölte Gedalját, Ahíkám fiát, akit Babilónia királya nevezett ki az ország helytartójává.

42

A vezetők Jeremiástól kérnek tanácsot

¹Az összes csapatparancsnok, Jóhánán, Káréah fia, Jaazanjá, Hósajá fia és az egész nép apraja-nagyja odament ²Jeremiás prófétához, és ezt mondta neki: Jusson eléd könyörgésünk, és imádkozz Istenedhez, az ÚRhoz értünk és ezért az egész maradékért! Hiszen saját szemeddel láthatod, milyen kevesen maradtunk meg, pedig sokan voltunk. ³Mondja meg nekünk Istened, az ÚR, hogy milyen úton kell járnunk, és mit kell tennünk. ⁴Jeremiás próféta pedig ezt mondta nekik: Hallottam. Imádkozni fogok Istenetekhez, az ÚRhoz, ahogy kívántátok. Azután elmondom nektek mindazt, amit válaszol az ÚR, semmit sem hallgatok el

előttetek. ⁵Ők pedig ezt mondták Jeremiásnak: Az ÚR legyen ellenünk hű és igaz tanú, ha nem úgy teszünk mindent, ahogyan üzeni általad Istened, az ÚR! ⁶Akár jó, akár rossz, hallgatni fogunk Istenünknek, az Úrnak a szavára, akihez küldünk téged. Bizony, hallgatunk Istenünknek, az Úrnak a szavára, hogy jó dolgunk legyen!

⁷Tíz nap múlva szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz. ⁸Akkor hívatta Jóhánánt, Káréah fiát és valamennyi csapatparancsnokot, akik vele voltak, meg az egész nép apraját-nagyját. ⁹Ezt mondta nekik: Így szól az ÚR, Izráel Istene, akihez küldtetek engem, hogy terjesszem eléje könyörgéseket: ¹⁰Ha itt maradtok ebben az országban, akkor felépítelek és nem döntelek romba, elplántállak és nem gyomlállak ki benneteket, mert megbántam, hogy veszedelmet zúdítottam rátok. ¹¹Ne féljetez Babilónia királyától, akitől most féltek! Ne féljetez tőle – így szól az ÚR –, mert én veletek leszek, megszabadítalak és megmentelek benneteket a kezéből! ¹²Irgalmasan bánok veletek, és ő is irgalmas lesz hozzátok, és visszaenged benneteket a földetekre. ¹³De ha az a szándékotok, hogy nem maradtok ebben az országban, és nem hallgattok Isteneteknek, az Úrnak a szavára, ¹⁴hanem ezt mondjátok: Egyiptomba akarunk menni, ahol nem látunk harcot, és nem hallunk kürtszót, ahol van kenyér, nem éhezünk, ezért ott akarunk lakni! – ¹⁵akkor halljátok meg az ÚR igéjét, Júda maradéka! Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Ha ti Egyiptomba szándékoztok menni, és odamentek, hogy ott lakjatok mint jövevények, ¹⁶akkor utolér benneteket Egyiptomban a fegyver, amelytől féltek, és nyomon követ Egyiptomba az éhínség is, ami miatt aggódtok, és ott haltok meg. ¹⁷Mert minden ember, aki Egyiptomba szándékozik menni, hogy ott lakjék mint jövevény, fegyver, éhínség és dögvész miatt fog meghalni. Senki sem tud közülük elfutni vagy elmenekülni a veszedelem elől, amelyet én hozok rájuk.

¹⁸Bizony, ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Ahogyan kiáradt lángoló haragom Jeruzsálem lakóira, úgy árad ki majd rátok is haragom, ha Egyiptomba mentek. Átokszóvá lesztek, hogy beleborzong, aki hallja; veletek fognak példálózni az átokmondók és a csúfolódók, és nem látjátok meg többé ezt a helyet. ¹⁹Így szól hozzátok az ÚR, Júda maradéka: Ne menjetez Egyiptomba! Jól értsétez meg, hogy mire figyelmeztetlek ma benneteket! ²⁰Magatokat csaptátok be, amikor engem Istenetekhez, az Úrhoz küldtetek, és azt mondtátok: Imádkozz értünk Istenünkhöz, az Úrhoz, és mondd meg nekünk mindazt, amit Istenünk, az ÚR üzen, mi pedig teljesítjük. ²¹Meg is mondtam ma nektez, de nem hallgattatok Isteneteknek, az Úrnak szavára semmiben, amit üzent nektez. ²²Ezért tudjátok meg, hogy fegyver, éhínség és dögvész miatt fogtok meghalni azon a helyen, ahová menni akartok, hogy ott lakjatok mint jövevények.

43

A kivándorlók magukkal hurcolják Jeremiást

¹Amikor Jeremiás elmondta az egész népnek Istenüknek, az Úrnak minden igéjét, amit Istenük, az ÚR üzent nekik, mindezeket a szavakat, ²így szólt Azarjá, Hósajá fia meg Jóhánán, Káréah fia és valamennyi kevély ember Jeremiáshoz: Hazugságot beszélsz! Nem üzente veled Istenünk, az ÚR, hogy ne menjünk Egyiptomba, hogy ott lakjunk mint jövevények. ³Bárúk, Nérijjá fia izgat téged ellenünk, hogy a káldeusok kezébe juttasson bennünket, és halálunkat okozza, vagy pedig fogságba vitessen Babilóniába. ⁴Nem is hallgatott Jóhánán, Káréah fia, sem a csapatparancsnokok, sem az egész nép az ÚR szavára, hogy maradjanak Júda földjén. ⁵És magával vitte Jóhánán, Káréah fia és a csapatparancsnokok Júda egész maradékát, akik visszatértek Júdába azok közül a népek közül, amelyek közé szétszóródtak mint jövevények: ⁶a férfiakat, a nőket és a gyermekeket meg a király leányait és mindenkit, akit Nebuzaradán testőrparancsnok otthagyt Gedaljánál, Ahíkám fiánál, Sáfán unokájánál, végül Jeremiás prófétát és Bárúkot, Nérijjá fiát is. ⁷Elmentek tehát Egyiptomba, mert nem hallgattak az ÚR szavára; és eljutottak Tahpanhészig.

Jeremiás megjövendöli Egyiptom leigázását

⁸Tahpanhészban így szólt az ÚR igéje Jeremiáshoz: ⁹Végy magadhoz néhány nagy követ, és ásd el a júdai férfiak szeme láttára a fáraó tahpanhész palotájánál a bejárat előtti téren, a kövezet alá! ¹⁰Azután ezt mondd nekik: Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Elküldök szolgálomért, Nebukadneccar babilóniai királyért, idehozom, és trónját e kövek fölé helyezem, amelyeket elástam; ezek fölött feszíti ki sátrát. ¹¹El fog jönni, és megveri Egyiptomot: aki halált érdemel, meghal, aki fogságot, az fogságba megy, aki pedig fegyvert, azt a fegyver öli meg. ¹²Felgyűjtja az egyiptomi istenek templomait, fölperzseli azokat, isteneiket pedig fogságba viszi. Átkutatja Egyiptomot, ahogyan a pásztor kivetvezi a ruháját, és háborítatlanul vonul el onnan. ¹³Összetöri az egyiptomi Bét-Semes oszlopait, az egyiptomi istenek templomait pedig fölperzseli.

44*Jeremiás vitája honfitársaival*

¹Ez az ige szólt Jeremiáshoz mindazokról a júdaiakról, akik Egyiptomba költöztek, és Migdólban, Tahpanhészban, Nófban és Patrós földjén laktak:

²Ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene: Láttátok, milyen nagy veszedelmet hoztam Jeruzsálemre és Júda minden városára; azok most mind romokban hevernek és lakatlanok.

³Azért van ez, mert gonoszságukkal bosszantottak engem, amikor tömjénezní jártak, és más isteneket tiszteltek, akiket nem ismertek sem ők, sem ti, sem őseitek. ⁴Pedig elküldtem hozzátok szolgálómat, a prófétákat, idejében küldtem, és megmondtam, hogy ne kövessetek el olyan utálatos dolgot, amit gyűlölök! ⁵De nem hallgattak és nem figyeltek rájuk, nem tértek meg gonoszságukból, hanem más isteneknek tömjénezték. ⁶Ezért áradt ki lángoló haragom, és tombolt Júda városaiban meg Jeruzsálem utcáin, úgyhogy romhalmazzá és pusztasággá váltak. Így van ez ma is.

⁷Ezért most így szól az ÚR, a Seregek Istene, Izráel Istene: Miért követtek el ilyen nagy gonoszságot a magatok vesztére, amely miatt kiirtanak Júdában férfit és nőt, gyermeket és csecsemőt, hogy még maradékot se hagyjanak belőletek?! ⁸Hiszen kezetek csinálmányaival bosszantotok engem, és más isteneknek tömjénezték Egyiptomban, ahová jöttetek, hogy itt lakjatok mint jövevények. Emiatt kiirtanak benneteket, átok- és szitokszóvá leszték a föld valamennyi népe között. ⁹Talán elfelejtettétek őseitek gonoszságát, Júda királyainak és feleségeiknek gonoszságát, a magatok és feleségeitek gonoszságát, amelyet Júdában és Jeruzsálem utcáin követtek el? ¹⁰Nem alázkodtak meg a mai napig sem, nem féltek, és nem éltek törvényem és rendelkezéseim szerint, amelyeket nektek és őseiteknek adtam.

¹¹Ezért így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Én most ellenetek fordulok, veszedelmet hozok rátok, és kiirtom egész Júdát. ¹²Elragadom Júda maradékát, akik elhatározták, hogy Egyiptomba mennek, és ott laknak mint jövevények. Elpusztulnak mindnyájan Egyiptom országában. Fegyver által esnek el, éhínség miatt vesznek el, a nép apraja-nagyja fegyver és éhínség miatt hal meg: Átokszóvá lesznek, hogy beleborzong, aki hallja; velük fognak példálózni az átokmondók és a csúfolódók. ¹³Megbüntetem az Egyiptomba települőket, ahogyan Jeruzsálemet is megbüntettem: fegyverrel, éhínséggel és dögvésszel! ¹⁴Nem menekül és nem szabadul meg senki Júda maradékából, akik Egyiptomba mentek, hogy ott lakjanak mint jövevények. Nem térhetnek vissza Júdába, pedig sóvárognak arra, hogy újból ott lakjanak. De nem térhet vissza, csak néhány menekült!

¹⁵Akkor mindazok a férfiak, akik tudták, hogy feleségeik más isteneknek szoktak tömjénezní, és mindazok az asszonyok, akik nagy tömegben ott álltak, meg az egész nép, amely Egyiptomban, Patrósban lakott, így válaszoltak Jeremiásnak: ¹⁶Nem hallgatunk rád abban, amit az ÚR nevében hirdettél nekünk, ¹⁷hanem mindazt megtesszük, amit kimondtunk: tömjénezní az ég királynőjének, és italáldozatot mutatunk be neki, ahogyan tettük mi és atyáink, királyaink és vezetőink Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin. Mert akkor jóllaktunk

kenyérrel, jó dolgunk volt, és nem ért minket veszedelem. ¹⁸De amióta abbahagytuk a tömjénezést az ég királynőjének, és nem mutatunk be neki italáldozatot, azóta mindenben szűkölködünk, fegyver és éhínség miatt pusztulunk. ¹⁹És ha mi, asszonyok az ég királynőjének tömjénezünk és italáldozatot mutatunk be neki, talán férjeink tudta nélkül készítünk áldozati süteményeket, amelyek őt ábrázolják, és úgy mutatunk be neki italáldozatot?

²⁰Amikor a férfiak, az asszonyok és az egész nép így válaszolt Jeremiásnak, ő ezt mondta az egész népnek: ²¹Éppen ezt a tömjénezést nem tudta elfelejteni az ÚR: azt, hogy Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin tömjéneztetek ti, őseitek, királyaitok, vezetőitek és az ország népe, és ezt vette szívére! ²²Nem tűrhette tovább az ÚR gonosz tetteiteket és utálatos szokásaitokat, amelyeket követtetek. Ezért lett országotok borzalmas romhalmazzá, átokszóvá, lakatlanná, amilyen az ma is! ²³Mivel tömjéneztetek, vétkeztetek az ÚR ellen, és nem hallgattatok az ÚR szavára, nem éltetek az ő törvénye, rendelkezései és intelmei szerint, azért ért utol benneteket ez a veszedelem. Így van ez ma is!

²⁴Azután ezt mondta Jeremiás az egész népnek és az asszonyoknak: Halljátok meg az ÚR igéjét ti júdaiak mindnyájan, akik Egyiptomban vagytok! ²⁵Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Ti és feleségeitek megtettétek, amit kimondtatok: Teljesítjük fogadalmainkat, amelyekben megfogadtuk, hogy tömjénezünk az ég királynőjének, és italáldozatot mutatunk be neki. Jól van, tartsátok meg fogadalmaitokat, teljesítsétek csak fogadalmaitokat!

²⁶De halljátok meg az ÚR igéjét ti júdaiak mindnyájan, akik Egyiptomban laktok: Esküszöm az én nagy nevemre – mondja az ÚR –, hogy egyetlen júdai sem ejti ki többé a nevemet egész Egyiptomban így: Az én Uramra, az élő Úrra mondom! ²⁷Gondom lesz rájuk, de kárukra és nem javukra. Fegyver és éhínség pusztítja azokat a júdaiakat, akik Egyiptomban vannak, amíg ki nem pusztulnak. ²⁸Csak az a kevés ember, aki megmenekül a fegyvertől, térhet majd vissza Egyiptomból Júdába. Akkor majd megtudja Júda maradéka, mindazok, akik jövevényként Egyiptomba mentek, hogy kinek a szava teljesedik be: az enyém vagy az övék?! ²⁹Ez lesz annak a jele – így szól az ÚR –, hogy megbüntetek benneteket ezen a helyen, és majd megtudjátok, hogy beteljesednek az én igém rajtatok, a ti károtokra: ³⁰Hofra fáraót, Egyiptom királyát ellenségeinek a kezébe adom – így szól az ÚR –, azoknak a kezébe, akik az életére törnek, ahogyan Cidkijját, Júda királyát is Nebukadneccar babilóniai király kezébe adtam, aki ellensége volt, és az életére tört.

45

A próféta vigasztalja Bárúkot

¹Ezt az ígét mondta Jeremiás próféta Bárúknak, Nérijjá fiának, amikor leírta egy könyvbe Jeremiás beszédeit az ő diktálása nyomán, Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében:

²Az ÚR, Izráel Istene, ezt mondja rólad, Bárúk: ³Te így beszélsz: Jaj nekem, mert az ÚR kínnal tetézi fájdalmamat! Belefáradtam a sóhajtozásba, nem találok nyugalmat!

⁴Ezt feleld neki: Így szól az ÚR: Nézd csak, amit építettem, azt most romba döntöm, és amit ültettem, most kigyomlálom az egész országban. ⁵És neked nagy kívánságaid vannak? Ne legyenek! Mert most veszedelmet hozok minden emberre – így szól az ÚR –, de te ajándékkal kapod az életedet, bárhová is mégy.

46

Jövendölések idegen népek ellen

¹Az ÚR igéje, amely Jeremiás prófétához szólt a népekről:

Az egyiptomiak veresége Karkemisnél

²Egyiptomról; Nékó fáraónak, Egyiptom királyának a hadseregéről, melyet megvert Nebukadneccar, Babilónia királya az Eufrátesz folyó mellett Karkemisnél Jójákímnak, Jósiás fiának, Júda királyának a negyedik esztendejében:

³Készítsétek a pajzsot és a vértet:

induljatok a harcba!

⁴Nyergeljétek a lovakat,

üljete föl, lovasok!

Álljatok sorba sisakban,

fenjétek a lándzsákat,

öltsetek páncélt!

⁵De mit látok?

Megrettennek, meghátrálnak,

vitégeiket leverik,

hanyatt-homlok menekülnek,

vissza se néznek!

Iszonyat mindenütt

– így szól az ÚR.

⁶Nem futhat el a gyors,

a vitéz sem menekülhet meg.

Megbotlanak és elesnek

északon az Eufrátesz folyó mellett.

⁷Ki az, aki árad, mint a Nílus,
vizei zúgnak, mint a folyamok?

⁸Egyiptom árad, mint a Nílus,
vizei zúgnak, mint a folyamok.

Ezt mondta: Elárasztom,

elborítom a földet,

városokat pusztítok el

lakosaikkal együtt!

⁹Vágtassatok, lovak,

robogjatok, harci kocsik,

vonuljanak ki a vitézek,

pajzzsal fölszerelt etiópok és pútiak

és íjjal fölszerelt lúdiak!

¹⁰De az a nap az Úré,

a Seregek URáé;

bosszúállás napja,

bosszút áll ellenségein.

Pusztít a fegyver, amíg csak bírja,

csurog róla a vér.

Az ÚRnak, a Seregek URának

véresáldozata ez

észak földjén, az Eufrátesz folyónál.

¹¹Menj Gileádba, és vegyél balzsamot,

Egyiptom szűz leánya!

Hiába a sok orvosság,

számodra nincsen gyógyulás!

¹²Hallják gyalázatodat a népek,
jajgatásod betölti a földet,
mert egyik vitéz a másikba botlik,
és elesnek együtt mindketten.

Jövendölés Egyiptom elfoglalásáról

¹³Ezt az ígét jelentette ki az ÚR Jeremiás prófétának arról, hogy eljön Nebukadneccar, Babilónia királya, és megveri Egyiptomot:

¹⁴Mondjátok el Egyiptomban,
hirdessétek Migdólban,
hirdessétek Nófban és Tahpanhészban!
Ezt mondjátok: Állj elő, légy erős,
mert fegyver pusztít körülötted!

¹⁵Miért menekül Ápisz,
a te hatalmas istened?
Nem tudott ellenállni,
mert elkergette az ÚR!

¹⁶Sokan megtántorodtak,
egymásra hullottak.
Akkor ezt mondták:
Jöjjetek, térjünk vissza népünkhöz,
szülőföldünkre a gyilkos fegyver elől!

¹⁷A fáraót, Egyiptom királyát
szájhősnek nevezik,
aki elmulasztotta az alkalmat.

¹⁸Életemre mondom – így szól a Király,
akinek Seregek Ura a neve –:
Oly bizonyosan bekövetkezik ez,
ahogyan a Tábór ott áll a hegyek között,
és a Karmel belenyúlik a tengerbe.

¹⁹Készítsd a holmidat,
mert fogságba mégy,
Egyiptom lakossága!
Mert pusztasággá lesz Nóf,
tűzvész miatt válik lakatlanná.

²⁰Szépséges üszőborjú Egyiptom,
de bögöly száll rá északról.

²¹Zsoldosai is olyanok benne,
mint a hizlalt bikaborjúk;
de még ők is megfordulnak,
elfutnak mind,
meg sem állnak, ha eljön rájuk
a veszedelem napja,
büntetésük ideje.

²²Kígyó sziszegése hangzik,
mert haderővel jönnek,
és fejszéssel mennek neki,
mint a favágók.

²³Kivágják erdejét – így szól az ÚR –,
noha áthatolhatatlan.

Mert többen vannak, mint a sáskák,
és megszámlálhatatlanok.

²⁴Megszégyenül Egyiptom leánya;
északi nép kezébe kerül.

²⁵Így szól a Seregek URa, Izráel Istene: Csapással sújtom Ámón istent Nó városában, a fáraót és Egyiptomot, isteneit és királyait, a fáraót és azokat, akik benne bíznak. ²⁶Azoknak a kezébe adom őket, akik az életükre törnek, Nebukadneccar babilóniai királynak és szolgálóinak a kezébe. De azután megint úgy laknak ott, mint hajdan – így szól az ÚR.

Vigasztalás Izráel számára

²⁷De te ne félj, szolgám, Jákób,
és ne rettegj, Izráel!

Mert én hazasegítelek a messzeségből,
gyermekedet a fogság földjéről.

Visszatér Jákób, és békében lesz,
gondtalanul él, nem háborgatja senki.

²⁸Ne félj, szolgám, Jákób

– így szól az ÚR –,

mert én veled leszek!

Véget vetek minden népnek,

akik közé szétszórtalak,

de neked nem vetek véget.

Megfenyítelek igazságosan,

mert nem hagyhatlak büntetés nélkül.

47

Jövendölés a filiszteusokról

¹Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához a filiszteusokról, mielőtt a fáraó megverte Gázát.

²Ezt mondja az ÚR:

Víz indul el észak felől,

áradó folyóvá duzzad;

elárasztja az országot

és a benne élőket,

a városokat és a bennük lakókat.

Az emberek segítségért kiáltanak,

jajgat az ország minden lakója.

³Mert csattognak

a mének patái,

dübörögnek a harci kocsik,

robognak a kerekei.

Az apák még fiaikkal sem törődnek,

mert erejük odalett,

⁴mert eljön az a nap, amely elpusztít

minden filiszteust,

kiirtja Tírusz és Szidón

utolsó segítőit is.

Elpusztítja az ÚR a filiszteusokat,
 a Kaftór szigetéről valók utódait.
⁵Kopaszra nyiratkoznak Gázában,
 elnémulnak Askelónban.
 Völgyüknek maradék népe,
 még meddig vagdosod magad?
⁶Jaj, Úrnak kardja,
 meddig nem nyugszol meg?
 Húzódj vissza hüvelyedbe,
 csillapodj, maradj veszteg!
⁷Hogyan maradhatna nyugton?
 Hiszen az ÚR parancsolta Askelónhoz,
 a tengerpart ellen ő rendelte ki.

48

Jövendülés Móábról

¹Móábról ezt mondja a Seregek Ura, Izráel Istene:
 Jaj Nebónak, mert elpusztul!
 Kirjátajim megszégyenül, elfoglalják,
 Miszgáb megszégyenül, összezúzzák.
²Odavan már Móáb dicsősége,
 Hesbónban gonosz tervet
 szőnek ellene:
 Gyertek, irtsuk ki a népek közül!
 Te is elnémulsz, Madmén,
 utolér a fegyver!
³Kiáltás hangzik Hórónajimból
 a pusztulás és nagy romlás miatt.
⁴Összeomlott Móáb,
 kiáltásuk Cóárig hangzik.
⁵Zokogva mennek föl a Luhít-hágón,
 Hórónajim lejtőjén jajkiáltás hangzik
 az ellenség pusztítása miatt.
⁶Meneküljete, mentsétek az életeteket,
 és legyetek olyanok,
 mint bokor a pusztában!

⁷Mivel alkotásaidban
 és kincseidben bízál,
 téged is elfoglalnak.
 Kemós fogságba megy
 papjaival és a vezetőkkel együtt.
⁸Eljön a pusztító minden város ellen,
 egy város sem menekül meg.
 Odalesz a völgy, elpusztul a fennsík,
 ahogyan megmondta az ÚR.
⁹Adjatok szárnyat Móábnak,
 hogy elszállhasson,
 mert városai pusztasággá lesznek,
 senki sem lakik bennük.

¹⁰Átkozott, aki az ÚR dolgát
hanyagul végzi,
átkozott, aki kíméli
kardját a vértől!

Móábot veszedelem fenyegeti

¹¹Gondtalanul élt Móáb ifjúsága óta,
és csak pihent, mint seprőjén a bor.
Nem öntötték át
egyik edényből a másikba,
nem kellett fogságba mennie.
Ezért maradt meg a zamata,
illata sem változott.

¹²De jön már az az idő – így szól az ÚR –, amikor csaposokat küldök hozzá, akik megcsapolják, edényeit kiüritik, korsóit összetörik. ¹³Megszégyenül Móáb Kemós miatt, ahogyan megszégyenült Izráel háza Bétel miatt, amelyben bízott.

¹⁴Hogyan mondhatjátok:
Vitézek vagyunk,
és harcra termett erős férfiak?

¹⁵Elpusztul Móáb,
városait megszállják,
válogatott ifjai vágóhídra kerülnek!
– így szól a Király,
akinek Seregek Ura a neve.

¹⁶Közeledik Móáb veszte,
nagyon gyorsan eléri romlása.

¹⁷Szánakozzatok rajta,
kik körülötte laktok,
mindenki, aki ismeri nevét!
Mondjátok: Jaj, de összetört
az erős bot, az ékes pálca!

¹⁸Szállj le dicsőségedből,
ülj a porba, Díbón lakossága,
mert Móáb pusztítója
fölvonult ellened,
lerombolja erődjeidet!

¹⁹Állj ki az útra, nézz körül,
Aróér lakossága!

Kérdezd a futva menekülőt:
Mondd, mi történt?

²⁰Megszégyenült Móáb, összezúzták!
Jajgassatok és kiáltsatok,
hirdessétek az Arnón mellett,
hogy elpusztult Móáb!

²¹Eljött az ítélet a sík földre: Hólónra, Jahcára és Mefáatra, ²²Díbonra, Nebóra és Bét-Diblatajimra, ²³Kirjátajimra, Bét-Gámúlra és Bét-Meónra, ²⁴Kerijjótra, Bocrára és Móáb országának összes városára közel és távol.

²⁵Letörték Móáb szarvát,
és karját összezúzták!
– így szól az ÚR.

A gőgös Móáb megalázása

²⁶Itassátok le Móábot, mert felfuvalkodott az Úrral szemben! Tenyereljen bele a saját okádásába, és legyen nevetségessé ő is! ²⁷Teelőtted is nevetségés volt Izráel, és mintha a tolvajok közé tartozott volna, valahányszor beszéltél róla, gúnyosan csóváltad a fejed!

²⁸Hagyjátok el a városokat,
és lakjatok a kősziklán,
Móáb lakosai!
Legyetek olyanok, mint a galamb,
amely a barlangok nyílásában fészkel!

²⁹Hallottunk Móáb gőgjéről,
hogy milyen gőgös,
büszke és dölyfös,
fennhéjázó és kevély szívű.
³⁰Tudom, hogy milyen féktelen
– így szól az ÚR –,
hazug a fecsegése, hamisak a tettei.

³¹Ezért jajgatok Móáb miatt,
sóhajtozom egész Móábért,
sóhajtozom Kír-Heresz lakóiért.

³²Jobban siratlak, mint Jazért,
Szibmá szőlője!
Hajtásaid a tengeren túlra nyúltak,
Jazérig elérték,
de gyümölcszedésedre és szüretedre
rátört a pusztító!

³³Odalett az öröm és a vigadozás
Móáb földjéről és kertjeiből.
A sajtóból kifogyott a bor,
nem taposnak kurjongatva,
nem is hallatszik kurjantás.

³⁴Hesbón és Elalé kiáltása Jahacig ér, hangjuk Cóártól Hórónajimig és Eglat-Selisijjáig hallatszik, mert Nimrím vizei is elapadnak. ³⁵Elpusztítom Móábban – így szól az ÚR –, aki az áldozóhalmon áldozik, és isteneinek tömjénezt. ³⁶Ezért sír a szívem Móábért, mint a fuvola; sír a szívem Kír-Heresz lakóiért, mint a fuvola. Mert elveszett mindene, amit szerzett. ³⁷Minden fej kopaszra nyírva, minden szakáll levágva, minden kéz összevagdosva, minden derékon zsákruha. ³⁸Móábban minden háztetőn és minden téren gyászolnak, mert összetörtem Móábot, mint egy edényt, amely nem kell senkinek – így szól az ÚR. ³⁹Jaj, de összetört Móáb! Jajgassatok! Jaj, de szégyenletesen megfutamodott! Nevetségés lett Móáb, elrettennek tőle szomszédai. ⁴⁰Ezt mondja az ÚR:

Leccsap Móábra, mint a sas,
kiterjesztett szárnyal.

⁴¹Elfoglalja a városokat,
beveszi a várakat.

Olyan lesz azon a napon
Móáb vitézeinek a szíve,
mint a vajúzó asszonyé.

⁴²Elpusztul Móáb, nem lesz többé,
mert felfuvalkodott az Úrral szemben.

⁴³Rettegés, verem és csapda
fenyeget téged, Móáb lakossága
– így szól az Úr.

⁴⁴Aki a rettegés miatt menekül,
verembe esik,

és aki feljön a veremből,
azt a csapda fogja meg,
mert elhozom Móábra
a büntetés esztendejét!

– így szól az Úr.

⁴⁵Hesbón árnyékában kimerülten megállnak,
akik menekülnek.

De tűz csap ki Hesbónból,
és láng Szíhón palotájából,
megégeti Móáb halántékát
és a lármázók koponyáját.

⁴⁶Jaj neked, Móáb!

Elpusztul Kemós népe,
mert fiaidat fogságba viszik,
és leányaidat rabságba.

⁴⁷De majd jóra fordítom Móáb sorsát
az utolsó napokban – így szól az Úr.

Eddig tart Móáb ítélete.

49

Jövendölés Ammónról

¹Ammón fiairól ezt mondja az Úr:

Talán nincsenek Izraelnek fiai,
nincs neki örököse?

Miért vette Milkóm birtokba Gádot,
és népe miért lakik annak városaiban?

²Ezért még eljön az idő

– így szól az Úr –,
amikor harci riadó hallatszik
az ammóni Rabbá körül.

Romhalmazzá lesz, falvait felégetik,
Izrael pedig birtokba veszi örökségét
– mondja az Úr.

³Jajgassatok Hesbón miatt,

mert romba dől,
 kiáltozzatok, Rabbá leányai!
 Öltetek gyászruhát, gyászoljatok,
 tántorogjatok a kőfalak között!
 Mert Milkóm fogságba megy
 papjaival és a vezetőkkel együtt.
⁴Mit dicsekszel a völgyeiddel,
 termékeny völgyeiddel,
 te elbizakodott leány,
 aki kincseidben bízol,
 és azt mondod: Ki törhetne rám?
⁵Hozok én még rád
 rettegést mindenfelől
 – így szólt az Úr, a Seregek Ura.
 Szétszóródtok, ki merre lát,
 senki sem gyűjti össze a bujdosókat.
⁶De végül jóra fordítom
 Ammón fiainak sorsát
 – így szól az Úr.

Jövendölés Edómról

⁷Edómról ezt mondja a Seregek Ura:

Nincs már bölcsesség Témánban?
 Semmivé lett az értelmesek terve,
 megzavarodott bölcsességük?
⁸Fussatok, távozzatok innen,
 völgyek mélyén bujkáljatok,
 Dedán lakosai!
 Mert veszedelmet hozok Ézsaura,
 a büntetés idejét.
⁹Ha szüretelők lepnek el,
 böngészni valót sem hagynak;
 ha rablók jönnek éjszaka,
 rombolnak, amíg kedvük tartja.
¹⁰Átkutatam Ézsaut,
 rejtekhelyeit fölfedem,
 nem tud elbújni.
 Elpusztul leszármazottja,
 rokonsága és szomszédai.
 Senki sem mondja:
¹¹Hagyd rám árváidat,
 én eltartom őket,
 és özvegyeid rám bízhatják maguk!

¹²Mert ezt mondja az Úr: Akikre nem vonatkozott az ítélet, hogy kiigják a poharat,
 kénytelenek kiinni, és te büntetlen maradsz?! Nem maradsz büntetlen, hanem ki kell innod!

¹³Mert magamra esküszöm – így szól az Úr –, hogy Bocrá borzalmas romhalmazzá válik,
 vele példálózna majd az átokmondók és a csúfolódók; a többi város is örökre romhalmaz
 marad.

¹⁴Üzenetet kaptam az Úrtól,
követet küldött a népekhez:
Gyűljetek össze, támadjatok rá,
keljetek harcra ellene!

¹⁵Kicsinnyé teszlek a népek között,
megvetetté az emberek között.

¹⁶Az szedett rá téged,
hogy rettegtek tőled;
kevély volt a szíved.
Sziklahasadékokban laksz,
elfoglaltad a magas halmokat.
De ha oly magasan
fészkelisz is, mint a sas,
onnan is letaszítalak!
– így szól az ÚR.

¹⁷Edóm pusztasággá válik: aki csak arra jár, megborzad és fölszisszen, látva az őt ért számtalan csapást. ¹⁸Ahogy elpusztult Sodoma és Gomora meg a szomszédsága – mondja az ÚR –, úgy itt sem lakik többé senki, és nem él benne senki emberfia. ¹⁹Mint egy oroszlán, amely a Jordán bozótjából feljön az üde legelőre, úgy úzöm el őket egy pillanat alatt, és választottamat helyezem föléje. Hiszen ki fogható hozzám, ki vonhat engem felelősségre, és melyik pásztor szállhat szembe velem?

²⁰Halljátok hát az ÚR tervét, amelyet Edóm ellen készített, és elhatározását, amelyre Témán lakóival kapcsolatban jutott:

Még a báránykákat is el fogják hurcolni,
legelőjüket is pusztává teszik.

²¹Bukásuk hangjától megrendül a föld,
hangos jajgatásuk elhallatszik
a Vörös-tengerig.

²²Fölszáll, majd lecsap Bocrára,
mint a sas,
kiterjesztett szárnyal.
Olyan lesz azon a napon
Edóm vitézeinek a szíve,
mint a vajúzó asszonyé.

Jövendölés Damaszkuszról

²³Damaszkuszról.
Meggégyenült Hamát és Arpád,
mivel rossz hírt kaptak;
remegnek, mint a háborgó tenger,
nem lelnek nyugalmat.

²⁴Elhagyta az ereje Damaszkuszt,
menekülni készül, rémület fogta el,
szorongás és fájdalom jött rá,

mint a szülő nőre.

²⁵Miért nem hagyták el a dicső várost,
az örvendező várost?

²⁶Ezért elesnek ifjai a tereken,
és a harcosok mind elvesznek
azon a napon

– így szól a Seregek URa.

²⁷Tüzet gyújtok Damaszkusz várfalán,
és az megemészti Ben-Hadad palotáit.

Jövendölés az arabokról

²⁸Így szól az ÚR Kédárról és Hácór királyságairól, amelyeket megvert Nebukadneccar,
Babilónia királya:

Rajta, vonuljatok Kédár ellen,
és pusztítsátok a keleti népet!

²⁹Elveszik sátraikat és nyájukat,
sátorlapjaikat, minden értéküket,
elviszik tevéiket is,
és kihirdetik róluk ezt:

Iszonyat mindenütt!

³⁰Meneküljete, bujdossatok el messzire,
völgyek mélyén bujkáljatok,
Hácór lakói! – így szól az ÚR.

Mert tervet szőtt ellenetek
Nebukadneccar, Babilónia királya,
és veletek kapcsolatban elhatározásra jutott.

³¹Rajta, vonuljatok föl a nép ellen,
amely békében és biztonságban lakik!
– így szól az ÚR.

Nincsen kapuja, nincsen zára,
egyedül lakik.

³²Tevéik prédára jutnak,
tömérdek jószágukat zsákmányul ejtik.
Szélnek szórom azokat, akik körülnyírt hajúak,
a négy égtáj felé,
veszedelmet hozok rájuk mindenfelől
– így szól az ÚR.

³³Hácór sakálok tanyája lesz,
pusztaság marad örökre.
Nem lakik többé benne senki,
nem tartózkodik ott ember.

Jövendölés Élámról

³⁴Így szólt az ÚR igéje Jeremiás prófétához Élámról, Cidkijjá júdai király uralkodása
kezdétén: ³⁵Ezt mondja a Seregek URa:

Összetöröm Élám íját,
legfőbb erősségét.

³⁶Ráküldök Élámra négy szelet

a négy égtáj felől,
szélnek szórom őket minden irányba,
és nem lesz olyan nép,
amely közé ne jutnának
Élámból szerteszórtak.

³⁷Rettegést hozok Élábra
ellenségei előtt, akik életére törnek.
Veszedelemet hozok rájuk
izzó haragomban – így szól az ÚR.
Fegyvert küldök a nyomukba,
míg csak meg nem semmisítem őket.

³⁸Felállítom trónomat Élámban,
elpusztítom királyát és vezetőit!
– így szól az ÚR.

³⁹De az utolsó napokban jóra fordítom majd Élám sorsát!
– így szól az ÚR.

50

Jövendölés Babilóniáról

¹Ezt az ígét jelentette ki az ÚR Jeremiás próféta által Babilóniáról, a káldeusok országáról:

²Mondjátok el a népeknek, hirdessétek,
adjatok jelt, hirdessétek, ne titkoljátok!
Mondjátok: Elfoglalták Babilont!
Megszégyenült Bél,
összetört Marduk;
megszégyenültek szobrai,
összetörték bálványai.

³Mert észak felől egy nép vonul ellene, országát pusztasággá teszi, nem marad lakója. Ember és állat elbujdosik, elmegy!

⁴Azokban a napokban, abban az időben – így szól az ÚR –, megjönnek majd Izráel fiai Júda fiaival együtt. Sírva mennek, és keresik Istenüket, az URat. ⁵Sion felől kérdezősködnék, arrafelé igyekeznek: Gyertek, csatlakozzunk az ÚRhoz örök szövetséggel, amely nem megy feledésbe!

⁶Pusztuló nyáj volt népem: pásztorai félrevezették, a hegyeken tévútra terelték. Hegyeken-halmokon jártak, elfeledték legelőjüket. ⁷Aki csak érte, pusztította őket. Ellenségeik azt gondolták, hogy nem fognak bűnhődni, hiszen ezek vétkeztek az ÚR ellen, aki az ő igazi hajlékuk, az ÚR ellen, aki atyáik reménysége volt.

⁸Bujdossatok el Babilonból,
távozzatok a káldeusok országából!
Legyetek olyanok, mint a kosok a nyáj előtt!

⁹Mert én nagy népek tömegét
indítom és hozom
Babilon ellen észak földjéről.
Felsorakoznak ellene,
és úgy foglalják el.
Nyilaik olyanok,
mint a győztes vitéz,

aki nem tér vissza eredménytelenül.

¹⁰A káldeusok országa zsákmánnyá lesz,
annyit zsákmányolnak,
amennyit csak bírnak!
– így szól az ÚR.

¹¹Örüljetez csak és vigadjatok,
akik kifosztottátok örökségemet!
Ugrádozzatok csak,
mint a nyomtató üsző,
és nyerítsetek, mint a mének!

¹²Nagyon megszegyenül anyátok,
pironkodni fog, aki szült titeket,
hiszen utolsó lesz a népek között,
pusztaság, kiszikkadt föld és sivatag.

¹³Az ÚR haragja miatt lakatlan lesz,
és sivár pusztaság.

Aki csak elmegy Babilon mellett,
megborzad és fölszisszen
az őt ért számtalan csapás miatt.

¹⁴Íjászok, vegyétek körbe Babilont!
Lőjétek, ne sajnáljátok a nyilat,
mert vétkezett az ÚR ellen!

¹⁵Harsanjon fel körülötte a diadalkiáltás:
Megadta magát, ledőltek oszlopai,
leomlottak várfalai!

Az ÚR bosszúállása ez,
álljatok bosszút rajta!
Úgy bánjatok el vele,
ahogyan ő bánt el másokkal!

¹⁶Irtsátok ki Babilonból a magvetőt
és azt, aki sarlót fog aratás idején!
A gyilkos fegyver elől
mindenki elindul a maga népe felé,
mindenki szertefut a maga hazájába.

Izráel megszabadul Babilon bukásakor

¹⁷Meghajszolt bárány Izráel, oroszlánok kergették. Először Asszíria királya marcangolta,
utoljára pedig Nebukadneccar, Babilónia királya rágta le csontjait.

¹⁸Azért ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Megbüntettem Babilónia királyát és
országát, ahogyan megbüntettem Asszíria királyát is. ¹⁹Izráelt pedig visszaviszem legelőjére,
és a Karmelen meg a Básánon legel, Efraim hegyvidékén és Gileádban kedvére jóllakhat.

²⁰Azokban a napokban, abban az időben – így szól az ÚR – keresni fogják Izráel bűnét, de
nem lesz, és Júda vétkeit, de nem fogják találni, mert megbocsátok azoknak, akiket
meghagyok.

²¹Vonulj Merátajim földje ellen
és Pekód lakói ellen!
Kaszabold le, irtsd ki őket egészen!
– így szól az ÚR.

Mindent úgy tégy,
ahogy parancsoltam!

²²Csatazaj hallatszik szerte az országban,
és nagy összeomlás zaja!

²³Jaj, de összetörték, darabokra zúzták
az egész föld pörölyét!

Jaj, de borzongnak a népek,
ha meglátják Babilont!

²⁴Csapdát állítottam neked,
meg is vagy már fogva,
Babilon, észre sem vetted!
Rád találtak, és megragadtak,
mert szembe mertél szállni az Úrral!

²⁵Kinyitotta fegyvertárát az ÚR,
előhozta haragjának fegyvereit.

Mert dolga van az Úrnak,
a Seregek URának
a káldeusok országában.

²⁶Törjétek rá mindenfelől,
nyissátok ki raktárait,
hányjátok halomra, ahogy a gabonát,
és semmisítsétek meg,
ne maradjon belőle semmi!

²⁷Vágjátok le minden bikáját,
menjenek a vágóhídra!
Jaj nekik, mert eljött a napjuk,
büntetésük ideje!

²⁸Hallatszik már a menekültek hangja, akik futva jönnek Babilóniából, úgy hozzák a hírt
Sionnak: Bosszút állt Istenünk, az ÚR, bosszút állt templomáért!

Babilónia megbűnhődik kevélységéért

²⁹Hívjátok össze Babilon ellen
a lövészeket, minden íjászt!
Verjétek tábort körülötte,
ne menekülhessen el senki!
Fizessetek meg neki tettei szerint,
bánjatok el vele egészen úgy,
ahogyan ő bánt el másokkal!
Mert kevélyen viselkedett az Úrral,
Izráel Szentjével szemben.

³⁰Ezért elesnek ifjai a tereken,
és harcosai mind elvesznek
azon a napon – így szól az ÚR.

³¹Rád támadok, te kevély
– így szól az Úr, a Seregek Ura –,
mert eljött a napod, büntetésed ideje!

³²Elbukik a kevély, elesik,
nincs, aki talpra állítsa.

Tüzet gyújtok városaiban,
megemészti egész környékét.

³³Ezt mondja a Seregek Ura: Sanyargatták Izráel fiait Júda fiaival együtt. Akik fogságba hurcolták, ott tartják őket, nem akarják elbocsátani. ³⁴De megváltójuk erős, Seregek Ura a neve. Győzelemre viszi ügyüket, nyugalmat hoz a földre; Babilon lakóira azonban rettegést.

³⁵Fegyvert küldök a káldeusok ellen

– így szól az ÚR –,
Babilónia lakói ellen,
vezetői és bölcsei ellen;

³⁶fegyvert a hazugok ellen,
derüljön ki, hogy bolondok!

Fegyvert vitézei ellen:

hadd rettegjenek!

³⁷Fegyvert lovaikra és harci kocsijaikra,

az ott lakó gyülelész népre:

legyenek olyanok, mint az asszonyok!

Fegyvert raktáraikra:

fosszák ki mindet!

³⁸Fegyvert vizei ellen:

száradjanak ki!

Mert a bálványszobrok országa ez,

és szörnyalakokkal dicsekszenek.

³⁹Azért vadmacskák meg hiénák laknak ott, és struccmadarak laknak majd benne. Nem lakják soha többé, lakatlan lesz nemzedékről nemzedékre. ⁴⁰Ahogy elpusztította Isten Sodomát és Gomorát meg a szomszédságát – így szól az ÚR –, úgy itt sem lakik többé senki, és nem él benne senki emberfia.

Az északról jövő ellenség Isten eszköze

⁴¹Íme, egy nép jön északról, nagy nemzet és sok király indul el a föld széleiről. ⁴²Íjat és kopját ragadnak, kegyetlenek, nem irgalmaznak. Hangjuk zúg, mint a tenger, lovakon nyargalnak; egy emberként sorakoznak ellened, Babilon leánya! ⁴³Ha meghallja híriket Babilónia királya, kezei elernyednek, szorongás vesz erőt rajta; úgy vonaglik majd, mint aki vajúdik.

⁴⁴Mint egy oroszlán, amely a Jordán bozótjából feljön az üde legelőre, úgy űzöm el őket egy pillanat alatt, és választottamat helyezem föléje. Hiszen ki fogható hozzám, ki vonhat engem felelősségre, és melyik pásztor szállhat szembe velem? ⁴⁵Halljátok hát az ÚR tervét, amelyet Babilónia ellen készített, és elhatározását, amelyre a káldeusok országával kapcsolatban jutott: Még a báránykakat is el fogják hurcolni, a legelőt is pusztává teszik.

⁴⁶Babilon elfoglalásának zajától megrendül a föld, jajgatása hangzik a népek között.

51

Babilónia pusztulása Isten akarata

¹Így szól az ÚR:

Pusztító szelet küldök

Babilóniára, Léb-Kámaj lakói ellen.

²Idegeneket küldök Babilónia ellen,

akik szélnek szórják,

és elpusztítják országát.

Rátámadnak mindenfelől
a veszedelem napján.

³Az íjász feszítse íját,
és öltse föl páncélját!
Ne kíméljétek ifjait,
irtsátok ki egész seregét!
⁴Hulljanak a halálra sebzettek
a káldeusok földjén,
és az utcáin azok,
akiket ledöftek!

⁵Mert nem hagyta magára
Izráelt és Júdát
Istenük, a Seregek ÚRa,
bár megtelt országuk vétekekkel
Izráel Szentjével szemben.
⁶Meneküljétek Babilonból,
mindenki mentse az életét,
el ne vesszettek az ő bűne miatt!
Mert az ÚR bosszúállásának ideje ez,
megfizet neki tetteiért.

⁷Aranyszerleg volt Babilon
az ÚR kezében,
megrészegítette az egész földet.
Borából ittak a népek,
ezért veszítették eszüket a népek.

⁸Hirtelen esett el Babilon,
összeomlott, jajgassatok miatta!
Szerezzetek balzsamot sebére,
hátha meggyógyul!

⁹Gyógyíttgattuk Babilont,
de nem gyógyult meg.
Hagyjátok hát, induljon
mindenki a saját hazájába!
– mert ítélete felcsapott az égig,
a fellegekig emelkedett.

¹⁰Igazságot szolgáltatott nekünk az ÚR.
Jöjjetek, beszéljük el a Sionon,
hogyan mit tett az ÚR, a mi Istenünk!

¹¹Hegyezzétek a nyilakat,
készítsétek elő a pajzsokat!
Fölindította az ÚR
a méd királyok lelkét,
mert azt akarja,
hogyan feldúlják Babilont.
Bizony, az ÚR bosszúállása ez,
bosszút áll templomáért.

¹²Tűzzétek ki a hadijelvényeket
Babilon falaival szemben,

erősítsétek meg az őrséget!
 Helyeztetek el őrszemeket,
 állítsatok lesbe csapatokat!
 Mert az ÚR elhatározta
 és végre is hajtja,
 amit megmondott Babilon lakóiról.

¹³Te nagy vizek mellett lakó,
 kincsekben gazdag nép,
 eljött a véged, rablásod véget ért!

¹⁴Megesküdtött önmagára
 a Seregek URa:
 Ha annyi embered volna is,
 mint a sáska,
 akkor is fölhangzik majd
 fölötted a diadalének!

¹⁵Az ÚR ereje alkotta a földet,
 az ő bölcsessége szilárdította meg a világot,
 az ő értelme feszítette ki az eget.

¹⁶Mennydörgő szavára
 víztömeg támad az égen,
 felhőt hoz fel a föld széléről;
 villámokat alkot az esőhöz,
 és szelet bocsát ki kamráiból.

¹⁷Megáll a tudománya
 minden embernek,
 szégyent vall bálványával
 minden ötvös,
 mert csalódik öntvényében:
 nincsen abban lélek!

¹⁸Hitvány és nevetséges dolgok azok,
 semmivé lesznek a megtorlás idején.

¹⁹De nem ilyen Jákób osztályrésze,
 mert ő a mindenség formálója,
 Izráel törzse pedig az ő tulajdona:
 Seregek URa a neve!

Babilónia bűne és bünhődése

²⁰Kalapácsom voltál, fegyverem.

Népeket zúztam össze veled,
 országokat pusztítottam el.

²¹Összezúztam veled lovat és lovasát,
 összezúztam veled harci kocsit és kocsisát.

²²Összezúztam veled férfit és nőt,
 összezúztam veled öreget és fiatalat,
 összezúztam veled ifjat és szüzet.

²³Összezúztam veled pásztort és nyáját,
 összezúztam veled földművest és igás állatait,
 összezúztam veled helytartókat és elöljárókat.

²⁴Megfizetek Babilonnak és Káldea minden lakójának azért a sok gonoszságért, amelyet a Sionon elkövettek szemetek láttára – így szól az ÚR.

²⁵Én most ellened fordulok,
rombolás hegye,
aki az egész földet rombolod!
– így szól az ÚR.

Kinyújtom a kezem ellened,
lehengerítlek a sziklákról,
és égő hegygé teszek!

²⁶Nem vesznek belőled
sarokkövet, sem alapkövet,
mert elpusztulsz örökre!
– így szól az ÚR.

²⁷Tűzzetek ki hadijelvényeket a földön,
fújjátok meg a kürtöt a népek között!
Indítsátok ellene a népeket,
hívjátok ellene Ararát, Minní
és Askenáz országait!
Nevezetek ki összeírókat,
vonultassátok fel a lovasságot,
mint roppant sáskahadat!

²⁸Indítsátok ellene a népeket,
a médek királyait, helytartóit,
minden elöljáróját
és az uralmuk alatt álló egész földet!

²⁹Megrendül a föld és megvonaglik,
mert beteljesednek Babilonon
az ÚR szándékai,
amikor Babilon földjét
lakatlan pusztasággá teszi.

³⁰Feladták a harcot Babilon vitézei,
az erődökbe húzódtak.
Odalett a bátorságuk,
olyanok lettek, mint az asszonyok.
Fölgyújtották Babilon házait,
összetörték zárait.

³¹Futár futárt ér,
hírnök hírnököt.
Hozzák már a hírt Babilon királyának,
hogy betörtek városába mindenfelől;

³²elfoglalták a gázlókat,
fölgyújtották az őrhelyeket,
a harcosokat rémület fogta el.

³³Mert így szól a Seregek URa,
Izráel Istene:
Úgy van most Babilon leánya,
mint amikor csépléshez döngölik a szérút:
még egy kis idő,

és eljön számára az aratás ideje!
³⁴Felfalt, kisémmizett engem
 Nebukadneccar, Babilónia királya,
 és aztán félretett, mint egy üres edényt.
 Elnyelt, mint egy sárkány,
 megtöltötte hasát csemegéimmal,
 aztán félredobott.

³⁵A rajtam elkövetett erőszak
 szálljon Babilonra
 – mondja ezt Sion lakója!

Vérem Káldea lakóira
 – mondja ezt Jeruzsálem!

³⁶Ezért így szól az ÚR:
 Íme, én perlem peredet,
 én állok bosszút érted!
 Kiszárítom tengerét,
 kiapasztom forrását.

³⁷Kőhalommá lesz Babilon,
 sakálok tanyájává.
 Megborzad és felszisszen, aki látja,
 hogy lakatlanná vált.

³⁸Együtt ordítanak,
 mint az oroszlánok,
 morognak, mint a fiatal hímek.

³⁹Mikor fölhevülnek,
 lakomát készítek nekik,
 leitatom őket, hadd vigadjanak,
 aludjanak aztán örök álmat,
 és ne ébredjenek föl!
 – így szól az ÚR.

⁴⁰Vágóhídra viszem őket,
 mint a bárányokat,
 mint a kosokat és a bakokat.

Vége van Babilonnak!

⁴¹Jaj, hogy elfoglalták Sésakot,
 leigázták az egész föld büszkeségét!
 Jaj, milyen pusztaság lett
 Babilon a népek között!

⁴²Rázúdult Babilonra a tenger,
 hullámainak özöne elborította.

⁴³Városai pusztasággá lettek,
 kiszikkadt földdé és pusztává,
 olyan országgá, ahol senki sem lakik,
 és nem fordul meg arra senki emberfia.

⁴⁴Megbüntetem Bélt Babilonban,
 és kiszedem a szájából, amit elnyelt.
 Nem özönlenek hozzá többé a népek,
 Babilon várfala is leomlik.

⁴⁵Jöjj ki onnan, népem,

mindenki mentse az életét,
 hogy el ne érje az ÚR izzó haragja!

⁴⁶Ne lágyuljon meg a szívetek, és ne rémítsenek meg titeket a hírek, amelyek bejárják a földet, mert egyik évben ilyen hír jön, a másik évben amolyan, és ha erőszak is lesz úrrá a földön, és uralkodó tör majd uralkodó ellen!

⁴⁷Mert eljön az az idő, amikor megbüntettem Babilont bálványai miatt. Egész országa megszegyenül, és hullanak benne a halálra sebzettek. ⁴⁸Ujjongani fog Babilon bukásán az ég, a föld és minden, ami bennük van. Mert pusztítók törnek rá északról – így szól az ÚR.

⁴⁹Babilonnak is el kell esnie Izráel halálra sebzettjeiért, ahogyan Babilon miatt hullottak az egész földön a halálra sebzettek. ⁵⁰Menjetek, akik a fegyvertől megmenekültetek, meg ne álljatok! Gondoljatok a távolból is az Úrra, jusson eszetekbe Jeruzsálem! ⁵¹Szegyenkeztünk, mert gyalázkodást kellett hallanunk, arcunkat szégyenpír borította, mert idegenek törtek az ÚR házána a szentélyére.

⁵²Azért eljön az az idő – így szól az ÚR –, amikor megbüntettem Babilont bálványai miatt, és egész országában halálra sebzettek hörögnek. ⁵³Ha az édig emelkedik is Babilon, és ha hozzáférhetlenné teszi is magas erődítményét, akkor is rátörnek a pusztítók, akiket én küldök – így szól az ÚR.

⁵⁴Jajkiáltás hallatszik Babilonból, és nagy összeomlás zaja a káldeusok országából. ⁵⁵Mert elpusztítja az ÚR Babilont, elnémítja benne a nagy hangoskodást, ha úgy zúgnának is hullámai, mint a nagy vizek, és visszhangzanék harsogásuk. ⁵⁶Mert pusztító tör Babilonra, elfogják vitézeit, összetörik íjukat, mert a megtorlás Istene, az ÚR, bizonyosan megfizet. ⁵⁷Leitatom vezetőit, bölcseit, helytartóit, előljáróit és vitézeit, aludjanak örök álmot, és nem ébrednek föl! – így szól a Király, akinek Seregek Ura a neve.

⁵⁸Így szól a Seregek Ura:

Babilon széles várfalát
 földig lerombolják,
 és magas kapui tűzben égnek el.
 Így dolgoznak a népek semmiért;
 a nemzetek a tűznek fáradoznak.

A jövődölést az Eufráteszbe süllyesztik

⁵⁹Ezt parancsolta Jeremiás próféta Szerájának, Nérijjá fiának, Mahszéjá unokájának, amikor Babilonba ment Cidkijjával, Júda királyával, uralkodása negyedik esztendejében. Ez a Szerájá szállásmester volt. ⁶⁰Jeremiás ugyanis leírta egy tekercsre azt a sok veszedelmet, amely Babilont fogja érni; mindazokat az ígéket, amelyek megíráttak Babilonról. ⁶¹Ezt mondta Jeremiás Szerájának: Mihelyt Babilonba érkezel, láss hozzá, és olvasd fel ezeket az ígéket, ⁶²és ezt mondd: Uram, te kijelentetted, hogy elpusztítod ezt a helyet, és nem lakik majd benne sem ember, sem állat, hanem pusztaság marad örökre! ⁶³Miután felolvastad ezt a tekercset, köss rá egy követ, dobd bele az Eufráteszbe, ⁶⁴és ezt mondd: Így süllyed el Babilon, és nem kel fel többé, bárhogyán fáradozik is, olyan nagy veszedelmet hozok rá!

Eddig tartanak Jeremiás beszédei.

52

Nebukadneccar elfoglalja Jeruzsálemet (Vö. 2Kir 24,18–20; 25,1–21.27–34)

¹Huszonegy éves volt Cidkijjá, amikor uralkodni kezdett, és tizenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Hamútal volt, Jirmejé leánya, Libnából. ²Azt tette, amit rossznak lát az ÚR, egészen úgy, ahogyan Jójákím tette. ³Bizony, az ÚR haragja miatt történt ez Jeruzsálemmel és Júdával! Végül is elvetette őket a színe elől.

Cidkijjá azután fellázadt Babilónia királya ellen. ⁴Uralkodásának kilencedik évében, a tizedik hónap tizedikén megérkezett Nebukadneccar, Babilónia királya egész hadseregével Jeruzsálem alá. Tábort ütöttek vele szemben, körülötte pedig ostromműveket építettek. ⁵Ostrom alatt állt a város Cidkijjá király tizenegyedik évéig. ⁶A negyedik hónap kilencedikére elhatalmasodott a városban az éhínség, mert nem volt már ennivalója az ország népének. ⁷Akkor betörték a városba. A harcosok azonban éjszaka mind kimenekültek a városból a két várfal közt levő kapun át, amely a király kertje mellett van, és bár a káldeusok ott voltak körös-körül a város alatt, kijutottak az Arába-völgy felé vezető útra. ⁸A káldeusok egy csapata azonban üldözőbe vette a királyt, és utolérték Cidkijját Jerikó síkságán; ekkor egész csapata szétszóródott mellőle. ⁹El is fogták a királyt, és elvitték Babilónia királyához Riblába, Hamát földjére, ahol ítéletet tartott fölötte. ¹⁰Babilónia királya Cidkijjá fiait a szeme láttára ölette meg, és Júda összes vezéreit is megölette Riblában. ¹¹Azután Cidkijját megvakíttatta, majd bilincsbe verette, és úgy vitette el Babilonba, és börtönben tartotta halála napjáig.

Jeruzsálem kifosztása és elpusztítása

¹²Az ötödik hónap tizedikén, Nebukadneccar királynak, Babilónia királyának tizenkilencedik évében, eljött Jeruzsálembe Nebuzaradán testőrparancsnok, aki Babilónia királyának a szolgálatában állt. ¹³Felgyújtotta az ÚR házát és a királyi palotát, fölperzselt Jeruzsálem minden házát és valamennyi nagy palotáját. ¹⁴A testőrparancsnokkal levő egész káldeus haderő pedig körös-körül mindenütt lerombolta Jeruzsálem várfalait. ¹⁵A nép nincstelenjeinek egy részét és a nép maradékát – akár a városban maradtak életben, akár átpártolók voltak, akik átpártoltak Babilónia királyához –, a megmaradt kézművesekkel együtt fogságba hurcolta Nebuzaradán testőrparancsnok. ¹⁶Az ország nincstelenjeinek másik részét otthon hagyta Nebuzaradán testőrparancsnok szőlőműveseknek és mezei munkásoknak. ¹⁷Összetörték a káldeusok az ÚR házában levő rézoszlopokat, továbbá az ÚR házához tartozó mosóállványokat meg a rézmedencét, és az összes rezet elvitték Babilóniába. ¹⁸Elvitték a fazekakat, a lapátokat, a késeket és a hintőedényeket, a serpenyőket és minden rézeszközt, amelyekkel a szent szolgálatot szokták végezni. ¹⁹Elvitte a testőrparancsnok a tálakat, a szeneserpenyőket, a hintőedényeket, a fazekakat, a mécstartókat, a serpenyőket és az áldozati kelyheket is; mindent, ami csak aranyból és ezüsből volt. ²⁰A két oszlopban, az egyetlen rézmedencében, a talapzatként alatta levő tizenkét rézbikában és a mosóállványokban, amelyeket Salamon király készíttetett az ÚR házához, mindezekben a tárgyakban megmérhetetlen súlyú réz volt. ²¹Az oszlopok magassága tizenhét könyök volt, és tizenkét könyök hosszú zsinór érte körül őket. Négyujnyi vastagok voltak, belül pedig üresek. ²²Réz oszlopfő volt rajtuk. Az egyik oszlopfő öt könyök magas volt, és az oszlopfőn körös-körül recézet meg gránátalma volt, mind rézből. Ugyanilyen gránátalmák voltak a másik oszlopon is. ²³Kilencvenhat gránátalma volt a külső oldalon, összesen száz gránátalma volt a recézet körül.

²⁴Elvitte a testőrparancsnok Szerájá főpapot meg Cefanjá papot, a helyettesét és a három ajtóórt. ²⁵Elvitt egy főembert is a városból, aki a harcosok parancsnoka volt, hét embert a király személyes környezetéből, akiket a városban találtak, továbbá a hadseregparancsnok írnokát, aki fegyverbe szokta hívni az ország hadinépét, végül hatvan férfit az ország népéből, akiket ott találtak a városban. ²⁶Fogta és elvitte őket Nebuzaradán testőrparancsnok Babilónia királyához Riblába. ²⁷Babilónia királya pedig kivégeztette, megölette őket Riblában, Hamát földjén. Így kellett fogságba mennie Júdának a saját földjéről.

²⁸Ennyien voltak azok, akiket fogságba vitt Nebukadneccar: uralkodása hetedik évében háromezer-huszonhárom júdait, ²⁹Nebukadneccar uralkodásának tizenhétedik esztendejében Jeruzsálemből nyolcszázharminckét lelket, ³⁰majd Nebukadneccar uralkodásának huszonharmadik esztendejében hétszáznegyvenöt lelket vitt fogságba Júdából Nebuzaradán testőrparancsnok: összesen tehát négyezer-hatszáz lelket.

Evíl-Meróda megkegyelmez Jójákínnak

³¹Jójákín júdai király fogságának harminchetedik évében, a tizenkettedik hónap huszonötödikén történt, hogy Evíl-Meróda, Babilónia királya, abban az évben, amikor uralkodni kezdett, megkegyelmezett Jójákín júdai királynak, és kiengedte a fogházból.

³²Jóindulattal beszélt vele, és székét följebb tétette a többi király székénél, akik nála voltak Babilonban. ³³Letehette Jójákín a rabruháját, és állandóan vele étkezhetett, egész életében.

³⁴Ellátmányát állandó ellátásként Babilónia királyától kapta, napi szükséglete szerint, egész életében, halála napjáig.